

Kcell

www.kcell.kz

2023 ЖЫЛҒЫ ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП

ӘЛЕМДІ БАЙЛАНЫСТЫРУ

БІЗ 5G
ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫНА
ИНВЕСТИЦИЯЛАР САЛАМЫЗ

МАЗМҰНЫ

Компанияның бейіні	2
Негізгі көрсеткіштер	3
Есепті жылдың негізгі оқиғалары	2
Директорлар кеңесі Төрағасының үндеуі	4
Басқарма Төрағасының Үндеуі	6

01. КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ 8

Жалпы ақпарат	10
Компанияның тарихы	11
Қызмет географиясы	14

02. КОРПОРАТИВТІК СТРАТЕГИЯ 16

Миссия және саладағы орынға көзқарас	18
Біздің корпоративтік құндылықтар мен басымдықтар	19
Компанияның бизнес-үлгісі	20
Компанияның даму келешегін бағалау (SWOT-талдау)	22
Стратегиялық мақсаттар мен міндеттер	23
5G желілерін дамыту	24

03. ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ ТУРАЛЫ МЕНЕДЖМЕНТТІҢ ЕСЕБІ 26

Макроэкономикалық жағдайлар	28
Телекоммуникация саласының жағдайы	29
Компанияның операциялық қызметі	32
Қаржылық нәтижелер	36
Салық салу	38
Сатып алу тәжірибесі	39

04. ТҰРАҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ 41

Компанияның ағымдағы ESG-бейіні	42
Компанияның тұрақты даму саласындағы стратегиялық басымдықтары	44
БҰҰ Тұрақты даму мақсаттарына жетуге Компанияның қосқан үлесі	44

05. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ 46

Корпоративтік басқару жүйесі	48
Акционерлік капитал	49
Акционерлердің құқықтары	49
Дивидендтер төлеу	50
Басқару органдары	50
Акционерлердің жалпы жиналысы	51
Директорлар кеңесі	52
Директорлар кеңесі жанындағы комитеттер	58
Басқарма	60
Сыйақылар туралы ақпарат	63
Заңнама талаптарын сақтау	63
Комплаенс-бақылау	63
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	64
Мүдделер қақтығысын басқару	66
Байланысты тараптармен мәмілелер	66
Ішкі аудит	67
Сыртқы аудит	67

Қосымша ақпарат
алу үшін QR-кодты
сканерлеңіз

06. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ 68

Тәуекелдерді басқару жүйесі	70
Тәуекелдер картасы	71
«Кселл» АҚ негізгі тәуекелдерінің сипаттамасы	71

07. ПЕРСОНАЛДЫ БАСҚАРУ 74

Кадр саясаты және еңбек қатынастары тәжірибесі	76
Персоналдың құрамы	77
Персоналдың еңбегіне ақы төлеу, оны бағалау және ынталандыру	78
Қызметкерлерді әлеуметтік қорғау	79
Персоналды дамыту	80
Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	82

08. ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІК 84

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы саясат	86
Суды тұтыну	86
Ресурстарды тұтыну	86
Атмосфераға ластаушы заттардың шығарындылары	87
Қалдықтарды басқару	87

09. МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК ЖАУАПКЕРШІЛІК 88

Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл	90
Ақпаратты ашу	91
Ақпараттық қауіпсіздік және клиенттердің құпия деректерін қорғау	91
Клиенттерді алаяқтықтан қорғау	92
Әлеуметтік жауапкершілік және қайырымдылық	92

10. ҚОСЫМШАЛАР 94

1-қосымша. Есеп туралы	96
2-қосымша. GRI сәйкестік индексі	98
3-қосымша. 2023 жылға арналған шоғырландырылған қаржылық есептілік, тәуелсіз аудитордың қорытындысымен	106
Глоссарий	116
Байланыс ақпараты	

ӘЛЕМДІ БАЙЛАНЫСТЫРУ

БІЗ 5G
ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫНА
ИНВЕСТИЦИЯЛАР САЛАМЫЗ

КОМПАНИЯНЫҢ БЕЙІНІ

«Кселл» АҚ өз клиенттеріне телекоммуникациялық және цифрлық қызметтердің толық кешенін: ұялы байланысты, мобильді және үй интернетін, fintech, корпоративтік сегментке арналған өнімдер мен шешімдерді ұсынатын Қазақстандағы жетекші мобильді оператор. 2023 жылдың аяғында Компанияның абоненттік базасы 7 792,5 мың клиентті құрады. «Kcell» ұялы байланыс желісі республика халқының 89%-ға жуығын қамтиды.

Компания Kcell және activ брендтерімен дауыстық байланыс пен интернет қызметтерін, 5G технологиясы негізіндегі үй интернетін – Kcell Auleti, сондай-ақ өзінің Kcell SuperApp платформасы негізіндегі бірқатар цифрлық қызметтерді ұсынады. Kcell/activ мобильді қосымшасы Компанияның клиенттеріне стандартты абоненттік қызметтермен қатар өзінің электрондық сауда алаңына және OGO Finance цифрлық қызметтер желісіне қол жеткізуді, соның ішінде виртуалды төлем картасын жүргізуді, қаражатты депозиттерге орналастыруды және кредит беруді, тауарлар, қызметтер төлеуді және т.б. ұсынады.

ЕСЕПТІ ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАРЫ

ҚАҢТАР

- 5G жаңа буын байланыс стандартын енгізу жобасын іске асырудың басталуы

СӘУІР

- 27 сәуірде Кселл «HR-бренд Орталық Азия» конференциясына қатысты, онда «Цифрлық таланттар мектебі» жобасын таныстырып, HeadHunter компаниясының goFLUENT Excellence in building a talent pool арнайы номинациясында ерекше марапатқа ие болды

ҚЫРКҮЙЕК

- Компания өзінің 25 жылдығын атап өтті
- Жаңа өнім – 5G технологиясы негізіндегі үй интернеті – Kcell Auleti іске қосылды
- Ericsson компаниясымен Қазақстанда 5G технологиясын толық көлемде енгізу және дамыту бойынша ынтымақтастықты жалғастыру туралы келісімге қол қойылды.
- Forbes нұсқасы бойынша Қазақстанның үздік 30 қосымшасының ішінде 6-орында
- Бір уақытта екі қалада – Астана мен Түркістанда – 5G KcellRun марафоны ұйымдастырылды

ҚАЗАН

- OGO-картасының иелері метрода бар болғаны 1 теңгеге жүре алатын науқан іске қосылды
- ҚР бөлшек сауда нарығында премиум флагмандарына жаңа тапсырыстарды жинау бойынша көшбасшы
- Digital Bridge 2023 форумында Kcell «5G – цифрлық трансформация драйвері» панельдік сессиясын ұйымдастырды
- Кселл халықаралық Mobile Legends: Bang Bang киберспорт турнирінің серіктесі болды

МАУСЫМ

- 20 маусымда Кселл Алматы жоғары оқу орындарының түлектері мен студенттері үшін Kcell Camp жазғы ақылы тағылымдамасын ашты

ҚАРАША

- KASE мәліметтері бойынша Kcell «Акциялар нарығының көшбасшысы» атағына ие болды
- Eurasian Resources Group кәсіпорындары мен фабрикаларында pLTE желісін кеңейту
- OGO Bonus бағдарламасының қазіргі және әлеуетті қатысушылары арасында 1 млн бонус ұтыс ойыны

ТАМЫЗ

- «Кселл» акциялары екі жылдық баға максимумын жаңартты
- Kcell Еуропа мен Азияның ең үздік сарапшыларын біріктірген Eurasian Mobile Summit 2023 «Өзгерістер кезі: сын-қатерлер мен мүмкіндіктер» заманауи мобильді технологиялар саласындағы халықаралық конференциясын өткізді

ЖЕЛТОҚСАН

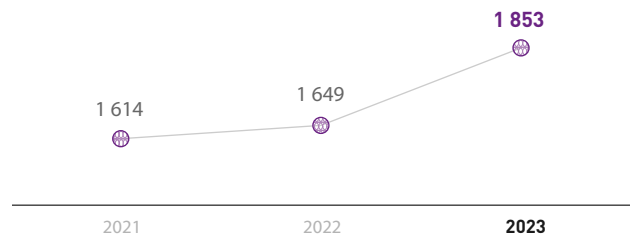
- Fitch Kcell-дің ұзақ мерзімді рейтингін «Тұрақты» болжамымен «BB+» деңгейінде растады
- Роуминг кірісі компания тарихындағы рекордтық көрсеткіштерге жетті және 2022 жылға қарай өсімнің 43,6%-ын құрады
- 2023 жылы MFS өнімдерін пайдаланушылардың рекордтық саны 23%-ға өсті
- Кселл мобильді және кеңжолқты желілерді интеллектуалды талдау саласындағы әлемдік көшбасшы Ookla мәліметтері бойынша республикадағы ең жылдам мобильді интернеті бар оператор болып танылды

2023 жылы Kcell Компания үшін ғана емес, жалпы ел үшін ең ірі және стратегиялық маңызды, бесінші буын байланыс стандартын енгізу жобасын жүзеге асыруды бастады. Өткен жылы Kcell кестеден және лицензиялық міндеттемелерден озып, Қазақстанның жиырма қаласында 500-ге жуық 5G базалық станциясын орнатып, миллионға жуық қазақстандықты жаңа байланыс технологиясы бойынша заманауи және сапалы телекоммуникациялық қызметтермен қамтамасыз етті.

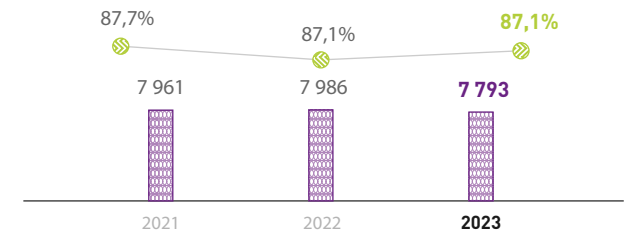
2023 жылы желілік талдама саласындағы әлемдік көшбасшы Ookla «Кселлді» Қазақстандағы ең жылдам интернеті бар оператор деп таныды – Speedtest платформасында 600 мыңға жуық өлшеу нәтижелері бойынша «Kcell» желісіндегі интернет жылдамдығы ең жоғары нәтиже көрсетті – 67,35 Мбит/с.

НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕР

БІР ПАЙДАЛАНУШЫҒА ШАҚҚАНДАҒЫ ОРТАША АЙЛЫҚ ТАБЫС (ARPU), айына теңге

КОМПАНИЯНЫҢ АБОНЕНТТІК БАЗАСЫ

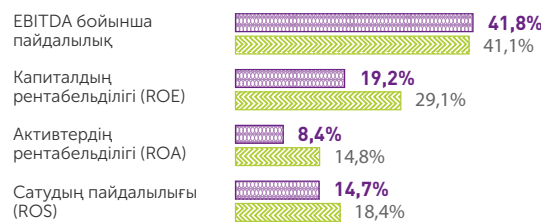
Кезең соңындағы абоненттер саны мың
Аванстық есептеу тәсіліндегі абоненттердің үлесі

2023 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН КІРІС, кезеңге млн теңге

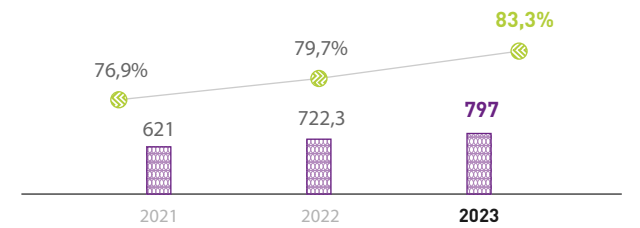
2023 2022

ТАБЫСТЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ

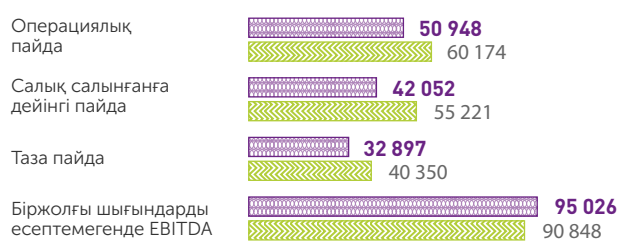
2023 2022

МОБИЛЬДІ ИНТЕРНЕТ-ТРАФИК

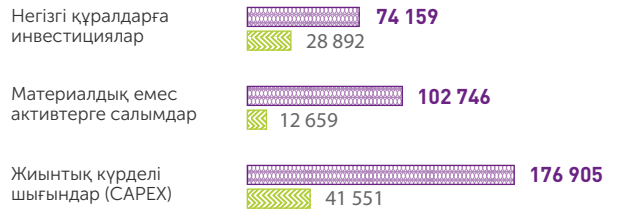
Мобильді интернет-трафик, кезең ішіндегі Пбайт
LTE желілері арқылы трафиктің үлесі

ПАЙДА КӨРСЕТКІШТЕРІ, кезеңге млн теңге

2023 2022

ИНВЕСТИЦИЯЛАР ЖӘНЕ КҮРДЕЛІ САЛЫМДАР, кезеңге млн теңге

2023 2022

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

GRI 2-22

БУЯНОВ АЛЕКСЕЙ

«Кселл» АҚ
Директорлар кеңесінің
Төрағасы

Құрметті, серіктестер, әріптестер және клиенттер!

Сіздердің назарларыңызға «Кселл» АҚ-ның 2023 жылға арналған жылдық есебін ұсынып отырмын, онда біз Компания қызметінің барлық негізгі аспектілерін барынша толық, жүйелі және ашық көрсетуге тырыстық.

Есепті жыл Қазақстан экономикасы үшін қалыпты жеделдеумен ерекшеленді, ал отандық бизнес үшін ол өзгерістер мен бейімделу кезеңі болды. Технологиялардың қарқынды дамуы, тұтынушылардың мінез-құлқы мен қалауларының өзгеруі, бәсекелестіктің, соның ішінде телекоммуникация нарығында күшеюі аясында Компания менеджментіне үнемі қарқыннан қалыспай, қалыптасқан үрдістерге, ахуалға және жағдаятқа қарай дамудың стратегиясы мен бағытын түзетіп тұру қажет болды. Компания басшылығы бұл тапсырманы өте тиімді орындай алды деп есептеймін, бұл операциялық қызметтің негізгі көрсеткіштерінің серпінімен расталады.

2023 жылдың қорытындысы бойынша Компанияның жиынтық табысы өткен жылмен салыстырғанда 2,8%-ға өсіп, 227,5 млрд теңгені құрады, қызмет көрсетуден түскен табыс 10%-ға жуық өсіп, 190 млрд теңгеден асты, таза пайда 32,9 млрд теңгені құрады. Біржолғы шығындарды есептемегенде EBITDA көрсеткіші 4,6%-ға өсіп, 95 млрд теңгеге жетті, ал EBITDA бойынша табыстылық 41,8%-ды құрады.

Компанияның нарықтағы орнының тұрақтылығы және кірісінің өсуі стратегиялық мақсаттар мен басымдықтарды дұрыс таңдауға байланысты, олардың ішінде бесінші буын ұялы байланысын енгізу бастыларының бірі болды. Жылдың соңына қарай Компанияның ұялы байланыс желісі еліміздің 17 қаласында 5G базалық станциясының 480 бірлігін қамтыды; жарты миллионға жуық қазақстандық бесінші буын ұялы байланысына қол жеткізді. Көптеген қалаларда «Кселл» базалық станцияларды енгізу бойынша лицензиялық міндеттемелерін асыра орындады: еліміздің үшінші мегаполисі Шымкентте 31 станция жоспардан жоғары орнатылды; Батыс өңірінде – 32 станция; Қызылорда, Қонаев және Талдықорған қалаларында 5 станция кестеден озып пайдалануға берілді. 2023 жылы 5G станциялары пайдалануға берілген базалық станциялардың жалпы санының шамамен 40%-ын құрады. Сонымен қатар, барлық қазақстандықтарды тұрғылықты жеріне қарамастан заманауи телекоммуникация қызметтерімен қамтамасыз ету үшін «Кселл» шағын елді мекендерде 4G желісін дамытуды жалғастырды.

Сонымен бірге, 2023 жылы Компанияның өсуінің негізгі драйвері 5G монетизациясы мен жаңа клиенттердің

ағыны есебінен бөлшек сауда сегментінде ғана емес, сонымен қатар бизнестің корпоративтік бағытында да ақша ағындарын қалыптастыру болды. Осылайша, өткен жылдың соңында B2B сегментіндегі табыс 2022 жылмен салыстырғанда 5%-ға ұлғайды, IoT жобаларынан түскен кіріс 1 млрд теңгеге өсті, M2M белсенді базасының ұлғаюы 40 000 құрылғыны құрады.

Сондай-ақ, ҚР ІІМ-мен бірлесіп жүзеге асырылып жатқан және республиканың 11 аймағында 7 300-ге жуық құрылғыны «заттар интернеті» технологиясына қосуды көздейтін өте ауқымды және қызықты «Цифрлық полиция қызметкері» жобасын атап өткім келеді. Жобаның жиынтық құны 2,9 млрд теңгені құрайды.

Компания ұсынатын қызметтердің сапасына келетін болсақ, 2023 жылы «Кселл» мобильді және кеңжақты желілерді интеллектуалды талдау саласындағы әлемдік көшбасшы Ookla мәліметтері бойынша республикадағы ең жылдам мобильді интернеті бар оператор болып танылды. Speedtest Ookla платформасында 600 мыңға жуық өлшеу нәтижелері бойынша «Кселл» желісіндегі интернет жылдамдығы Қазақстандағы ең жоғары нәтижені көрсетті – 67,35 Мбит/с. Сонымен қатар, Компания мұнымен тоқтап қалмайды және өз клиенттеріне жоғары сапалы қызметтер көрсету үшін инфрақұрылымын белсенді түрде дамытуды жалғастырады.

Қорытындылай келе, біздің барлық табыстарымыз серіктестерімізбен және клиенттерімізбен ынтымақтастықтың арқасында мүмкін болғанын атап өткім келеді, осыған байланысты сіздерге шын жүректен алғыс айтамын. Біздің жемісті ынтымақтастығымыз болашақта тамаша нәтижелерге қол жеткізуге мүмкіндік беретініне сенімдімін.

Ізгі ниетпен,
«Кселл» АҚ Директорлар кеңесінің Төрағасы

Алексей Буюнов

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

GRI 2-22

**УЗБЕКОВ
АСХАТ**

«Кселл» АҚ
Басқарма
Төрағасы

Қымбатты, оқырмандар!

Есепті жыл біздің Компания үшін көптеген жобаларды, соның ішінде бүкіл ел үшін стратегиялық маңызы бар жобаларды белсенді дамыту және табысты жүзеге асыру кезеңі болды. Ойластырылған инвестициялық саясат, бизнес-процестерді жетілдіру және шығындарды оңтайландыру бойынша жүйелі жұмыс операциялық және қаржылық көрсеткіштердің оң динамикасын сақтауға және нарықтағы орнымызды нығайтуға мүмкіндік берді.

Сонымен бірге қаржылық көрсеткіштердің оң динамикасы Компанияның тұрақтылығын және таңдалған стратегия мен даму бағытының дұрыстығын дәлелдейді. Қазіргі уақытта «Кселл» АҚ қарыз капиталына еркін қолжетімділікпен қаржылық тұрақтылықтың айтарлықтай қорына ие. 2023 жылғы желтоқсанда Fitch Ratings Компанияның ұзақ мерзімді рейтингін «Тұрақты» болжамымен «BB+» деңгейінде растады, ал Қазақстан қор биржасы «Кселл» АҚ акциялар нарығының көшбасшысы деп таныды.

Сонымен қатар, 2023 жылдың қорытындысы бойынша Компания 32,9 млрд теңге таза пайда алды, бұл 2022 жылдың нәтижесінен 7,5 млрд теңгеге аз. Табыстылықтың төмендеуі желіні дамытуға және жаңартуға шығындардың айтарлықтай өсуіне, сондай-ақ 5G желісін өрістетуге елеулі инвестицияларға байланысты.

Компанияның 5G технологияларын енгізу, желіні жаңарту және дамыту жөніндегі күш-жігері Қазақстанның әртүрлі халықаралық рейтингтердегі позициясына және телекоммуникациялық қызметтердің сапасы мен қолжетімділігі бойынша позициясына әсер етпей қоймады. Мысалы, Ookla компаниясының Speedtest Global Index белгілі рэнкингінде Қазақстан 146 мемлекеттің арасында 2022 жылғы 95-орыннан 2023 жылы 72-орынға көтерілді. Көптеген өлшеулер нәтижелері бойынша Қазақстандағы кіріс қосылудың орташа жылдамдығы 61%-ға – 2022 жылғы 21,29 Мбит/с-тен 2023 жылғы желтоқсанда 35,07 Мбит/с-ке дейін жақсарды. Бұл ретте Ookla Kcell-ді Қазақстандағы ең жылдам мобильді интернеті бар оператор деп таныды.

2023 жылы біз 5G базалық станцияларының санын 480 бірлікке дейін арттырып, бесінші буын желілерін орналастыру бойынша өз мойнымызға алған лицензиялық міндеттемелерді асыра орындадық. Жыл соңына дейін 17 қалада тұратын жарты миллионға жуық қазақстандық заманауи телекоммуникациялық қызметтер мен ең жаңа

технологияларға негізделген цифрлық қызметтерге қол жеткізді. Бесінші буын байланыс стандартына көшу Kcell Auleti интернетіне жаңа сымсыз қол жеткізу қызметін іске қосуға мүмкіндік берді, ол нарыққа шыққанға дейін Компания әлеуетті абоненттерден 2 мыңнан астам өтінімді қабылдаған болатын.

Бұрынғыдай біз қай жерде тұратынына қарамастан, барлық қазақстандықтарды сапалы телекоммуникациялық қызметтерге қолжетімділікті қамтамасыз етуге тырысамыз. Осы мақсатта біз шағын елді мекендерде төртінші буын желілерін дамытуды жалғастырдық: 2023 жылы Компания шағын қалалар мен ауылдарда жүздеген 4G базалық станцияларын пайдалануға берді. Жаңа станциялар «250+» бағдарламасы бойынша да, компанияның 2023–2024 жылдарға арналған желіні дамыту бағдарламасының бір бөлігі ретінде де орнатылды.

Kcell-дің бизнес сегментіндегі басымдығы тау-кен өнеркәсібі және басқа да салалардағы бірқатар алпауыт кәсіпорындар үшін Private LTE желілерін дамыту болды. Сонымен қатар, ҚР ИІМ-мен бірлесіп, Компания республикалық деңгейдегі «Цифрлық полицей» жобасын жүзеге асырды.

B2C сегментте кірістің өсімі 11%-ды құрады, ал роумингтен түскен кіріс компания тарихында рекордтық көрсеткішке жетіп, 2022 жылға қарай 43,6%-ды құрады.

2024 жылы біз Қазақстанда озық телекоммуникациялық технологияларды енгізуді және сымсыз интернет пен сапалы ұялы байланысқа қол жеткізе алатын қазақстандықтар шеңберін кеңейтуді жалғастырамыз. Біз өз клиенттерімізге барлық қазақстандықтардың өмір сүру сапасын жақсартатын және корпоративтік клиенттеріміздің бизнес тиімділігін арттыратын тек сапалы телекоммуникациялық және цифрлық қызметтерді ұсынуға тырысамыз.

Зор құрметпен,
«Кселл» АҚ Басқарма Төрағасы
Асхат Узбеков

01

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

Жалпы ақпарат
Компанияның тарихы

10
11

Қызмет географиясы

14

ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

GRI 2-1, 2-2

«Кселл» АҚ Қазақстандағы ең ірі телекоммуникациялық компаниялардың бірі болып табылады, оның негізгі қызмет түрлері – ұялы байланыс қызметтерін, оның ішінде дауыстық байланысты, мобильді интернетке, заманауи цифрлық қызметтерге және қаржылық технологияларға қолжетімділікті ұсыну. «Кселл» АҚ ірі байланыс операторы – «Қазақтелеком» АҚ-ның еншілес ұйымы болып табылады, оған Компанияның дауыс беретін акцияларының 51%-ы тиесілі.

- Компания өз клиенттеріне келесі қызмет түрлерін ұсынады:
- Ұялы дауыстық байланыс және қысқа мәтіндік хабарламалар (SMS) жеткізу қызметтері;
- Деректерді беру және Интернет желісіне сымсыз қосылу қызметтері;
- Қосымша қызмет көрсету түрлері (VAS), соның ішінде мобильді контентке қол жеткізу, экожүйе қызметтері және т.б.

2023 жылдың қорытындысы бойынша Компанияның қазақстандық телекоммуникация қызметтері нарығындағы үлесі 18,6%-ды құрады. «Кселл» АҚ абоненттік базасы 2023 жылдың соңында 7 792,5 мың абонентке дейін өсті немесе Қазақстандағы ұялы байланыс абоненттерінің жалпы санының 30,8%-ын құрады.

Компания Kcell және activ брендтерімен қызмет көрсетеді, ал 2023 жылы Kcell Auleti сауда таңбасымен Интернетке сымсыз қосылуды ұсына бастады.

Кселл-дің бәсекелестік артықшылықтарының бірі – негізі Kcell/activ мобильді қосымшасы болып табылатын, дамыған цифрлық экожүйе. Қосымша клиенттерге өнімдер мен қызметтерді басқаруға мүмкіндік беріп қана қоймайды, сонымен қатар өзінің интернет-дүкеніне және «виртуалды банкіне» – виртуалды төлем карталарын жүргізуді, депозиттерге қаражат орналастыруды және кредиттер беруді қамтитын OGO Finance қаржылық қызметтері желісіне қол жеткізуге мүмкіндік береді.

Компанияның 100% қатысу үлесімен бір еншілес ұйымы бар – «KazNet Media» (KazNet Media) ЖШС, оның негізгі қызмет түрлері: интернет-мекенжайлардың ауқымды дерекқорларын құру және қолдау мақсатында іздеу тетіктерін пайдаланатын веб-сайттарды басқару, интернетте порталдар ретінде жұмыс істейтін басқа да веб-сайттарды басқару; телекоммуникациялық инфрақұрылым операторлары арқылы интернетке қолжетімділікті қамтамасыз ету; компьютерлік бағдарламалау, кеңес беру және басқа да ілеспе қызметтер; іздеу порталдарына, деректерді өңдеуге және орналастыруға байланысты ақпараттық қызметтердің іс-әрекеті, сондай-ақ ақпаратты бастапқы ұсыну бойынша басқа қызмет түрлері; деректерді орналастыру және өңдеу қызметтері; веб-порталдар; жарнамалық/маркетингтік қызметтер; ақпараттық және кеңес беру қызметтері, оның ішінде интернетті пайдаланумен, веб-сайттар мен веб-порталдар құру, сондай-ақ заңнамалық актілермен және құрылтай шартымен тыйым салынбаған кез келген қызмет түрлері.

2022 жылдың желтоқсан айында Компания Қазақстанда 5G желілерін пайдалану бойынша аукционды жеңіп алды және 2023 жылы республикада бесінші буын байланыс стандартын енгізуді бастады. Есепті жылдың соңында «Кселл» еліміздің 20-ға жуық қаласында 500-ге жуық 5G базалық станциясын орнатып, миллионға жуық қазақстандықты жаңа байланыс технологиясы бойынша телекоммуникациялық қызметтермен қамтамасыз етті.

2023 жылы желілік талдама саласындағы әлемдік көшбасшы Ookla «Kcell»-ді Қазақстандағы ең жылдам интернеті бар оператор деп таныды.

2023 жылы Fitch халықаралық рейтингтік агенттігі «Кселл-дің» ұзақ мерзімді рейтингін «Тұрақты» деңгейінде растады, ал сол жылдың қараша айында KASE мәліметтері бойынша Компанияға «Акциялар нарығының көшбасшысы» атағы берілді.

КОМПАНИЯНЫҢ ТАРИХЫ

GRI 2-1

«Кселл» АҚ өз тарихын өткен ғасырдың 90-жылдарының соңынан бастаған және бастапқыда «Қазақтелеком» ААҚ GSM (Джи Эс Эм) Қазақстан» ЖШС («GSM Қазақстан» ЖШС) деп аталатын. «GSM Қазақстан» ЖШС 1998 жылы 1 маусымда Қазақстан Республикасындағы GSM стандарты ұялы байланыс желісін жобалау, салу және пайдалану үшін тіркелген. 1998 жылы «Кселл» АҚ GSM стандартты ұялы байланыс қызметтерін көрсетуге лицензия алған алғашқы қазақстандық компания болды.

2012 жылға дейін «GSM Қазақстан» ЖШС қатысушылары Fintur Holdings B.V. (Нидерландта тіркелген TeliaSonera Finland Oyj және Turkcell Iletisim Hizmetleri бірлескен кәсіпорны) және «Қазақтелеком» ААҚ (2004 жылдан бастап – «Қазақтелеком» АҚ) компаниялары болды, олардың үлестеріне тиісінше капиталға қатысудың 51% және 49% келетін. 2012 жылдың 2 ақпанында «Қазақтелеком» АҚ өз қатысу үлесін TeliaSonera фин компаниясының еншілес ұйымы Sonera Holding B.V. компаниясына сатты (2017 жылы компания атауын Telia Company деп өзгертті).

2012 жылдың 27 тамызында Компания акционерлік қоғам болып өзгертіліп, атауын «Кселл» АҚ деп өзгертті. 2012 жылғы желтоқсанда Компания Лондон қор биржасында жаһандық депозитарлық қолхаттар түрінде және Қазақстан қор биржасында жай акциялар түрінде 50 млн акцияны (жарғылық капиталдың 25%-ы) орналастырды. Нәтижесінде негізгі акционерлердің – Fintur Holdings B.V. және Sonera Holding B.V. – акциялары 51% және 24%-ы құрады.

2018 жылдың қаңтарында «Фридом Финанс» АҚ «Кселл» АҚ акцияларының 10,46%-ын шоғырландырылғанын жариялады және Компанияның ірі қатысушыларының санына кірді. 2018 жылғы 21 желтоқсанда «Қазақтелеком» АҚ Компанияның акционерлік капиталындағы 75% қатысу үлесін алып, Telia Company және Fintur Holdings B.V.-ге тиесілі «Кселл» АҚ сатып алды.

КОМПАНИЯ ТАРИХЫНДАҒЫ МАҢЫЗДЫ ОҚИҒАЛАР

1998

- **1 маусым** – «Қазақтелеком ААҚ GSM (Джи Эс Эм) Қазақстан» ЖШС құрылуы;
- **8 маусым** – Компания GSM стандартты ұялы байланыс қызметтерін ұсынуға мерзімсіз мемлекеттік лицензия алды.

1999

- **7 ақпан** – Kcell брендінің іске қосылуы;
- **9 қыркүйек** – activ брендінің іске қосылуы.

2003

- **18 қыркүйек** – Компания Қазақстан Республикасындағы мобильді құрылғылардан Интернет желісіне қолжетімділігі бар бірінші ұялы байланыс операторы болды;
- **Қыркүйек** – мультимедиялық хабарламалар (MMS) жеткізу қызметін іске қосу.

2005

- **13 қыркүйек** – Компания GPRS-роуминг қызметін ұсынатын алғашқы қазақстандық оператор болды.

2008

- **26 тамыз** – Компанияның лицензиясы қайта қаралып, GSM-1800 желісін пайдалану құқығымен толықтырылды.

2010

- **1 желтоқсан** – Астана және Алматы қалаларында 3G желісін коммерциялық пайдалануды бастау.

2012

- **2 ақпан** – «Қазақтелеком» АҚ қатысу үлесін Sonera Holding B.V.-ге сату бойынша мәміленің аяқталуы;
- **27 тамыз** – Компанияның акционерлік қоғамға өзгеруі және атауының «Kcell» АҚ болып өзгеруі;
- **29 қараша** – KASE-де «Kcell» АҚ жай акцияларының айналымының басталуы;
- **13 желтоқсан** – LSE-де жаһандық депозитарлық қолхаттардың листингінің аяқталуы.

2014

- **15 сәуір** – «Kcell» АҚ Қазақстандағы iPhone ресми дистрибьюторы болды;
- **Қыркүйек** – activ сауда таңбасының ауқымды ребрендингінің басталуы;
- **16 қараша** – Kcell/activ мобильді қосымшасының іске қосылуы;
- Жылдың қорытындысы бойынша Компания Қазақстандағы қаржылық емес компаниялар арасында салық түсімдерінің көлемі бойынша көшбасшы болды.

2015

- **Ақпан** – activ сауда таңбасының ребрендингінің аяқталуы;
- **Наурыз** – Алматыда алғашқы activ брендтік дүкенінің ашылуы.

2016

- **5 қаңтар** – Компания ел аумағында байланысты жақсарту және сол жылы орын алған 4G және LTE қызметтерін іске қосуға дайындалу үшін 700/800 МГц және 1800 МГц ауқымында қосымша жиіліктерді пайдалану құқығына ие болды.

2017

- **1 наурыз** – Қазақстанда LTE желісін іске қосу;
- **Маусым** – Алматы және Шымкент қалаларында 4G+ (LTE Advanced) желісін іске қосу;
- **1 қараша** – Fitch халықаралық рейтингтік агенттігі Компанияға тұрақты болжаммен «BB» эмитент дефолтының ұзақ мерзімді рейтингін берді.

2018

- **16 қаңтар** – Компания KASE-де 4,95 млрд теңге сомасына облигацияларды орналастырды;
- **21 желтоқсан** – «Қазақтелеком» АҚ Компанияның айналыстағы акцияларының 75%-ын ала отырып, Telia Company және Fintur Holdings B.V.-ден «Kcell» АҚ акцияларын сатып алды.

2019

- **10 қаңтар** – «Фридом Финанс» АҚ «Kcell» АҚ акцияларының 10,46% шоғырландырылғанын жариялады және Компанияның ірі қатысушыларының санына кірді.

2020

- Пандемия кезеңінде 3,5 мың медицина қызметкеріне тегін дауыстық байланыс пен интернет-трафик берілді;
- Абоненттер қашықтан оқытудың 400-ден астам веб-сайтына және онлайн-банкингке арналған 27 мобильді қосымшаға тегін қол жеткізді;
- **16 сәуір** – жаңа SIM-карталарды сатып алу және ескілерін ауыстыру, балансты толтыру және телефонға E-SIM орнату кезінде биометриялық сәйкестендіруді пайдаланатын симкоматтарды (өзіне-өзі қызмет көрсету терминалдары) орнату жобасы іске қосылды.

2021

- **14 маусым** – LSE мен AlX-те жаһандық депозитарлық қолхаттардың делистингін аяқтау;
- **Шілде** – «First Heartland Jusan Bank» АҚ-мен және Mastercard халықаралық төлем жүйесімен бірге OGO Finance қаржылық қызметтер желісін іске қосу;
- **30 қыркүйек** – «Қазақтелеком» АҚ KASE-де «Kcell» АҚ акцияларының 24%-ын сатты.

2022

- **5 қаңтар** – жаппай тәртіпсіздіктерге байланысты төтенше жағдай енгізілген кезеңге абоненттерді үзіліссіз байланыспен қамтамасыз ету және Үкіметке көмек көрсету мақсатында уақтылы шешім қабылдау үшін жедел штаб құру;
- **25 ақпан** – Nexign Converged BSS биллинг жүйесін енгізудің бірінші кезеңін аяқтау;
- **12 желтоқсан** – Fitch Ratings «Kcell» АҚ эмитент дефолтының ұзақ мерзімді рейтингін «Тұрақты» болжам, «BB+» деңгейінде растады;
- **16 желтоқсан** – «Kcell» АҚ «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС-мен консорциумда 5G желілерін пайдалану конкурсында жеңіске жетті.

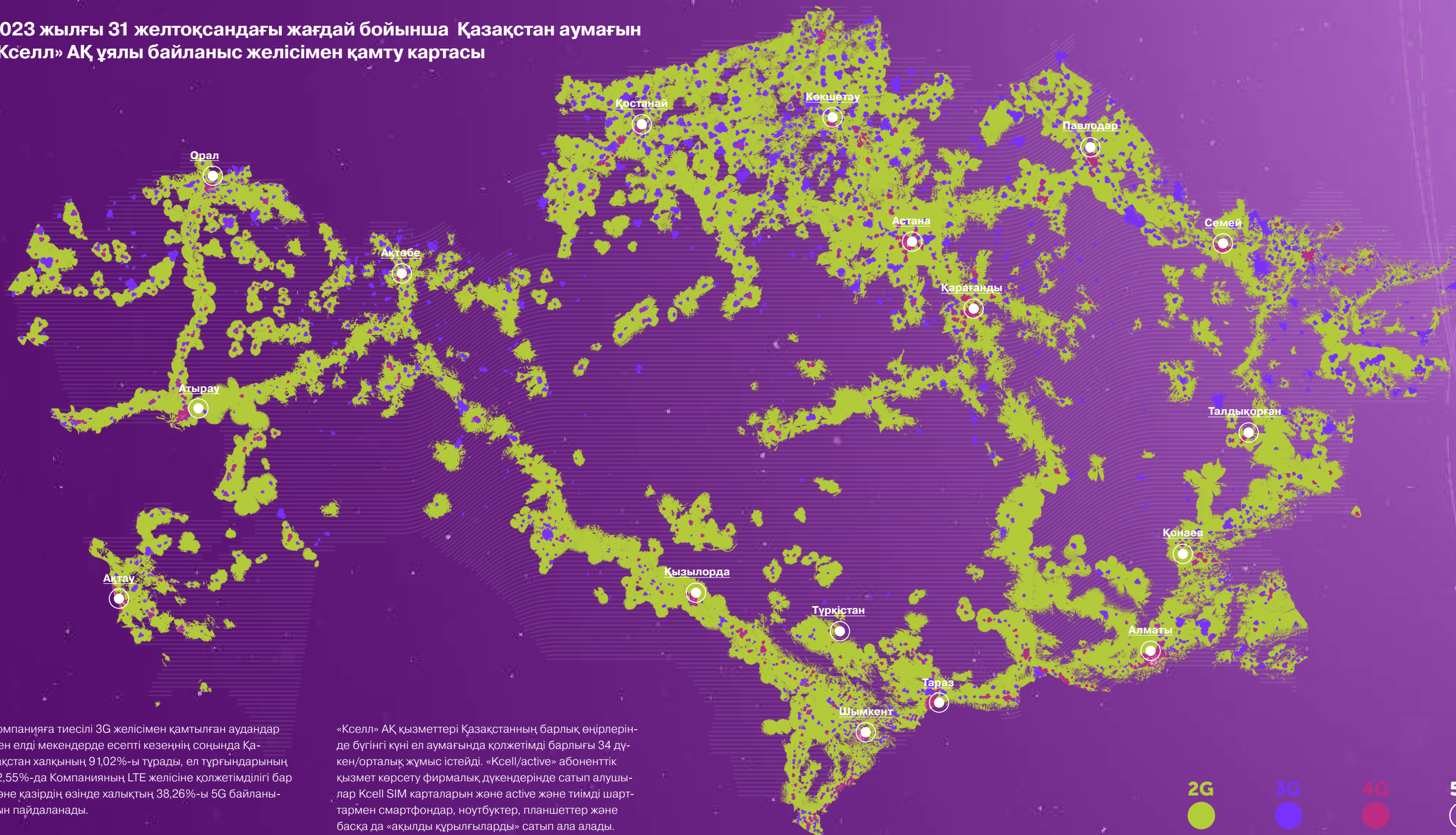
2023

- **28 шілде** – PIONEER TECHNOLOGIES S.A R.L компаниясы акционерлер құрамынан шықты, 14,87% акцияның иесі Есенов Г.Ш. болды;
- **29 қараша** – кезектен тыс жалпы жиналыста Директорлар кеңесінің жаңа құрамы белгіленді;
- **16 қараша** – KASE «Kcell» АҚ-на «Акция нарығының көшбасшысы» атағын берді;
- **5 желтоқсан** – Fitch Ratings «Kcell» АҚ эмитент дефолтының ұзақ мерзімді рейтингін «Тұрақты» болжам, «BB+» деңгейінде растады.

ҚЫЗМЕТ ГЕОГРАФИЯСЫ

GRI 2-1

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстан аумағын «Кселл» АҚ ұялы байланыс желісімен қамту картасы

Компанияға тиесілі 3G желісімен қамтылған аудандар мен елді мекендерде есепті кезеңнің соңында Қазақстан халқының 91,02%-ы тұрады, ел тұрғындарының 72,55%-да Компанияның LTE желісіне қолжетімділігі бар және қазірдің өзінде халықтың 38,26%-ы 5G байланысын пайдаланады.

«Кселл» АҚ қызметтері Қазақстанның барлық өңірлерінде бүгінгі күні ел аумағында қолжетімді барлығы 34 дүкен/орталық жұмыс істейді. «Kcell/active» абоненттік қызмет көрсету фирмалық дүкендерінде сатып алушылар Kcell SIM карталарын және active және тиімді шарттармен смартфондар, ноутбуктер, планшеттер және басқа да «ақылды құрылғыларды» сатып ала алады.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстан аумағын «Кселл» АҚ ұялы байланыс желісімен қамту картасы

02

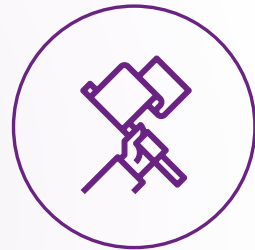
КОРПОРАТИВТІК СТРАТЕГИЯ

Миссия және саладағы орынға көзқарас	18	Компанияның даму келешегін бағалау (SWOT-талдау)	22
Біздің корпоративтік құндылықтар мен басымдықтар	19	Стратегиялық мақсаттар мен міндеттер	23
Компанияның бизнес-үлгісі	20	5G желілерін дамыту	24

МИССИЯ ЖӘНЕ САЛАДАҒЫ ОРЫНҒА КӨЗҚАРАС

Миссия

АБОНЕНТТЕРІНЕ БАРЫНША ПАЙДА ӘКЕЛІП ЖӘНЕ ЕҢ ЖОҒАРЫ САПАЛЫ ҚЫЗМЕТТЕРДІ ҰСЫНЫП, ҚАЗАҚСТАННЫҢ БАРЛЫҚ ТҰРҒЫНДАРЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚОЛЖЕТІМДІ ЕТУ!

Көзқарас

АЛҒА, KCELL!

БІЗ КӨКЖИЕГІМІЗДІ КЕҢЕЙТЕМІЗ ЖӘНЕ КЕЛЕСІЛЕРГЕ ҰМТЫЛАМЫЗ:

- **А**лдағы болашақтың сәулетіне – Қазақстандағы ең жақсы 5G жаңа буын желісін құруға
- **Л**айықты көшбасшылыққа – цифрлық экожүйелерді пайдалана отырып, пайданың өсуіне негізгі сегменттерді тартуға
- **Ғ**АЖАП өнімдер мен қызметтерді жасау бойынша цифрлық тәжірибені жақсарту тәсілдерінің икемділігіне
- **А**МБИЦИЯЛАРҒА – қаржылық көрсеткіштердің өсуін қамтамасыз етуге – жетістіктер мәдениетімен және мінсіздікке ұмтылған команда құруға

БІЗДІҢ КОРПОРАТИВТІК ҚҰНДЫЛЫҚТАР МЕН БАСЫМДЫҚТАР

01

ЦИФРЛЫҚ ТЕҢСІЗДІКТІ ЖОЮ

- «Кселл» АҚ біздің нарықта оңай қолжетімді инфрақұрылым мен қызметтерді дамыту арқылы цифрлық теңсіздікті азайтуға ұмтылады. Біздің қызметтер жұмыс орындарын құруға тікелей немесе жанама көмектесу және біз жұмыс істейтін қоғамға қаржылық үлес қосу арқылы өсу мен экономикалық дамуға ықпал етеді.

02

КЛИЕНТТЕРДІҢ СЕНІМ БІЛДІРУІ

- Компания қазіргі және әлеуетті клиенттердің сенімін ақтап, олардың бірінші таңдауы болу үшін бар күш-жігерін салады. Біздің мақсатымыз – баға мен сапаның оңтайлы ара қатынасын ұсынатын және клиенттердің табысына ықпал ететін жоғары сапалы, қауіпсіз қызметтерді ұсыну.

03

ҰЖЫМНЫҢ ДАМУЫ

- Біздің қызметкерлер Кселл табысының кепілі болып табылады. Компания тартымды жұмыс беруші болу үшін бар күш-жігерін салады. Ұжымымызға ынталы адамдарды тартып, олардың кәсіби өсуіне жағдай жасауға тырысамыз.

04

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ

- Компания қоршаған ортаны қорғау қажеттілігін толығымен ескеретін бизнес-үлгісін құруға ұмтылады. Біз ресурстарды үнемдейтін технологияларды дамыту, жылжыту және пайдалану арқылы жаһандық тұрақтылыққа үлес қосамыз және қызметіміздің қоршаған ортаға әсерін азайтуға тырысамыз.

05

ИНВЕСТИОРЛАРДЫҢ МҮДДЕСІН САҚТАУ

- Компания акционерлердің кең тобы үшін тартымды инвестициялар объектісі болуға ұмтылады, біздің мақсатымыз – акционерлер салымдары құнының ұзақ мерзімді тұрақты өсуі. Біз өз акционерлерімізді және нарықты Компания акцияларының құнына әсер ететін барлық маңызды оқиғалар туралы уақтылы, дереу және ашық хабарлаймыз.

КОМПАНИЯНЫҢ БИЗНЕС-ҮЛГІСІ

GRI 2-6

01

БІЗДІҢ КАПИТАЛДАР

ҚАРЖЫЛЫҚ КАПИТАЛ

171 518
млрд теңге

Меншікті капитал

84 867
млрд. теңге

Қарыз қаражаты

ӨНДІРІСТІК КАПИТАЛ

Базалық қосалқы стан-
циялардың саны – **8 140**
бірлік, оның ішінде 5G
базалық қосалқы станция-
ларының **538** бірлігі және
4G/LTE базалық қосалқы
станцияларының **3 257**
бірлігі

ЗИЯТКЕРЛІК КАПИТАЛ

Зияткерлік меншіктің
жиынтық құны (патенттер,
лицензиялар, бағдарлама-
лық жасақтама, авторлық
құқықтар) – **123 824** млн
теңге

АДАМ КАПИТАЛЫ

Қызметкерлер саны –
2 435 адам

Жоғары білімі бар
қызметкерлердің үлесі –
1 880 адам

Кадрлардың тұрақтамау
деңгейі – **37,3%**

ӘЛЕУМЕТТІК-БЕДЕЛДІ КАПИТАЛ

- Компания нарықта
1998 жылдан бері жұмыс
істейді және мықты іскер-
лік беделге ие
- Kcell және activ бренд-
тері – Қазақстандағы ең
танымал брендтердің
бірі
- Компанияның 7,8 млн
жуық адал клиенттерді
қамтитын кең клиенттік
базасы бар

ТАБИҒИ КАПИТАЛ

Компанияның қызметі қор-
шаған ортаға айтарлықтай
тікелей әсер етпейді. Де-
генмен, біз барлық бөлім-
шелерімізде және бүкіл
өндірістік-өткізу тізбек
сатыларында экологиялық
таза технологиялар мен
қызметтерді пайдалануды
дәйекті түрде кеңейтіп
келеміз

02

БІЗДІҢ ҚЫЗМЕТ

ҚЫЗМЕТТЕР ТҮРЛЕРІ

Компания өз клиенттеріне
келесі қызмет түрлерін
ұсынады:

Ұялы дауыстық байланыс
және қысқа мәтіндік ха-
барламалар (SMS) жеткізу
қызметтері

Деректерді беру және
Интернет желісіне сымсыз
қосылу қызметтері

OGO Bank мобильді
қаржылық қызметі

Қосымша қызмет көрсету
түрлері (VAS), соның ішінде
мобильді контентке қол
жеткізу, экожүйе қызметтері
және т.б.

КОМПАНИЯНЫҢ НАРЫҚТЫҚ ТАУАШАСЫ

18,6%

Қазақстандағы теле-
коммуникациялық қыз-
меттер нарығындағы
Компанияның үлесі

7 792,5
мың абонент

Абоненттік база

91%

Қазақстан аумағын
ұялы байланыс
желісімен қамту

КОМПАНИЯНЫҢ НЕГІЗГІ ТӘУЕКЕЛДЕРІ*

Реттеушілік тәуекел

Стратегиялық тәуекел

Екінші реттік санкциялар
тәуекелдері

Кредиттік тәуекел

Өтімділік тәуекелі

Салық тәуекелдері

Операциялық тәуекелдер

Бизнесті дамыту
мүмкіндіктері

Сапалы клиенттерді тарту
және ұстап тұру

Клиенттердің
қажеттіліктерін түсіну
және қанағаттандыру

B2B әлеуетін жүзеге асыру

Операциялық тиімділікті
арттыру

Компания қызметкерлері
үшін оңтайлы еңбек
жағдайларын жасау

03

БІЗДІҢ НӘТИЖЕЛЕР

ОПЕРАЦИЯЛЫҚ

Жылдық мобильді интер-
нет-трафик – **798** Пбайт
Бір абонентке шаққандағы
орташа айлық дауыстық тра-
фик (MOU) – **1 91,7** м/ай
Бір пайдаланушыға шаққан-
дағы орташа айлық табыс
(ARPU) – **1 853** теңге/ай

ҚАРЖЫЛЫҚ

Таза пайда

32 897
млн теңге

95 026
млн теңге
EBITDA

176 905
млн теңге

Инвестициялар көлемі

116 412,8
млн теңге

Салықтар мен бюджет-
ке төленетін басқа да
төлемдерді төлеу

ӘЛЕУМЕТТІК

19 748 706 597 теңге
Жылдық еңбекақы қоры

773 187 теңге
Орташа еңбекақы

147 428 701 теңге
Персоналды оқытуға
шығындар

85%
Оқуды аяқтаған
қызметкерлердің үлесі

8 сағат
Бір қызметкерге
шаққандағы оқу
сағаттарының орташа саны

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ

Компания автономды
жүйелерді жаңғыртуға
инвестиция салады және
оларды экологиялық
таза жанармай түрлеріне
ауыстырады

Компания қоршаған ортаға
қауіпсіз материалдар
мен технологияларды
пайдалануға ұмтылады

Компанияда ISO
14001 халықаралық
стандартының талаптарына
сәйкес экологиялық
менеджмент жүйесі
енгізілген

* Компанияның тәуекелдері туралы толық ақпарат «Тәуекелдерді басқару» бөлімінде берілген.

КОМПАНИЯНЫҢ ДАМУ КЕЛЕШЕГІН БАҒАЛАУ (SWOT-ТАЛДАУ)

GRI 2-6

SWOT-талдау – бұл компанияның даму келешегін көрнекі түрде бағалауға мүмкіндік беретін әмбебап стратегиялық жоспарлау құралы. SWOT-талдауды жүргізу кезінде ұйымға әсер ететін сыртқы және ішкі факторлар анықталады, олар

төрт топқа бөлінеді: күшті жақтар (Strengths), осал жақтар (Weaknesses), мүмкіндіктер (Opportunities) және қауіптер (Threats).

«Кселл» АҚ-ның даму келешегін SWOT-талдау

ІШКІ ФАКТОРЛАР

S

Күшті жақтар (Strengths)

- Компания қазақстандық телекоммуникациялық қызметтер нарығындағы басым ойыншылардың бірі болып табылады;
- Компания 5G жиіліктеріне лицензияның иегері болды және Қазақстанда 5G жаңа буын желілерін дамытуда;
- Компанияның нарықтағы ең мықты бизнес құрылғыларының бірі бар;
- Клиентке бағытталған ритейл: Kcell дүкендерінің күрделі дизайны цифрлық платформалармен синхрондалады, бұл пайдаланушылардың жалпы қатысуын арттырады;
- Озық технологиялар мен инновацияларды пайдалану ұсынылатын қызметтердің сенімділігі мен сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз етеді;
- Компанияның кең және адал клиенттік базасы бар;
- Компанияда корпоративтік басқарудың үздік тәжірибелері енгізілген, өндірістік және бизнес-процестер оңтайландырылған;
- Саладағы көп жылдық табысты жұмыс тәжірибесі Компанияға мықты оң беделді қалыптастыруға мүмкіндік берді;
- Персоналдың біліктілік деңгейі жоғары;
- Кадр саясаты икемділігімен ерекшеленеді, қызметкерлер еңбегі үшін лайықты сыйақы алады.

СЫРТҚЫ ФАКТОРЛАР

O

Мүмкіндіктер (Opportunities)

- Тарифтерді белгілеудің неғұрлым икемді тәсілі;
- Клиенттерге ұсынылатын қызметтер тізбесін әртараптандыру;
- Өндірістік процестерді жетілдіру және стандарттау бойынша алдағы шаралар;
- Тиімді диалог құру арқылы тұтынушылармен тығыз байланыс орнату.

W

Осал жақтар (Weaknesses)

- Телекоммуникация саласының қарқынды технологиялық дамуы жабдықтар мен бағдарламалық жасақтаманы жаңартуға үлкен көлемдегі инвестицияларды талап етеді;
- Компанияның негізгі иесі – мемлекет, бұл бизнес жүргізу бойынша шешімдерді қабылдаудағы икемділікті төмендетеді;
- Нормативтік-құқықтық базаның жетілмегендігі тарифтік саясаттың икемділігін шектейді және кірістің төмендеуіне әкелуі мүмкін.

T

Қауіптер (Threats)

- Интернет-мессенджерлер мен әлеуметтік желілерді пайдалануға көшу салдарынан көрсетілетін дауыстық ұялы байланыс қызметтері көлемінің төмендеуі;
- Клиенттердің алдын ала төленген тарифтік жоспарлардан бас тартуы;
- Заңнамалық өзгерістердің тарифтік саясатқа теріс әсері;
- Жосықсыз жеткізушілер мен мердігерлердің шарттық міндеттемелерді бұзуы.

СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТТАР МЕН МІНДЕТТЕР

GRI 2-6

2021 жылы «Кселл» АҚ ұзақ мерзімді даму стратегиясы бекітілді. Стратегия Компанияның 2021–2026 жылдар аралығында өнімдер мен қызметтердің әртараптандырылған портфелі бар толығымен цифрлық оператор ретінде қа-

лыптасуына бағытталған. «Кселл» АҚ Даму стратегиясында бекітілген негізгі қағидат – ең маңызды үш мүдделі тараптың: клиенттердің, қызметкерлердің және акционерлердің мүдделері мен қажеттіліктерін қанағаттандыру.

«Кселл» АҚ стратегиялық мақсаттары мен міндеттері

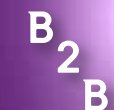
МАҚСАТТАР

Сапалы клиенттерді тарту және ұстап тұру

Клиенттердің қажеттіліктерін түсіну және қанағаттандыру

B2B әлеуетін жүзеге асыру

Операциялық тиімділікті арттыру

Қызметкерлер үшін ең жақсы жұмыс орны

МІНДЕТТЕР

- Мақсатты клиенттік сегменттердің қажеттіліктерін қанағаттандыратын өнімдер
- Клиенттердің қажеттіліктеріне негізделген өнімдерге релевантты цифрлық қызметтер мен сервистерді байыту және бандлизация (пакеттік ұсыныстарды қалыптастыру)
- Ұялы байланыс құрылғыларын қоса алғанда, өнімдердің кең ауқымын ұсынудағы көшбасшылық
- Жаңа бизнес бағыттары
- Желі сапасын озық қабылдау

- Өзекті тарифтік жоспарлар мен өнімдерді пайдаланатын клиенттік база
- CVM (Customer Value Management) көмегімен қажеттіліктерді қанағаттандыру арқылы абоненттік базаны және клиенттердің мінез-құлық үлгілерін белсенді дамыту
- Клиенттің барлық негізгі сапарлары мен операцияларына онлайн қызмет көрсету

- Жекелендірілген қызмет көрсетуі бар корпоративтік клиенттердің қажеттіліктеріне бейімделген серіктестік өнімдері
- Шағын және орта бизнес клиенттерінің қажеттіліктеріне мамандандырылған ыңғайлы өнімдер арттыру

- Қызметкерлердің жоғары өнімділігі
- Шығындардың оңтайлы құрылымы мен деңгейі
- Процестердің қарапайымдылығы мен автоматтандырылуының жоғары деңгейі

- Қызметкерлердің икемді өзара әрекеттесу тәжірибесіне және өкілеттіктерінің жоғары деңгейіне негізделген шешім қабылдау институты
- Тоқсандық жоспарлауды қолдана отырып, әр бағыт пен бөлімше үшін өршіл, қол жеткізуге болатын бизнес-мақсаттардың болуы
- Бизнестің маңызды салаларында тиімді әрекеттесетін кросс-функционалды командалар
- Нарықтағы телекоммуникациялық таланттардың жетекші жұмыс берушісі

5G ЖЕЛІЛЕРІН ДАМУ

GRI 2-6, 203-1

5G – алдыңғы буын желілерімен салыстырғанда мобильді құрылғылардың қосылудың жоғарылау жылдамдығын, неғұрлым тұрақты қосылымды және батарея қуатын тұтынуды азайтуды қамтамасыз ететін мобильді технологиялардың бесінші буыны. 5G желілері әлдеқайда жылдам және сенімдірек; оларды енгізу деректер алмасу жылдамдығының орасан зор өсуі есебінен көптеген құрылғыларды қамтитын сымсыз цифрлық экожүйелерді құруға және дамытуға мүмкіндік береді.

Халықаралық электр байланысы одағының (ITU) мәліметтері бойынша, әлем халқының 5G қамтуы 2022 жылғы 30,6%-дан 2023 жылы 38,4%-ға дейін өсті. Абсолютті мәнде 5G «сигнал аймағында» орналасқан және жұмыс істейтін планетадағы адамдардың саны 2022 жылғы 2 442 миллионнан 2023 жылы 3 089 миллионға дейін өсті.

5G желісін іске қосу бойынша алғашқы жобаны «Кселл» АҚ 2021 жылдың желтоқсан айында Түркістан қаласында жүзеге асырған болатын. Жоба аясында қаланың стратегиялық маңызды және туристік нысандарында 9 базалық станция орнатылды, оның ішінде қала әкімдігі, Конгресс-холл, «Түркістан Арена» стадионы, автовокзал, «Фараб» орталық кітапханасы, Жастар сарайы және т.б. Бұл қаланың бүкіл мәдени және әкімшілік орталығының аумағын қамтитын жаңа буын желісінің Қазақстандағы алғашқы іске қосылуы. Сынақ өлшемдері барысында деректерді беру жылдамдығы секундына 1400 Мбитке жетті. Кез келген Kcell/activ абоненті 5G қолдауы бар смартфон болса, желіге қосыла алады.

2022 жылғы 22 және 23 желтоқсанда ҚР Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігі Қазақстан Республикасында 5G технологиясын дамыту үшін радиожиліктерді тарату бойынша аукцион өткізді. Аукционға Радиожиліктерді бөлу тәртібімен бекітілген талаптарға сәйкес келетін компаниялар қатысты. Шарттарға сәйкес, жеңімпаз республикалық маңызы бар қалалар мен облыс орталықтарында бесінші буын ұялы байланысының (5G/IMT) енгізуге және дамытуға жауап береді. 3600–3700 МГц ауқымына бірінші лот 22 желтоқсанда, 3700–3800 МГц ауқымына екінші лот келесі күні ойнатылды. Екі жағдайда да «Мобайл Телеком Сервис» ЖШС мен «Кселл» АҚ кон-

сорциумы енгізу елдердің технологиялық және экономикалық дамуының индикаторына айналды. Жоғары дамыған елдерде халықты жаңа буын желілерімен қамту 88,6%-ға жетті, ал кедей елдерде бұл көрсеткіш небәрі 1,1%-ды құрайды.

Телекоммуникациялық жабдықты өндіру саласындағы әлемдік көшбасшылардың бірі – Ericsson компаниясының мәліметтері бойынша 2023 жылдың соңына қарай 5G желілерін әртүрлі елдердің 280 компаниясы енгізді, ал 5G желісі абоненттерінің жиынтық саны (яғни қосылған құрылғылардың саны) әлемде 1,56 миллиардқа жетті, оның 163 миллионы 2023 жылдың IV тоқсанында желіге қосылған. Ericsson болжамы бойынша 2024 жылдың соңына қарай 5G пайдаланушыларының саны 2,17 миллиардқа жақындайды, ал 2029 жылы 5,33 миллиардтан асады.

сорциумы жеңімпаз атанды, сауда-саттық қорытындысы бойынша жиіліктердің жалпы құны 156 млрд теңгені құрады. Аукционда жеңіске жету Kcell-ге 5G технологиясы бойынша байланыс қызметтерін көрсету үшін жиіліктерді пайдалану құқығына ие әлемдегі ұялы байланыс операторларының 30%-ның бірі болуға мүмкіндік берді.

Консорциум 2023 жылдың ішінде Астана, Алматы және Шымкент қалаларында 5G базалық станциясының 782 бірлігін іске қосу міндеттемесін алған, оның ішінде 391 станцияны «Кселл» АҚ орнатуы тиіс еді. Жылдың аяғында «Кселл» Алматыда жоспарланған 172 станцияның орнына 173 базалық станцияны, Шымкенттегі жоспарланған 94 станцияның орнына 125 станцияны және Астанадағы жоспарланған 125 станцияның орнына 127 станцияны іске қосты.

Алдағы төрт жылда консорциумға қатысушылар облыс орталықтары мен республикалық маңызы бар қалаларда жылына 1 568 базалық станцияны пайдалануға беруге міндетті болады. Сондай-ақ консорциум 2027 жылға қарай республикалық маңызы бар қалалар аумағының 75%-ын және облыс орталықтары аумағының 60%-ын 5G желісімен қамту міндеттемесін алды.

2,17

млрд

2024 жылғы Ericsson болжамы бойынша 5G пайдаланушылар саны

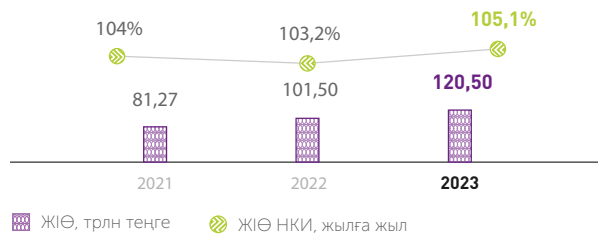
03

ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ ТУРАЛЫ МЕНЕДЖМЕНТТІҢ ЕСЕБІ

Макроэкономикалық жағдайлар	28	Қаржылық нәтижелер	36
Телекоммуникация саласының жағдайы	29	Салық салу	38
Компанияның операциялық қызметі	32	Сатып алу тәжірибесі	39

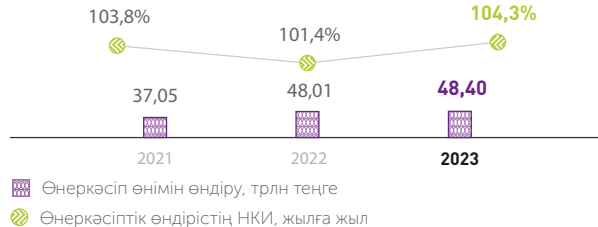
МАКРОЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЛАР

ЖІӨ ДИНАМИКАСЫ

Дереккөз: ҚР СЖжәнеРА ҮСБ

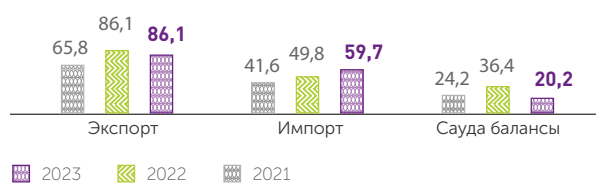
ӨНЕРКӘСІПТІК ӨНДІРІСТІҢ КӨЛЕМІ

Дереккөз: ҚР СЖжәнеРА ҮСБ

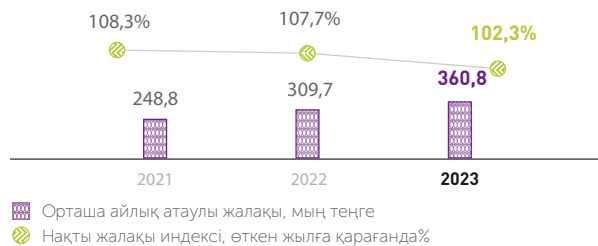
ТАУАРЛАРДЫҢ СЫРТҚЫ САУДАСЫ,

кезеңде млрд долл.

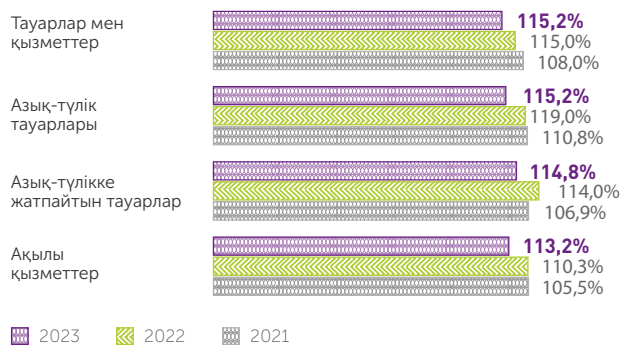
Дереккөз: ҚР ҰБ

ОРТАША АЙЛЫҚ ЕҢБЕКАҚЫ

Дереккөз: ҚР СЖжәнеРА ҮСБ

ТҰТЫНУШЫЛЫҚ ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕРГЕ БАҒА ИНДЕКСІ, % жылға жыл

Дереккөз: ҚР СЖжәнеРА ҮСБ

2023 жылы Қазақстанның ЖІӨ номиналды мәнде өткен жылмен салыстырғанда 18,7%-ға өсіп, 120,5 трлн теңгені құрады. ЖІӨ өсімі нақты мәнде 5,1%-ды құрады.

Ең жоғары өсу қарқыны саудада (+11,3%), құрылыста (+13,3%), сондай-ақ «Ақпарат және байланыс» (+7,5%), «Көлік және қоймалау» (+7,1%) секцияларында байқалды. Өнеркәсіптік өндірістің көлемі нақты мәнде 4,2%-ға өскен болса, ауыл шаруашылығы өнімдерінің өндірісі 7,9%-ға төмендеді.

2023 жылы өнеркәсіптік өндірістің көлемі 46,4 трлн теңгені, оның ішінде кен өндіру өнеркәсібінде – 21,8 трлн теңгені, өңдеу өнеркәсібінде – 21,6 трлн теңгені құрады. Өндірістің көлемдерінің өсімі нақты мәнде өткен жылмен салыстырғанда 2,9 пайыздық тармаққа өсіп, небәрі 4,3%-ды құрады. Тау-кен өнеркәсібіндегі өсім 4,6%-ды құрады және көбінесе көмірсутектерді өндірудің (+6,9%) артуы есебінен қамтамасыз етілді. Өңдеу өнеркәсібі өнімдерінің физикалық көлемі 4,1%-ға өсті.

Экспорттың көлемі 86,1-ден 79,9 млрд долларға дейін төмендеуі және импорттың 49,8-ден 59,7 млрд долларға артуы салдарынан Қазақстанның сауда теңгерімінің оң сальдосы 36,4-тен 20,2 млрд долларға дейін азайды. Экспорт көлемдерінің динамикасы әлемдік шикізат нарықтарының жағдаятымен айқындалды, ал импорттың өсуі, ең алдымен, ішкі экономикалық факторларға, соның ішінде тұтынушылық кредиттеудің өсуіне және экономикаға бюджеттік құю көлемінің ұлғаюына байланысты болды.

2023 жылы орташа айлық атаулы еңбекақы өткен жылмен салыстырғанда 51,1 мың теңгеге өсіп, 360,8 мың теңгеге жетті. Бұл ретте орташа еңбекақының өсу қарқыны нақты мәнде 7,7-ден 2,3%-ға төмендеді. Еңбекақының нақты өсу қарқынының төмендігі атаулы еңбекақының өсу қарқынының шамалы төмендеуімен тұтынушылық инфляцияның жоғары деңгейімен байланысты болды.

2023 жылы тұтынушылық инфляцияның қарқыны жоғары деңгейде қалды: қаңтар-желтоқсан қорытындысы бойынша ТБИ өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 115,2%-ды құрады, бұл 15 жылдық кезеңдегі рекордтық мән болды. Бұл ретте азық-түлік тауарларының бағасы 15,2%-ға, азық-түлік емес тауарларының бағасы – 14,8%-ға, ақылы қызметтердің бағасы – 13,2%-ға өсті.

ТЕЛЕКОММУНИКАЦИЯ САЛАСЫНЫҢ ЖАҒДАЙЫ

GRI 2-6

Ақпараттық-телекоммуникациялық технологиялар саласы дамуының жаһандық үрдістері

ITU бағалауы бойынша 2023 жылдың соңына қарай әлемдегі ұялы байланыстың белсенді абоненттерінің саны 7,0 миллиардтан асты, ал Интернет желісіне тіркелген кеңжолалық қолжетімділік (КЖҚ) абоненттерінің саны шамамен 1 млрд адамды құрады. Планета тұрғындарының 5,4-і дерлік Интернетті пайдаланушы болды, әлемде 5,2 миллиард-

тан астам ұялы телефон иесі болған. 2022 жылдың соңында ұялы желілердің қамту аймағында шамамен 7,9 млрд адам өмір сүрді. Сонымен қатар, 2023 жылы он жылдан астам уақыт бойы байқалған тіркелген телефон желілері санының төмендеуі жалғасып, 17,1 миллионға азайды.

ДҮНИЕ ЖҮЗІ ХАЛҚЫНЫҢ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИЯЛЫҚ ЖЕЛІЛЕР МЕН ТЕХНОЛОГИЯЛАРҒА ҚОЛЖЕТІМДІЛІГІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ жылдың соңына, млн

Көрсеткіші	2021	2022	2023
Орнықты телефон желілерінің саны	892,4	877,7	860,6
Орнықты КЖҚ абоненттер саны	1 328,2	1 418,7	1 495,6
Ұялы байланыс абоненттерінің (нөмірлердің) саны	8 489,2	8 617,2	8 891,1
Ұялы байланыстың белсенді абоненттерінің (нөмірлердің) саны	6 507,4	6 808,1	7 029,8
Халықты мобильді байланыс желісімен қамту (жеке тұлғалар саны)	7 690,1	7 773,5	7 868,8
Халықты 3G және одан жоғары деңгейдегі ұялы байланыс желісімен қамту (жеке тұлғалар саны)	7 413,7	7 529,2	7 642,2
Жеке тұлғалар – интернет пайдаланушыларының саны	4 913,8	5 132,2	5 416,9
Ұялы телефондары бар жеке тұлғалардың саны	4 908,4	5 056,0	5 227,8

Дереккөз: ITU

Адамдардың заманауи телекоммуникациялық қызметтерге қолжетімділігі олар тұратын елдердің экономикалық әл-ауқатына тікелей байланысты. Дүниежүзілік банк табыс деңгейі төмен елдер қатарына жатқызған елдерде (жылына жан басына шаққанда 1 135 доллардан төмен) 100 тұрғынға орташа есеппен 26,4 интернет пайдаланушысы келеді, ал табыс деңгейі жоғары елдерде (жан басына шаққанда жылына 13 846 доллардан астам және одан жоғары) бұл көрсеткіш 92,3 құрайды. Кедей және бай елдер 100 тұрғынға шаққандағы тіркелген телефон желілерінің (32,6-ға қарсы 1,0) және тіркелген КЖҚ абоненттерінің (38,7-ге қарсы 0,5) саны бойынша айтарлықтай көбірек ерекшеленеді, бұл ретте егер бірінші көрсеткіштегі айырмашылық 2023 жылы біршама тегістелген болса, екінші көрсеткіштегі айырмашылық дамыған елдерде КЖҚ желілерімен қамтамасыз етудің артуы есебінен өсті.

Дүниежүзілік банк әдістемесі бойынша Қазақстан табысы орташа деңгейден жоғары елдер тобына кіреді (жан басына шаққанда 4 466 доллардан 13 845 долларға дейін). 2022 жылдың қорытындысы бойынша (осы есепті дайындау кезінде қолжетімді болған ең өзекті ITU деректері) халықты стационарлық телефон желілерімен қамтамасыз етудің төмендеуі байқалды (100 адамға 15,5-тен 14,6-ға дейін), басқа көрсеткіштер біршама өсуді көрсетіп тұр. Мобильді байланыс желілеріне қолжетімділікті және оларды пайдалануды сипаттайтын көрсеткіштердің мәндері кірісі жоғары елдер үшін орташа деңгейге сәйкес келеді. Сонымен қатар Қазақстанда халықты стационарлық телефон желілерімен қамтамасыз ету деңгейі табыс деңгейі ортадан жоғары елдер тобы бойынша орташа мәннен сәл ғана жоғары, ал Қазақстанда КЖҚ таралуы елдердің осы тобы үшін орташа көрсеткіш айтарлықтай төмен.

ЖАН БАСЫНА ШАҚҚАНДАҒЫ ТАБЫС ДЕҢГЕЙІ БОЙЫНША ЕЛДЕРДЕГІ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРҒА ҚОЛЖЕТІМДІЛІК (2023 ЖЫЛДЫҢ СОҢЫНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША), 100 адамға шаққандағы саны

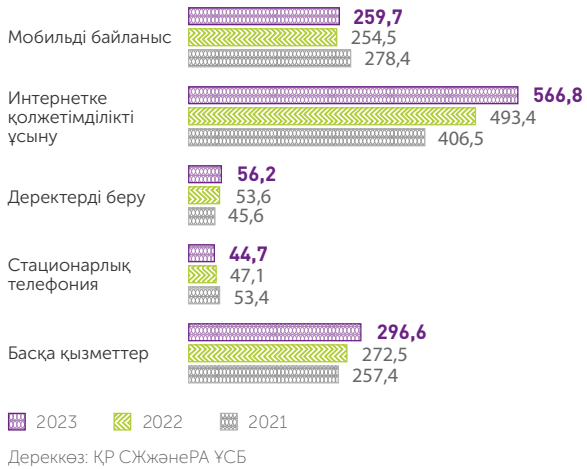
	Орта әлемдік мән	Табысы төмен елдер	Табысы орташадан төмен елдер	Табысы орташадан жоғары елдер	Табысы жоғары елдер	Қазақстан (2022 жылдың соңына*)	Қазақстан (2021 жылдың соңына*)
Орнықты телефон желілерінің саны	10,7	1,0	3,4	11,8	32,6	14,6	15,5
Орнықты КЖҚ абоненттер саны	18,6	0,5	4,8	30,3	38,7	14,9	14,3
Ұялы байланыс абоненттерінің саны	110,6	65,2	99,0	127,8	129,0	130,0	127,0
Халықты мобильді байланыс желісімен қамту Халықты 3G және одан жоғары деңгейдегі ұялы байланыс желісімен қамту	97,3	88,9	97,4	98,5	99,8	99,0	98,2
Жеке тұлғалар – интернет пайдаланушыларының саны	94,8	75,2	94,9	98,1	99,7	97,7	96,0
Ұялы телефондары бар жеке тұлғалардың саны	66,3	26,4	56,1	79,1	92,4	92,3	90,9
Орнықты телефон желілерінің саны	72,7	49,1	65,5	76,3	95,4	92,7	92,6

Дереккөз: ITU

*Осы Жылдық есепті дайындау сәтінде ITU дерекқорындағы Қазақстан бойынша ең өзекті деректер 2022 жылға жатады.

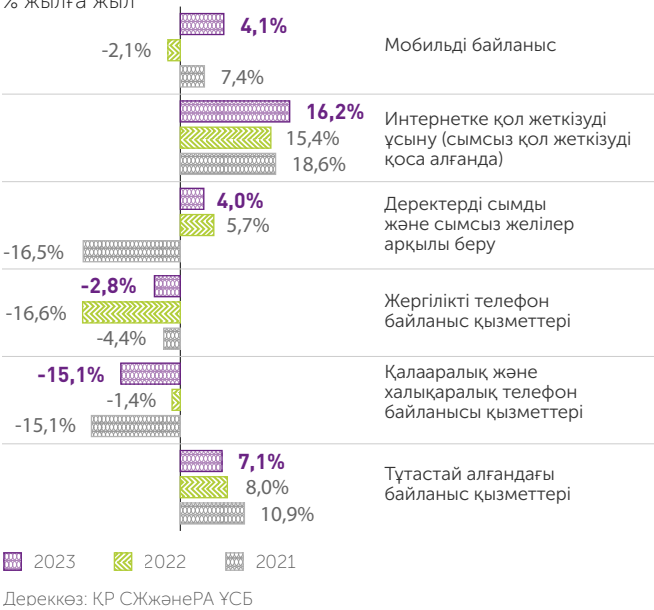
Қазақстанның телекоммуникация саласы

КӨРСЕТІЛГЕН БАЙЛАНЫС ҚЫЗМЕТТЕРІНІҢ ҚҰНЫ, кезеңге млрд теңге

Байланыс кәсіпорындары көрсеткен қызметтердің жиынтық көлемі 2023 жылы 1,2 трлн теңгеден асты (курьерлік және пошта қызметтерін қоспағанда). Көрсеткіштің өсуі негізінен Интернетке сымды және сымсыз қолжетімділікті ұсыну қызметтері көлемінің 493,4-тен 566,8 млрд теңгеге дейін ұлғаюына байланысты болды. Сонымен қатар, стационарлық телефония қызметтері көлемінің төмендеуі жалғасуда, ал ұялы байланыс қызметтерінің құны номиналды мәнде аздап өсті.

БАЙЛАНЫСТЫҢ ЖЕКЕ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ФИЗИКАЛЫҚ КӨЛЕМДЕРІНІҢ ӨЗГЕРУІ, % жылға жыл

2023 жылы байланыс қызметтері көлемінің нақты өсімі 7,1%-ды құрады, бұл өткен жылдың деңгейінен (8,0%) сәл төмен.

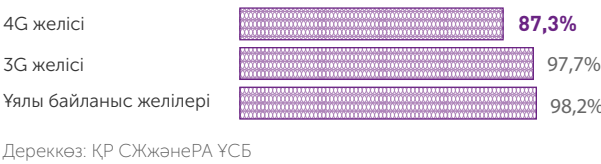
Көрсетілген байланыс қызметтерінің жалпы көлемінің өсуі нақты мәнде негізінен Интернет желісіне қолжетімділік қажеттілігінің артуына байланысты, ал басқа қызмет түрлеріне сұраныс бірте-бірте төмендеп келеді.

СТАЦИОНАРЛЫҚ ТЕЛЕФОНИЯ ЖӘНЕ ТІРКЕЛГЕН СЫМДЫ ҚОЛЖЕТІМДІЛІК АБОНЕНТТЕРІНІҢ САНЫ, кезең соңына млн

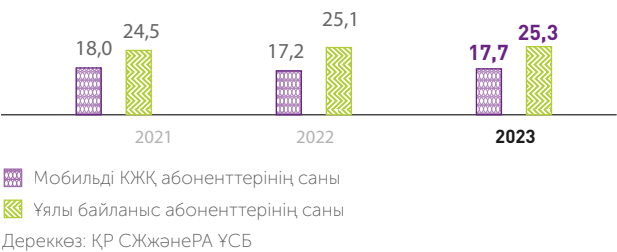
Стационарлық телефонияға сұраныстың төмендеуі аясында орнықты телефон желілерінің саны бірте-бірте азаюды жалғастыруда, бұл ретте xDSL технологиялары (яғни, кәдімгі «телефон жұбы») арқылы қолжетімділікпен орнықты Интернет абоненттері санының өсуі іс жүзінде тоқтады. Сонымен қатар, талшықты-оптикалық желілерді (ТОБЖ) пайдаланатын қосылымдар санының біртіндеп артуы байқалады, олардың жақын болашақта xDSL пішімін алмастыра бастауы ықтимал.

2023 ЖЫЛДЫҢ БАСЫНДАҒЫ ХАЛЫҚТЫ ЖӘНЕ АУМАҚТЫ ҰЯЛЫ БАЙЛАНЫС ЖЕЛІЛЕРІМЕН ҚАМТУ

2023 жылдың басындағы жағдай бойынша ұялы байланыс желілерімен Қазақстан аумағының 55,0%-ын және ел халқының 98,2%-ын қамтылды. Бұл ретте 4G желілерімен қамту көрсеткіштері айтарлықтай төмен болды және 87,3%-ды, 3G желілерімен – 97,7%-ды құрады. Озық мобильді технологияларға, соның ішінде IoT, сұраныстың артуымен және мемлекет тарапынан ынталандырушы саясаттың жүзеге асырылуымен байланысты таяу жылдарда халықты неғұрлым жоғары жылдамдықты желілермен, соның ішінде 5G желілерімен қамтудың өсуі күтілуде.

ҰЯЛЫ БАЙЛАНЫС ЖӘНЕ МОБИЛЬДІ КЖҚ АБОНЕНТТЕРІНІҢ САНЫ, млн кезеңнің соңына

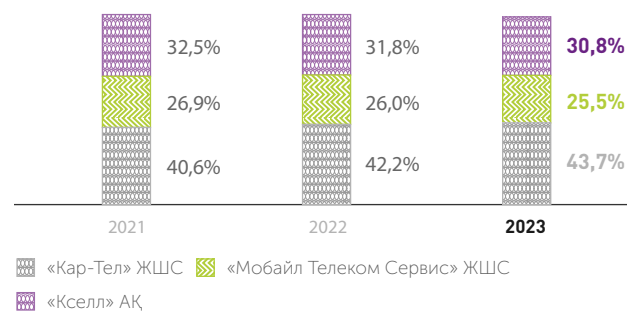
Қазақстан аумағында қызмет көрсететін үш ұялы байланыс операторының жиынтық абоненттік базасы 2023 жылдың соңында 25,3 млн абонентті (яғни белсенді SIM-карталарды) құрады. Ұялы байланыс абоненттерінің саны ел тұрғындарының санынан айтарлықтай асып түседі, өйткені көптеген қазақстандықтар біреуден көп ұялы телефон нөмірін пайдаланады. Сонымен қатар, ұялы байланыс абоненттерінің санымен салыстырғанда КЖҚ мобильді байланыс абоненттерінің саны айтарлықтай төмен, бұл негізінен ауылдық жерлерде ұялы байланыс желілерінің жеткіліксіз дамуымен түсіндіріледі.

КОМПАНИЯНЫҢ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІ

GRI 2-6, 201-1, 203-1, 203-2, 413-1, 415-1

Компанияның нарықтағы үлесі

ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ҰЯЛЫ БАЙЛАНЫС АБОНЕНТТЕРІН ОПЕРАТОРЛАР БОЙЫНША БӨЛУ,
кезеңнің соңына

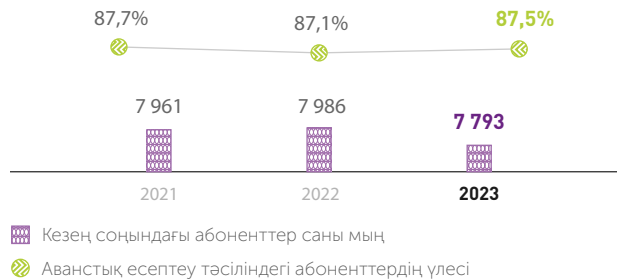

Дереккөз: ҚР СЖжәнеРА ҰСБ , Kcell, VEON Ltd.

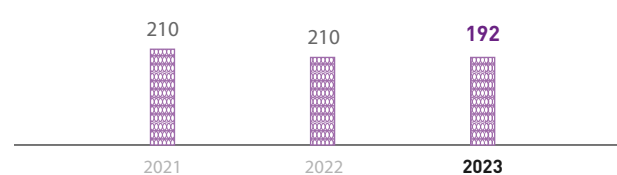
2023 жылдың соңында «Кселл» АҚ абоненттік базасы 7,8 млн абонентті (яғни белсенді SIM-карталарды) немесе қазақстандық ұялы байланыс абоненттерінің жалпы санының 30,8%-ын құрады. «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС мен «Кар-Тел» ЖШС үлестеріне абоненттердің тиісінше 25,5% және 43,7% келді. «Кар-Тел» ЖШС абоненттері санының өсуі көп жағдайда MVNO Izi дамуымен байланысты болса керек, оның артықшылығы – жеке қызметтерді икемді қосу мүмкіндігі.

Негізгі операциялық көрсеткіштер

КОМПАНИЯНЫҢ АБОНЕНТТІК БАЗАСЫ

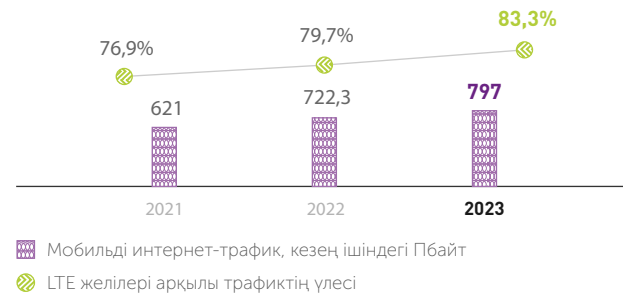

БІР АБОНЕНТКЕ ШАҚҚАНДАҒЫ ОРТАША АЙЛЫҚ ДАУЫС ТРАФИГІ (MOU), айына мин.

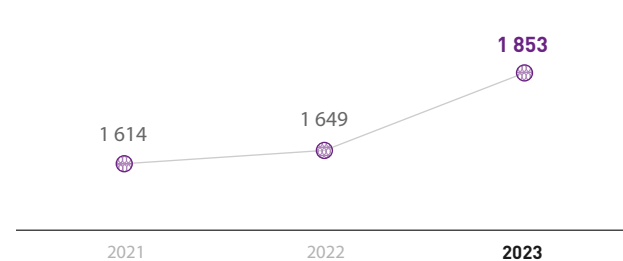

Бір абонентке шаққандағы орташа айлық дауыс трафигі (MOU) іс жүзінде өзгеріссіз қалып, 192 минутты құрады.

МОБИЛЬДІ ИНТЕРНЕТ-ТРАФИК

БІР ПАЙДАЛАНУШЫҒА ШАҚҚАНДАҒЫ ОРТАША АЙЛЫҚ ТАБЫС (ARPU), айына теңге

Мобильді интернет-трафик көлемі 2023 жылы 797,0 петабайт мәніне жетті, бұл 2022 жылғы деңгейден 12%-ға жоғары. Бұрынғыдай мобильді интернет-трафик көлемінің өсуі қоғамның барлық тіршілік әрекеті салаларында цифрлық технологиялар рөлінің өсуі аясында клиенттердің Интернетке қол жеткізу қажеттілігінің артуына байланысты.

Бір клиентке есептегенде орташа айлық табыс мөлшері 2022 жылғы 1 649 теңгеден 2023 жылы 1 853 теңгеге дейін өсті. Көрсеткіштің өсуі ұялы байланыс қызметтеріне клиенттердің сұранысының артуына да, Компанияның осы қажеттіліктерді қанағаттандыруға бағытталған саясатымен де байланысты болды.

Ауылдық жерлерде ұялы байланыс желілерін дамыту

«Кселл» АҚ қала мен ауыл тұрғындары арасындағы «цифрлық теңсіздікті» жою бойынша белсенді жұмысты жалғастыруда. Компания 2020 жылы қазақстандық ұялы байланыс операторлары қабылдаған «250+» бағдарламасының негізгі қатысушыларының бірі болды. Бағдарламаның

мақсаты – 250 адамнан басталатын тұрғындар саны бар ауылдық елді мекендерді мобильді КЖҚ-пен қамтамасыз ету. Сонымен қатар, Компания ауылдық жерлерде мобильді КЖҚ-пен қамтуды кеңейту және байланыс сапасын арттыру бойынша өзінің бағдарламасын жүзеге асыруда.

АУЫЛДЫҚ ЖЕРЛЕРДЕ ҰЯЛЫ БАЙЛАНЫС ЖЕЛІЛЕРІН ДАМУДАҒЫ «КСЕЛЛ» АҚ ҚЫЗМЕТІ

2020 ЖЫЛ

- 519 елді мекенде, оның ішінде «250+» бағдарламасы аясында 329 елді мекенде және өз бастамамыз бойынша 130 елді мекенде жұмыстар жүргізілді;
- Барлығы 550 базалық станция іске қосылды.

2021 ЖЫЛ

- 216 елді мекенде, оның ішінде 104 елді мекенде – лицензиялық міндеттемелер шеңберінде және 112 елді мекенде – өз бастамамыз бойынша 245 базалық станция іске қосылды;
- 29 елді мекенде LTE технологиясын енгізу арқылы байланыс сапасы жақсартылды.

2022 ЖЫЛ

- Барлығы 258 базалық станция іске қосылды;
- Лицензиялық міндеттемелер шеңберінде 35 елді мекен байланыспен қамтамасыз етілді;
- 107 елді мекен LTE желісімен қамтумен қамтамасыз етілді;
- 45 елді мекен 3G және 4G желілерімен қамтумен қамтамасыз етілді;
- 59 елді мекенде LTE стандартын енгізу арқылы мобильді КЖҚ сапасы жақсартылды;
- 12 елді мекенде 3G пішімінде жұмыс істейтін қосымша базалық станцияларды орнату арқылы мобильді КЖҚ сапасы жақсартылды.

2023 ЖЫЛ

- Барлығы 188 ауылдық елді мекенде 204 базалық станция іске қосылды, оның ішінде 52 елді мекенде 3G базалық станциясының 52 бірлігі, 136 елді мекенде 4G базалық станциясының 152 бірлігі;
- «250+» бағдарламасы аясында 126, ұялы байланыс желісін дамыту бағдарламасы аясында 78 базалық станция іске қосылды;
- Ауылдық жерлерде жұмыс істейтін Tele2 және Beeline желілерінің 164 базалық станцияларына қол жеткізілді.

B2C сегментін дамыту

KCell SuperApp мобильді платформасы. 2023 жылы Kcell/activ мобильді қосымшасы FORBES нұсқасы бойынша Қазақстандағы мобильді қосымшалар рейтингінде 6-орынды және Google Play мен App Store телекоммуникациялық операторлар арасындағы қосымшалар рейтингінде 2-орынды иеленді. Superapp ай сайынғы белсенді пайдаланушыларының айлық саны (MAU) 2023 жылы 7%-ға өсті.

Жаңа мобильді сервистер. 2023 жылы B2C сегментіндегі негізгі жаңа енгізілімдер 5G технологияларын енгізумен байланысты болды. Абоненттер келесі қызметтерге қосылу мүмкіндігіне ие болды:

- **«5G ұста».** Қызмет 2023 жылдың шілдесінен бастап жарамды болды және абоненттерге 5G желісімен қамту аймақтарында 50 ГБ интернет-трафикті тегін алуға мүмкіндік берді. Қызметті қосу абоненттік төлемді есептен шығару шартымен activ және Kcell брендтерінің белгілі бір тарифтері үшін қолжетімді болды.
- **«Барынша шектеусіз».** Тарифтік жоспарларды жаңартатын опция 2023 жылдың шілдесінен бастап жарамды болды және абоненттерге әлеуметтік желілерге, бейне қызметтерге және мессенджерлерге шектеусіз қол жеткізу мүмкіндігін береді. Опцияның құны тарифтік жоспарға байланысты айына 990-1990 теңгені құрайды.
- **Роуминг.** 2023 жылдың ішінде 5G буын желілері бар және коммерциялық пайдалануға берілген әлемнің 25 еліндегі 32 оператормен роуминг ұйымдастырылды, Kcell/activ абоненттері жылдамдықты Интернетке қол жеткізудің барлық артықшылықтарын пайдалана алды. Біз роуминг-топтамалардың географиясын өзгертіп, елдер санын 75-ке дейін ұлғайттық. Біз 6 елге саяхатшыларға супер ұсыныс жасап, абоненттерімізге Мальдив аралдарында, Түркияда, Өмірліктерде, Өзбекстанда, Қырғызстанда және Ресей Федерациясында екі еселі бонустық интернет-трафик береміз. Есепті кезеңде роуминг кірісі компания тарихындағы рекордтық көрсеткіштерге жетті және 2022 жылға қарай өсімнің 43,6% құрады.
- **Kcell Auleti.** Қызмет клиентке 5G қамту аймағында жоғары жылдамдықты мобильді интернетке қол жеткізуге мүмкіндік береді. Қызметті қосуға өтінім клиенттің жеке басын биометриялық сәйкестендіру арқылы онлайн режимде толтырылады, содан кейін Компания өкілдері жабдықты тікелей үйге жеткізеді. Іске қосудың алғашқы күндерінде компания әлеуетті абоненттерден 2 мыңнан астам өтінім алды.

Мобильді қаржы. 2023 жылы серіктес банкпен және Mastercard халықаралық төлем жүйесімен серіктестікте ҚР-дағы бірінші толыққанды «Необанк» жобасының белсенді дамуы жалғасты. Атап айтқанда, GooglePay әмиянына картаны жүктеу функционалы, Алматы метросында 1 теңгеге жол жүру сияқты көптеген маркетингтік науқандар жүзеге асырылды. Мобильді қосымшаны пайдалана отырып, Kcell абоненттері ұялы телефонының теңгерімінен картаны тегін толтыру мүмкіндігіне ие болып, толыққанды мультивалюталық дебеттік картаны онлайн режимде бірден аша алады, сондай-ақ сатып алу сомасының 99%-ға дейін қолма-қол ақшамен төлемдер үшін сыйақысы бар OGO Bonus адалдық бағдарламасына қатыса алады. 2023 жылы 90 мыңнан астам карта шығарылды.

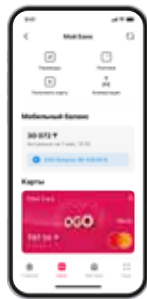
Мобильді қаржыдық қызметтерінің жиынтық айналымы есепті жылы алдыңғы жылмен салыстырғанда 56%-ға өсті; MAU жыл соңында 11%-ға өсті. Есепті жылы шығарылған OGO карталарының саны 65%-ға өсті.

2023 жыл ұзақ мерзімді стратегияны жүзеге асыру шеңберінде «Мобильді қаржылық қызметтер» (МҚҚ) бизнес бағыты үшін жаңа жетістіктер жылы болды. Негізгі бағыттар:

- үздік әлемдік тәжірибе үлгісі бойынша Қазақстандағы алғашқы «Необанкті» одан әрі дамыту;
- халықаралық төлем жүйелерінің тәжірибесі мен сараптамасы негізінде елдегі ең жақсы адалдық бағдарламаларының бірін кеңейту;
- NPS (Компанияның орташа деңгейінен екі еседен астам жоғары) және MultiPlay (телеком-операторының бірнеше қызметтерін пайдалану 30%-ға жуық) сияқты көрсеткіштерді арттыру үшін Kcell абоненттерін МҚҚ қызметтерін пайдалануға кеңінен тарту.

NonBetting санатындағы МҚҚ айналымы 2023 жылы екі еседен астам өсті. 2023 жыл МҚҚ-ті белсенді айлық пайдаланушылар базасы бойынша рекордтық көрсеткішке ие болды: биыл бұл көрсеткіш 25%-ға өсті.

OGO BANK ЖЕЛІСІНІҢ ӨНІМДЕРІ

OGO CARD

Jusan Bank виртуалды төлем картасы

Ерекшеліктері

Дүние жүзінің кез келген жерінде төлем сомасының 2-ден 50%-ға дейінгі мөлшерінде сатып алулар үшін бонустарды есептеу, тегін шығару және қызмет көрсету, Kcell/activ телефонының теңгерімінен картаны айына 600 000 теңгеге дейін тегін толықтыру, мультивалюталық шот, Google Pay, Apple Pay, Samsung Pay арқылы жанасусыз төлем

OGO DEPOSIT

Ішінара алу және толықтыру мүмкіндігі бар салым (KZT, USD, EUR)

Ерекшеліктері

Салымды автоматты ұзартумен 6 және 12 айға ашу, салымды ашу және жүргізу Kcell/activ мобильді қосымшасы арқылы онлайн режимде қолжетімді

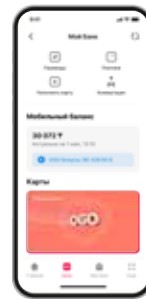

OGO CREDIT

Кепілсіз кредит

Ерекшеліктері

Мерзімі 5 жылға дейін, сомасы 30 мыңнан 8 млн теңгеге дейін, Kcell/activ мобильді қосымшасында кірісті растаусыз онлайн алу, кредитті OGO картасымен онлайн төлеу

OGO INVEST

Инвестициялық шот

Ерекшеліктері

Kcell/activ мобильді қосымшасы арқылы онлайн шот ашу, тегін қызмет көрсету, толықтырудың минималды сомасы жоқ, инвестицияларды таңдау кезінде кеңес беру және көмектесу

Бизнес сегментіндегі жұмыс нәтижелері

2023 жылдың қорытындысы бойынша B2B сегментіндегі кіріс өткен жылмен салыстырғанда 5%-ға ұлғайды, бұл ретте IoT («Заттар интернеті») жобаларын іске асырудан түскен түсім 70%-ға ұлғайды.

Индустриялық шешімдер сегментінде (жеке желілерді орналастыру) – 300%.

Есепті жылы қашықтағы өндіріс орындарында 3 жаңа корпоративтік pLTE желісі іске қосылды, жұмыс істеп тұрған 2 желінің контуры кеңейтілді.

Коммерциялық қамту бүкіл Қазақстан бойынша 11 түрлі алаңда 7 клиент үшін орналастырылды.

Ірі қазақстандық кәсіпорындар IT-технологиялардың кеңірек өнуі үшін жеке желілерді (Private LTE) енгізуде. Қазіргі уақытта «Кселл» тау-кен металлургия кәсіпорындарының нысандарына 34 базалық станция орнатты және компанияларға бірден бірнеше міндеттерді шешуге мүмкіндік беретін Private LTE желісін орналастырды – бірқатар

бизнес-процестерді автоматтандыру, M2M машинааралық коммуникацияларын жолға қою, IoT-датчиктер арқылы деректер алмасуды іске асыру және т.б.

«Цифрлық полицей» жобасы ерекше назар аударуға тұрарлық, оның іске асырылуы 2023 жылы басталып, 2025 жылы аяқталады. Жоба ҚР ІІМ-мен бірлесіп жүзеге асырылуда және 11 өңірде 7 287 құрылғыны IoT-қа қосуды көздейді.

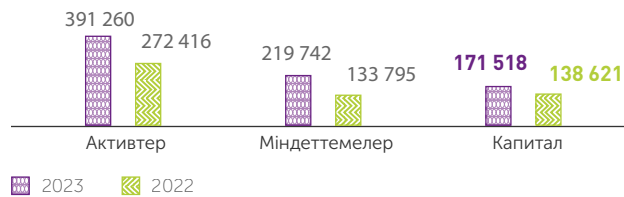
Аналитикалық деректерді ұсынуға және кірісті арттыруға бағытталған Big Data қызметтерінен түсетін кірістер корпоративтік клиенттерге 2023 жылы 20%-ға өсті.

«Кселл» АҚ корпоративтік клиенттері үшін жаңа «Nomad» тарифтік желісі іске қосылды. Оның негізгі артықшылығы – бизнесті дамыту үшін бесінші буынның жоғары жылдамдықты интернет технологиясын пайдалануға мүмкіндік беретін 5G желісіндегі екі еселенген трафик.

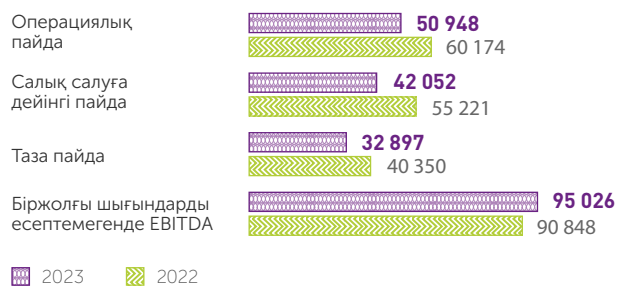
ҚАРЖЫЛЫҚ НӘТИЖЕЛЕР

GRI 201-1, 201-4

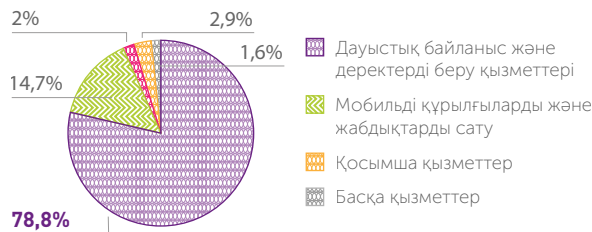
БАЛАНС ҚҰРЫЛЫМЫ, кезең соңына млн теңге

ПАЙДА КӨРСЕТКІШТЕРІ, кезеңге млн теңге

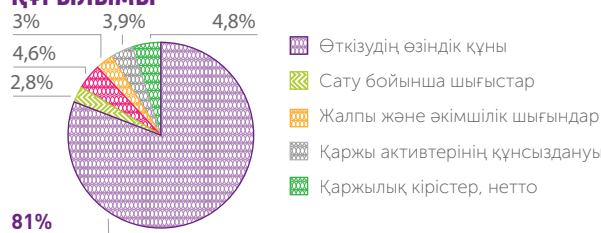
2023 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН КІРІСТЕРДІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

НЕГІЗГІ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН КІРІСТЕР, кезеңге млн теңге

2023 ЖЫЛҒЫ КОМПАНИЯ ШЫҒЫНДАРЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

Компания активтерінің баланстық құны 2023 жылы 43,6%-ға өсіп, 3 91,3 млрд теңгені құрады. Көрсеткіштің өсуі көбінесе негізгі қорлар мен материалдық емес активтердің құнына байланысты болды.

Бөлінбеген таза пайданың ұлғаюы есебінен меншікті капитал 23,7%-ға өсті. Міндеттемелер көбінесе ұзақ мерзімді несиелер мен жалдау бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелердің ұлғаюы есебінен 64,2%-ға ұлғайды.

Компанияның операциялық пайдасы өткен жылмен салыстырғанда 15,3%-ға төмендеді. Бұл ретте салық салуға дейінгі пайда мен таза пайда өткізу шығындарының, сондай-ақ қаржылық және операциялық шығындардың өсуіне байланысты 23,9%-ға және 18,5%-ға азайды.

Компанияның негізгі қызметінен түскен кірістері 2022 жылмен салыстырғанда 2,8%-ға өсіп, 2 27,5 млрд теңгеге жетті. Негізгі қызметтен түскен кірістер құрылымындағы деректерді беру және дауыстық байланыс қызметтерінің үлестік салмағы 78,8%-ды құрады, маңыздылығы бойынша екінші кіріс бабы – мобильді құрылғылар мен жабдықтарды өткізу, оның үлесі 14,7%-ды құрайды.

Дауыстық байланыс және деректерді беру қызметтерін көрсетуден түскен кірістер 2022 жылмен салыстырғанда 7,4%-ға өсті, ал мобильді құрылғылар мен жабдықтарды өткізуден түске кірістер 26,3%-ға төмендеді.

Компания шығындарының құрылымында ең көп үлестік салмақты өткізудің өзіндік құны алады, оған жиынтық шығындардың 81,0% келеді. Сондай-ақ маңызды баптар – жалпы және әкімшілік шығыстар (4,6%) және КТС төлеуге арналған шығыстар (4,8%). Шығындардың басқа түрлері жиынтық шығындардың шамамен 9,6%-ын құрайды.

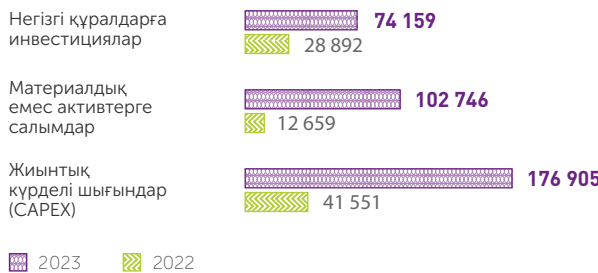
КОМПАНИЯНЫҢ ШЫҒЫНДАРЫ, кезеңге млн теңге

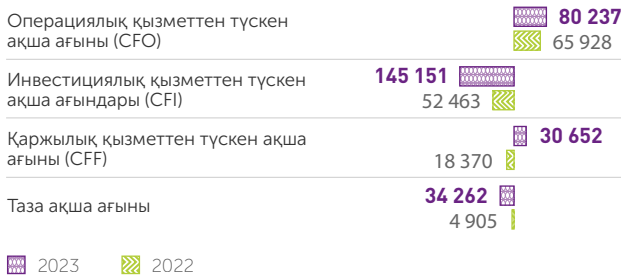
2023 2022

Дереккөз: ҚР СЖ және РА ҰСБ

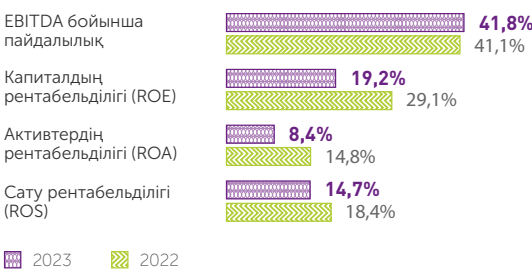
ИНВЕСТИЦИЯЛАР ЖӘНЕ КҮРДЕЛІ САЛЫМДАР, кезеңге млн теңге

АҚША АҒЫНДАРЫ, кезеңге млн теңге

ТАБЫСТЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ

2023 2022

2023 жылы өткізудің өзіндік құны 2022 жылмен салыстырғанда 14,5%-ға өсіп, 156,0 млрд теңгені құрады. Сондай-ақ өткізу шығындары мен таза қаржылық шығындардың екі есеге жуық (53,5%-ға) өсуі байқалды. Сонымен бірге жалпы және әкімшілік шығыстар 45,8%-ға, қаржы активтерінің құнсыздануына байланысты шығыстар – 9,0%-ға, КТС төлеуге арналған шығыстар – 38,4%-ға қысқарды.

Күрделі салымдар көлемі 2022 жылмен салыстырғанда 4,3 есе өсіп, 176,9 млрд теңгеден асты. Бұл ретте материалдық емес активтерге салымдар 8,1 есеге (12,7-ден 102,7 млрд теңгеге дейін), негізгі құралдарға салымдар 2,6 есеге (29,0-ден 74,1 млрд теңгеге дейін) өсті.

Операциялық қызметтен түскен ақша ағыны 2022 жылмен салыстырғанда 14,3 млрд теңгеге өсіп, 80,2 млрд теңгені құрады. Сонымен бірге таза ақша ағыны теріс болып қалды және «минус» 34,3 млрд теңгені құрады (2022 жылы – «минус» 4,9 млрд).

Инвестициялық қызметтен түсетін ақшаның теріс ағыны негізгі құралдарды және материалдық емес активтерді сатып алуға кеткен шығындардың өсуіне байланысты ұлғайды.

Қаржылық қызметтен түскен ақша ағыны айтарлықтай көлемде қарыз қаражатын тарту есебінен оң болды.

Активтер табыстылығы 14,8-ден 8,4%-ға, сатылымдар табыстылығы 18,4-тен 14,7%-ға, меншікті капитал табыстылығы 29,1-ден 19,2%-ға төмендеді. Сонымен бірге EBITDA бойынша табыстылық 41,1-ден 41,8%-ға дейін өсті.

САЛЫҚ САЛУ

GRI 207-1, 207-2, 207-3

«Кселл» АҚ өз қызметінде салықтық есепке алудың және есептілікті дайындаудың реттелетін рәсімдерін ұстанып, салықтық есеп салық заңнамасының талаптарына қатаң сәйкес жүргізіледі. Компания салық органдарымен өзара іс-қимылдың ашықтығына ұмтылады, барлық қажетті есептілікті белгіленген мерзімде заңнама талаптарына сәйкес ұсынуды қамтамасыз етеді. Компания аз салықтық юрисдикцияларда жұмыс істемейді және салықты жоспарлаудың агрессивті әдістерін қолданбайды.

«Кселл» АҚ төлеген салық төлемдерінің жиынтық сомасы 2022 жылы 34,6 млрд теңгені, ал 2023 жылы 116,4 млрд теңгені құрады. Салық төлемдерінің ұлғаюы 5G желісін орналастыру үшін 3600–3800 МГц ауқымында жиіліктерді пайдалану құқығын иелену нәтижесінде туындайтын міндеттемелермен байланысты.

«КСЕЛЛ» АҚ ТӨЛЕГЕН САЛЫҚ ЖӘНЕ БАСҚА ДА МІНДЕТТІ ТӨЛЕМДЕРДІҢ СОМАЛАРЫ, жылдағы млн теңге

Салық түрі	Мөлшерлеме	2021	2022	2023
КТС	20,0%	7 608,8	12 901,2	13 852,4
ҚҚС	12,0%	11 815,2	13 224,6	13 240,9
ЖТС	Резидент қызметкердің еңбекақысының 10%, бейрезиденттер табысының 20%	1 268,4	1 578,0	2 540,0
Әлеуметтік салық	қызметкердің еңбекақысының 9,5%	1 007,8	1 135,4	1 414,8
Радиожілік спектрін пайдаланғаны үшін төлем	ҚР Үкіметі белгілейді	1 701,1	1 636,9	80 455,1
Қалааралық және (немесе) халықаралық телефон байланысын, сондай-ақ ұялы байланысты ұсынғаны үшін төлем	Уәкілетті орган белгілейді	1 459,6	2 169,5	2 423,6
Басқа салықтар мен міндетті төлемдер	Салық заңнамасына сәйкес	710,0	2 001,9	2 486,0
Жиынтық салық төлемдері	–	25 570,9	34 647,5	116 412,8

САТЫП АЛУ ТӘЖІРИБЕСІ

GRI 415-1

Сатып алу процестерін басқару «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ (бұдан әрі – ҰӘҚ) сатып алу мәселелері жөніндегі уәкілетті органының нормативтік құжаттарына және Компанияның ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады. ҰӘҚ электрондық сатып алу ақпараттық жүйесі сатып алу процестерін басқару құралы болып табылады.

Сатып алуды жүзеге асыру кезінде Компания келесі қағидаттарды басшылыққа алады:

- шығындарды азайту;
- қажетті тауарлармен, жұмыстармен және талап етілетін

- сападағы қызметтермен уақтылы қамтамасыз ету;
- сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығы;
- қабылданған шешімдерді бақылау және оларға жауапкершілік.

2023 жылы Компания 88,6 млрд теңгеге тауарлар мен қызметтерді сатып алды. Сатып алынатын тауарлардағы жергілікті қамту үлесі 1,27%, қызметтерде – 9,85% құрады.

2023 ЖЫЛЫ КОМПАНИЯНЫҢ САТЫП АЛҒАНЫ

2023 жылға арналған жоспар	102 млрд теңге
Жасалған шарттар саны	894
Жеткізушілер саны	559
Жасалған шарттар сомасы	88,6 млрд теңге
Сатып алу жоспарын орындау	94,74%
Үнемдеу	5,2 млрд теңге
Бәсекелестік тәсілдермен жүргізілген сатып алу үлесі, шарттардың жалпы сомасының %	48,69%
Сатып алынған тауарлардағы жергілікті қамту үлесі	1,27%
Сатып алынған жұмыстардағы/қызметтердегі жергілікті қамту үлесі	9,85%

04

ТҰРАҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ

Компанияның ағымдағы ESG-бейіні
Компанияның тұрақты даму саласындағы
стратегиялық басымдықтары

42

44

БҰҰ Тұрақты даму мақсаттарына жетуге
Компанияның қосқан үлесі

44

КОМПАНИЯНЫҢ АҒЫМДАҒЫ ESG-БЕЙІНІ

GRI 2-13, 2-14, 2-16, 2-24, 2-25

Компанияның ағымдағы ESG-бейінін бағалау мақсатында SWOT-талдау жүргізілді, оның барысында тұрақты даму мәнмәтінінде Компания дамуының стратегиялық аспектілері нақтыланды. SWOT-талдау тұрақты даму мәнмәтінінде компанияның инвестициялық тартымдылығына және операциялық тұрақтылығына әсер етуі мүмкін бірқатар тәуекелдерді (инвестициялық, реттеушілік және беделді) анықтады.

Атап айтқанда, климаттық тәуекелдерді ашудың жеткіліксіз ашықтығына, АКТ қызметтері және реттеушілік қысым саласындағы нормативтік талаптардың өзгеруіне байланысты инвестициялық тартымдылықтың төмендеу қаупі бар, әсіресе ESG саласында.

Бұл тәуекелдерді азайту үшін нақты стратегиялар ұсынылады. Экологиялық аспектіде Компания ПГ шығырын-

дыларын есепке алу жүйесін енгізіп және халықаралық стандарттарға сәйкес экологиялық менеджмент жүйесін енгізе отырып, климаттық тәуекелдерге қатысты өзінің ашықтығы мен жауапкершілігін арттыра алады.

Әлеуметтік тәуекелдерді адам капиталына инвестициялау, оның ішінде адам құқықтарының тәуекел картасын әзірлеу және халықаралық стандарттарды белсенді қолдану арқылы азайтуға болады.

Басқару аспектісі GRI, IFRS S1 және S2 халықаралық стандарттарын мұқият сақтауды, сондай-ақ көміртегі іздері туралы ақпаратты ашу үшін CDP бағдарламасына белсенді қатысуды талап етеді. Бұл қадамдар Компанияға реттеуші қысыммен күресуге көмектесіп қана қоймайды, сонымен қатар оның беделі мен инвестициялық келешегін жақсартады.

«КСЕЛЛ» АҚ-НЫҢ ESG-БЕЙІНІНЕ SWOT-ТАЛДАУ ЖҮРГІЗУ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ АСПЕКТ

Компанияның экологиялық бейінін жақсарту бойынша ағымдағы мәртебесі мен жақсарту әлеуетін талдау арқылы жұмыс жүргізілудеКомпанияның экологиялық саясаты мен ESG-стратегиясын құру бойынша жұмыстар жүргізілудеКомпанияның Төмен Көміртекті Даму Бағдарламасы ӘзірленудеПГ шығындыларын азайту бойынша нысаналы көрсеткіштер әзірленудеКомпанияның энергия аудиті жоспарланғанКомпанияның кеңселерінде қоқысты бөлек жинау енгізілдіЭлектрондық құжат айналымы жүйесі енгізілді5G технологиясының ұйқы режимі мүмкіндігі телекоммуникациялық жабдықтың статикалық қуат тұтынуын азайтып, 4G-ге қарағанда энергия тиімділігін 10 есе арттырадыСымсыз байланыстың жаңа стандарттарына көшу бір гигабайт деректерге киловатт-сағаттағы энергия тиімділігі көрсеткішінің айтарлықтай жақсаруына әкелді	5G технологиясына көшу кезінде неғұрлым жоғары энергия тұтынуКомпанияда төмен көміртекті өнімдер деп жіктелетін өнімдер және/немесе қызметтер жоқКомпанияда Компания қызметінің биоәртүрлілікке әсеріне мониторинг жүргізу рәсімі жоқ	Қоршаған ортаны қорғау аспектілері бойынша сандық мақсатты көрсеткіштерді енгізу (қалдықтардың пайда болуын азайту, ПГ шығындыларын азайту)Тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған өнімдерді, іс-әрекет түрлері мен қызметтерді айқындауКомпанияның операциялық қызмет аймақтарындағы биоәртүрліліктің ағымдағы деңгейін бағалауӨтпелі климаттық тәуекелдерді есепке алу және бағалау (TCFD ұсынымдарына сәйкес)ПГ шығындыларын азайту жөніндегі іс-шараларды іске асыру үшін «жасыл инвестицияларды» тарту	Төмен көміртекті қымбат технологияларЭкологиялық нормативтер бойынша талаптарды қатайту, соның ішінде телекоммуникация саласы үшінАуа райының төтенше жағдайлары бизнес пен инфрақұрылым беделіне нұқсан келтіруі мүмкінКлиматтық жобалардың институционалдық және нормативтік базасының болмауына байланысты жоғалған пайда

ӘЛЕУМЕТТІК АСПЕКТ

Телекоммуникация аясында пікір білдіру бостандығына қатысты салалық саясатЕңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды басқарудың дамыған жүйесіКері байланыс тетіктерінің дамыған жүйесіҚызметкерлерді әлеуметтік қолдау жүйесінің болуыМитигация шараларының сипаттамасымен қызметкерлерді басқару саласындағы тәуекелдер тізіліміОқыту мен біліктілікті арттырудың дамыған жүйесіҚолжетімділік аймағы бойынша АКТ қызметтерінің қолжетімділігіҚызметкерлердің тиімділігін басқаруды жеке және/немесе командалық бағалаудың дамыған жүйесіКомпанияның деректерді қорғау жөніндегі құпиялылық саясаты	Ұжымдық шарттың болмауыӘртүрлілік пен кемсітушілік саласындағы саясат пен басқару тетіктерінің болмауыЕңбек ақысын төлеуде гендерлік теңдікті қамтамасыз ететін бағдарламалардың болмауыЖергілікті қоғамдастықтармен өзара іс-қимыл саласындағы саясат пен басқару тетіктерінің болмауыЖұмыскерлерге арналған ұзақ мерзімді ынталандырудың болмауыҚауымдасу еркіндігінің болмауы	АКТ технологиялары арқылы халықтың білім деңгейін арттыруАдам капиталына инвестиция салуОнлайн қызметтерді ұсынуды кеңейту арқылы Компанияның кірісін ұлғайтуАдам құқықтары саласындағы тәуекелдерді басқаруРесурстарды оңтайландыру үшін жаңа қосымшалар мен платформаларды енгізу мүмкіндігіАдам құқықтары саласындағы мүдделі тараптардың сұранысына сәйкес келетін жаңа қосымшалар мен платформаларды енгізу мүмкіндігіАдам құқықтары саласындағы тәуекел картасын енгізу мүмкіндігіКомпания қызметкерлері мен мердігерлері үшін қауіпсіздік көрсеткіштерін жақсартуБілікті персонал үлесін ұлғайтуҚызметкерлердің әл-ауқатының динамикасын арттыру	Халықтың нақты табыстарының төмендеуіне әсер ететін экономикалық жағдайАлматыдағы орталық байланыс арнасына тәуелділікАКТ қызметтеріне қойылатын нормативтік және заңнамалық талаптардағы өзгерістер

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ

Директорлар кеңесіндегі тәуелсіз директорлардың жоғары үлесіДиректорлар кеңесінің жанында Аудит және тұрақты даму жөніндегі комитет жұмыс істейдіЦифрлық экономиканы дамыту және ақпараттық ресурстарға қолжетімділікті қамтамасыз ету жобаларына белсенді қатысуӨнімдер мен қызметтердің әртараптандырылған портфеліТұрақты даму қағидаттары Компанияның операциялық және стратегиялық қызметіне саясаттар, кодекстер, жарғылар, даму стратегиясы және ТҚДБ сияқты әртүрлі корпоративтік құжаттар арқылы біріктірілген.ТДМ-ға қол жеткізудің басымдықтары анықталдыESG саласындағы мақсаттар белгіленді және негізгі тиімділік көрсеткіштері анықталдыКомпанияның Директорлар кеңесі мен топ-менеджменті тұрақты даму мәселелеріне белсенді қатысады	ESG-есептіліктің жеткіліксіз ашықтығыБасқарма мен Директорлар кеңесінде әйелдердің төмен өкілдіктілігіМемлекеттік реттеу мен бақылауға тәуелділікДиректорлар кеңесінің мүшелерін тағайындау кезінде әртүрлілік факторларын есепке алудың нақты талаптарын айқындайтын Директорлар кеңесінің әртүрлілік саясаты әзірленбегенТоп-менеджменттің сыйақысының төмен ашықтығыҚызметкерлердің жұмысын бағалау жүйесінде нормаларды/Әдеп кодексін сақтауға және Компаниядағы сыбайлас жемқорлық фактілері туралы хабарлаумен байланысты қызметкерлерге сыйақы беру қарастырылмаған	Компанияда сәтті жүзеге асырылып жатқан жылдам технологиялық өзгерістер мен инновацияларЖергілікті экономикалық өсуКомпания операцияларына ESG біріктіру арқылы инвестициялар тартуКлиенттік базаны кеңейту және нарықтағы орынды нығайту үшін нарықтағы үлесті арттыруТұрақты даму қағидаттарын пайдалана отырып, жаңа өнімдер мен қызметтер диджитал арқылы құндылық жасау мүмкіндігіGRI, IFRS S1, S2 халықаралық стандарттарын қолдана отырып, жоғары ESG рейтингін алу және CDP-де көміртегі ізі туралы ақпаратты ашуӘлеуметтік жауапкершілікті арттыруESG тәжірибелерін жақсарту және оларды Компанияның бизнес-процестеріне біріктіру үшін халықаралық тәжірибе мен серіктестіктерді пайдалануЖеткізушілермен өзара әрекеттесу кезінде маңызды тәуекелдерді айқындау және жою, оларға даму және ESG факторларына теріс әсерді азайту мүмкіндігін беру арқылы жеткізушілердің ESG бағдарламасын енгізу бойынша прецедент орнату	Жүйеге рұқсатсыз кіру салдарынан деректер қауіпсіздігінің бұзылуы, құпия деректердің ағып кетуіБизнес саласына әсер етуі мүмкін геосаяси қақтығыстар, саяси тұрақсыздық және саяси басқару құрылымындағы өзгерістер тәуекеліРеттеушілік тәуекелі: реттеушілер мен инвесторлардың ESG саласындағы қысымының артуы, осы салада қосымша күш пен назар аударуды талап етедіХалықаралық деңгейдегі ықтимал санкциялар мен шектеулерҚаржылық тұрақтылықтың төмендеу тәуекелі. Әлемдік экономиканың өсу қарқынының баяулау қаупі, жоғары инфляция мен өтімділіктің жеткіліксіздігі түріндегі экономикалық дағдарысқа байланысты ықтимал проблемаларӘсіресе монополияға қарсы саясат және құпиялылық салаларында шешуге назар мен ресурстарды қажет ететін құқықтық даулардың немесе сот талқылауларының туындау мүмкіндігі

КОМПАНИЯНЫҢ ТҰРАҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАСЫМДЫҚТАРЫ

GRI 2-13, 2-14, 2-23, 2-24, 2-25

Ағымдағы ESG-бейінін бағалау негізінде «Кселл» АҚ тұрақты даму саласындағы 11 басымдықты анықтады, оларды іске асыру 2024–2032 жылдарға жоспарланған.

БҰҰ ТҰРАҚТЫ ДАМУ МАҚСАТТАРЫНА ЖЕТУГЕ КОМПАНИЯНЫҢ ҚОСҚАН ҮЛЕСІ

GRI 2-24

«Кселл» АҚ БҰҰ Бас ассамблеясының 2015 жылғы 15 қыркүйектегі 70/1 «Әлемімізді түрлендіру: 2030 жылға дейінгі кезеңге тұрақты даму саласындағы күн тәртібі» қарарында бекітілген БҰҰ-ның тұрақты даму саласындағы Жаһандық күн тәртібінің мақсаттары мен міндеттерін толығымен бөліседі. Компания БҰҰ Жаһандық күн тәртібіндегі барлық 17 Тұрақты даму мақсатының маңыздылығын мойындайды және оларға жетуге үлес қосуға тырысады. Компанияның операциялық бейінін және оның бизнес-үлгісін ескере отырып, алға қойылған 17 мақсаттың 8-і ол үшін ең өзекті болып табылады, оған жетуге ол өзінің негізгі қызметінің шеңберінде тікелей үлес қосады.

«Кселл» АҚ-ның ESG-стратегиясына басым ТДМ біріктіру тұрақты бизнес-үлгісі шеңберінде күш-жігер мен даму бағыттарын бірлестіретін стратегиялық серпінді білдіреді. Экологиялық, әлеуметтік және экономикалық мәселелердің кең ауқымын қамтитын ТДМ тәуекелдерді азайтуға көмектесе отырып, Компанияның тұрақты дамуына қол жеткізудің кешенді тәсілін қамтамасыз етеді. Бұл тәсіл тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге ықпал етіп қана қоймайды, сонымен қатар Компанияның жалпы тиімділігін арттыруға ықпал етеді. ESG стратегиясын БҰҰ ТДМ-мен келісу «Кселл» АҚ-ның ұзақ мерзімді келешектегі бәсекелестік артықшылығын қамтамасыз ете отырып, мүдделі тараптардың қажеттіліктерін қанағаттандырады.

«Кселл» АҚ-ның мақсатқа жету үшін қосқан үлесі

8-ТДМ: Үдемелі, Тұрақты, ауқымды және тұрақты экономикалық өсуге, толық және өнімді жұмыспен қамтуға және барлығына лайықты еңбекті қамтамасыз етуге жәрдемдесу

9-ТДМ: Берік инфрақұрылымды құру, ауқымды және тұрақты индустрияландыру мен инновацияларға жәрдемдесу

10-ТДМ: Елдердің ішіндегі және олардың арасындағы теңсіздікті азайту

11-ТДМ: Қалалар мен елді мекендердің ашықтығын, қауіпсіздігін, өмірге төзімділігін және экологиялық тұрақтылығын қамтамасыз ету

17-ТДМ: Тұрақты даму мүддесінде Жаһандық серіктестік шеңберінде жұмысты жүзеге асыру және белсендіру құралдарын нығайту

- Компанияда әділ және инклюзивті жұмысқа орналастыру тәжірибесін қамтамасыз ету, соның ішінде барлығына тең мүмкіндіктерді қамтамасыз ету, әртүрлілікті және кемсітушіліксіз жұмыс ортасын қолдау.
- Қызметкерлердің дағдылары мен мүмкіндіктерін арттыру үшін оларды оқыту және дамыту бағдарламаларын жылжыту.
- Экономикалық өсуге және қосымша жұмыс орындарын құруға ықпал ету үшін Компанияда инновациялар мен кәсіпкерлікке жәрдемдесу.
- Жауапты іскерлік тәжірибені ұстанатын жеткізушілермен және серіктестермен бірлесіп жұмыс жасау.

- Телекоммуникациялық технологиялар мен инфрақұрылымда инновацияларды ынталандыру үшін зерттеулер мен әзірлемелерге инвестиция салу.
- Компанияның сенімді қызметтеріне, әсіресе Қазақстанның шалғайдағы ауылдық аймақтарында қолжетімділікті қамтамасыз ету.
- Бір мезгілде қоршаған ортаға әсерді азайта отырып, тиімділік пен өнімділікті арттыру үшін цифрлық трансформацияға белсенді түрде қатысу.
- Компанияның инфрақұрылымының тұрақты дамуына жәрдемдесу үшін тиісті мүдделі тараптармен ынтымақтасу.

- Елдің маргиналданған қоғамдастықтарына компанияның арзан және қолжетімді қызметтерін ұсыну арқылы цифрлық технологиялармен қамтуға жәрдемдесу.
- Ұлттық азшылықтар арасындағы теңсіздікті және әлеуметтік теңсіздікті жоюға бағытталған корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік бағдарламасын жетілдіру.
- Теңсіздікті азайтуға бағытталған бастамаларды қолдау үшін үкіметтік емес ұйымдармен және қоғамдық топтармен серіктестік қатынастар орнату.
- Барлық қызметкерлер үшін тең мүмкіндіктерді қамтамасыз ету арқылы жұмыс орнында әртүрлілікті және инклюзивтілікті ынталандыру.

- «Ақылды қала» бастамаларын қолдау: қалалардың тиімділігі мен тұрақтылығын арттыру үшін шешімдерді ұсыну.
- Экологиялық таза өнімдер мен қызметтерді ұсына отырып, энергияны жауапты тұтынуға және өндіруге жәрдемдесу.
- Қоршаған ортаға әсерді азайту үшін жаңартылатын энергия көздеріне және энергияны үнемдейтін технологияларға инвестиция салу.
- Нақты қажеттіліктерін қанағаттандыру және қаланың тұрақты дамуына үлес қосу үшін жергілікті қоғамдастықтармен өзара әрекеттесу.

- ТДМ-ға бірлесіп қол жеткізу үшін басқа компаниялармен, мемлекеттік мекемелермен және коммерциялық емес ұйымдармен ынтымақтасу.
- Тұрақты даму саласындағы бастамаларды ілгерілету үшін озық тәжірибелер мен білімдермен бөлісу.
- Тұрақты даму жобалары үшін ресурстар мен тәжірибені пайдалану үшін мемлекеттік-жекеменшік әріптестікке қатысу.
- Өрлеу мен әсер ету туралы айқындықты қамтамасыз ету, ашық есеп берушілік пен сенімге ықпал ету.

05

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ

Корпоративтік басқару жүйесі	48	Сыйақылар туралы ақпарат	63
Акционерлік капитал	49	Заңнама талаптарын сақтау	63
Акционерлердің құқықтары	49	Комплаенс-бақылау	63
Дивидендтер төлеу	50	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	64
Басқару органдары	50	Мүдделер қақтығысын басқару	66
Акционерлердің жалпы жиналысы	51	Байланысты тараптармен мәмілелер	66
Директорлар кеңесі	52	Ішкі аудит	67
Директорлар кеңесі жанындағы комитеттер	58	Сыртқы аудит	67
Басқарма	60		

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ

Компанияның корпоративтік басқару құрылымы, қағидаттары мен рәсімдері 2021 жылғы 24 мамырда Компания акционерлерінің жалпы жиналысымен бекітілген «Кселл» АҚ Корпоративтік басқару кодексінде (КБК) бекітілген. Кодексті қабылдаудың мақсаты – Компанияның корпоративтік басқаруын жетілдіру және жүйелендіру, оны басқаруда неғұрлым ашықтықты қамтамасыз ету және Компанияның тиісті корпоративтік басқару стандарттарына бейімділігін растау.

КБК ережелеріне сәйкес корпоративтік басқару деп Компанияның қызметін басқару мен бақылауды қамтамасыз ететін және акционерлер, Директорлар кеңесі, Басқарма, Компанияның басқа органдары мен мүдделі тараптар арасындағы қарым-қатынасты қамтитын процестер жиынтығы түсініледі. Компания корпоративтік басқаруды Қоғам қызметінің тиімділігін арттыру, оның беделін нығайту және капиталды тарту кезінде шығындарды азайту құралы ретінде қарастырады.

«КСЕЛЛ» АҚ-НЫҢ КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ҚАҒИДАТТАРЫ

Акционерлердің құқықтары мен мүдделерін қорғау	Корпоративтік басқару акционерлердің құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау және құрметтеу қағидатына негізделеді, Қоғамның тиімді жұмыс істеуіне, оның ішінде оның активтерінің өсуіне, қаржылық тұрақтылық пен табыстылықтың сақталуына ықпал етеді.
Компанияның Директорлар кеңесі мен Басқарманы тиімді басқаруы	Директорлар кеңесінің қызметі акционерлердің мүдделерін барынша сақтау және жүзеге асыру қағидаттарына негізделген және Қоғамның нарықтық құнын арттыруға бағытталған. Заңдылық, адалдық, риясыздық, парасаттылық, жүйелілік, кәсібилік, әділдік Басқарма қызметінің негізгі қағидаттары болып табылады.
Компанияның қызметі туралы ақпаратты ашудағы ашықтық пен әділдік	Қоғам акционерлерге және басқа да мүдделі тұлғаларға сенімді ақпаратты, оның ішінде өзінің қаржылық жағдайы, экономикалық көрсеткіштері, тиімділігі, меншік құрылымы мен басқару жүйесі туралы ақпаратты уақтылы және дұрыс ашу арқылы барынша ашықтықты қамтамасыз етуге тырысады.
Заңдылық және әдеп	Қоғам заңнамаға және жалпы қабылданған іскерлік әдеп стандарттарына, ішкі нормативтік құжаттарға және шарттық міндеттемелерге қатаң сәйкес жұмыс істейді.
Тиімді дивидендтік саясат	Қоғам дивидендтер төлеуді өзінің дивидендтік саясатына, заңнамаға, Жарғысына және Акционерлердің жалпы жиналысының тиісті шешімдеріне сәйкес жүзеге асырады. Дивидендтерді бөлу туралы шешім қабылдау кезінде оларды төлеу заңнамаға сәйкес жүзеге асырылады.
Тиімді кадр саясаты	Қоғам заңнамаға және «Кселл» АҚ Әдеп және тәртіп кодексіне сәйкес өз қызметкерлерінің құқықтарына кепілдік береді. Қоғам әлеуметтік мәселелерді шешу және еңбек жағдайларын реттеу үшін персоналмен серіктестік қатынастарды дамытады.
Тұрақты даму	Елдегі экономикаға, қоршаған ортаға және әлеуметтік дамуға тигізетін әсерінің маңыздылығын түсіне отырып, Компания ұзақ мерзімді келешектегі өзінің тұрақты дамуын қамтамасыз етуге, сонымен бірге акционерлердің мүдделерін теңестіруге және болашақта өзінің көрсеткіштерін жақсартуға ұмтылады.
Корпоративтік жанжалдар мен мүдделер қақтығысын реттеу	Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелері қатардағы қызметкерлермен бірлесе отырып, өздерінің кәсіби міндеттерін орындауға адал және парасаттылықпен қарайды, Қоғам мен оның акционерлерінің мүдделері үшін әрекет ете отырып және сонымен бірге мүдделер қақтығысын болдырмай, тиісті дәрежеде қамқорлық пен абайлаушылық танытады. Қоғамның лауазымды тұлғалары орын алған кез келген мүдделер қақтығысы туралы Корпоративтік хатшыға дереу хабарлайды.

АКЦИОНЕРЛІК КАПИТАЛ

Қоғамның акционерлік капиталына бір акцияның номиналды құны 169 теңге болатын 200 000 000 толық төленген жай акциялар кіреді. Қоғамның акцияларының бақылау пакеті «Қазақтелеком» АҚ-на тиесілі, оны Қазақстан Республикасының Үкіметі «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-

ауқат қоры» АҚ арқылы бақылайды. 2022 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша акция иелерінің толық тізімі төмендегі кестеде көрсетілген.

ЕСЕПТІ КЕЗЕҢДЕГІ АКЦИОНЕРЛІК КАПИТАЛ ИЕЛЕРІНІҢ ҚҰРЫЛЫМЫНДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР

	2023 жылдың 31 желтоқсаны	2022 жылдың 31 желтоқсаны
«Қазақтелеком» АҚ	51,00%	51,00%
Есенов Г. Ш.	14,87%	–
«First Heartland Jusan Bank» АҚ	9,08%	9,08%
«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ	7,06%	7,06%
«ЖАСЫЛ ДАМУ» АҚ	2,59%	–
«ҚАЗПОШТА» АҚ	2,36%	0,30%
FREEDOM FINANCE GLOBAL Public Company	2,31%	0,004%
Турлов Т.Р.	2,19%	2,60%
FREEDOM FINANCE LIFE JSC	1,80%	–
«Райффайзенбанк» АҚ	1,54%	1,54%
WISDOMPOINT CAPITAL LTD	1,05%	0,21%
FREEDOM SECURITIES TRADING INC	0,66%	0,96%
JOIQ ЖШС	0,54%	0,17%
FREEDOM FINANCE EUROPE LTD	0,28%	0,70%
PIONEER TECHNOLOGIES S.A.R.L.	–	14,87%
«AROYGROUP» ЖШС	–	1,39%
«EVEREX» ЖШС	–	1,16%
Басқа акционерлер	2,67%	8,96%
Жиыны	100,00%	100,00%

АКЦИОНЕРЛЕРДІҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ

2019 жылғы 29 мамырда Акционерлердің жалпы жиналысында бекітілген «Кселл» АҚ Жарғысында (бұдан әрі – Жарғы) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген акционерлердің құқықтары толығымен бекітілген. Атап айтқанда, акционер құқылы:

- қолданастағы заңнамада және (немесе) Жарғыда белгіленген тәртіппен Компанияны басқаруға қатысуға;
- дауыс беретін акциялардың бес және одан да көп пайызын дербес немесе басқа акционерлермен бірлесіп иеленген кезде Директорлар кеңесіне Акционерлердің жалпы жиналысының күн тәртібіне қосымша мәселелерді енгізуді ұсынуға;
- дивидендтер алуға;
- Акционерлердің жалпы жиналысында немесе Жарғыда айқындалған тәртіппен Компанияның қызметі туралы ақпарат алуға, соның ішінде оның қаржылық есептілігімен танысуға;

- орталық депозитарийден немесе номиналды ұстаушыдан өзінің бағалы қағаздарға меншік құқығын растайтын үзінді көшірмелер алуға;
- Компания акционерлерінің жалпы жиналысына қоғамның директорлар кеңесіне сайлау үшін үміткерлерді ұсынуға;
- Компанияның органдары қабылдаған шешімдерді сот тәртібімен даулауға;
- Компанияның дауыс беретін акцияларының бес және одан да көп пайызына дербес немесе басқа акционерлермен бірлесіп иеленген кезде, заңнамада көзделген жағдайларда Компанияның лауазымды тұлғаларынан Компанияға келтірілген залалдарды өтеу туралы және Компанияның лауазымды тұлғаларының және (немесе) олардың үлестес тұлғаларының ірі мәмілелер және (немесе) мүддесі бар мәмілелерді жасау туралы шешімдер (жасау туралы ұсыныстар) қабылдау нәтижесінде алған пайдасын (кірісін) Компанияға қайтаруы

- туралы талаппен өз атынан сот органдарына жүгінуге;
- Компанияға оның қызметі туралы жазбаша сауалдармен жүгінуге және олар Компанияға келіп түскен күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде дәлелді жауаптар алуға;
- Компания таратылған кезде мүліктің бір бөлігін алуға;
- Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген жағдайларды қоспағанда, қолданыстағы заңнамада белгіленген тәртіппен Компанияның акцияларын немесе оның акцияларына айырбасталатын өзге де бағалы қағаздарын артықшылықпен сатып алуға;
- заңнамада белгіленген тәртіппен Акционерлердің жалпы жиналысының Компания акцияларының санын өзгерту немесе олардың түрін өзгерту туралы шешім қабылдауына қатысуға;
- «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына және осы Жарғыға сәйкес қосымша құқықтарға ие болуға.

Дауыс беретін акциялардың 10 және одан да көп пайызын иеленетін ірі акционер немесе дауыс беретін акциялардың жалпы санының 10 және одан да көп пайызын иеленетін және олардың арасында жасалған келісім негізінде әрекет ететін бірнеше акционер құқылы:

- Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысын шақыруды талап етуге немесе Директорлар кеңесі оны шақырудан бас тартқан жағдайда сотқа талаппен жүгінуге;
- Директорлар кеңесінің отырысын шақыруды талап етуге;
- акционердің қаражаты есебінен аудиторлық ұйымның Компанияға аудит жүргізуін талап етуге.
- Компанияның дауыс беретін акцияларының бес және одан да көп пайызын дербес немесе басқа акционерлермен бірлесіп иеленетін акционерлер Қоғамның Директорлар кеңесінің және (немесе) атқарушы органының жеке мүшесіне жыл қорытындысы бойынша берілетін сыйақы мөлшері туралы ақпаратты келесі шарттар бір мезгілде бар болған жағдайда алуға құқылы:
- егер Қоғамның Директорлар кеңесінің және (немесе) атқарушы органының осы мүшесінің оның (олардың) немесе оның үлестес тұлғаларының пайда (кіріс) алу мақсатында қоғамның акционерлерін қасақана жаңылыстыру фактісін сот анықтаса;
- Қоғамның Директорлар кеңесінің және (немесе) атқарушы органының осы мүшесінің адал емес әрекеттері және (немесе) әрекетсіздігі Компанияға залал келтіруге әкелгені дәлелденсе.

ДИВИДЕНДТЕР ТӨЛЕУ

Дивидендтер төлеу туралы шешімді Акционерлердің жалпы жиналысы қабылдайды. Жай акциялар бойынша дивидендтер тиісті кезеңдегі қаржылық есептілік аудиті жүргізілгеннен кейін жылдың, жарты жылдың және/немесе тоқсанның қорытындысы бойынша төленуі мүмкін.

2022 және 2023 жылдары дивидендтер төленген жоқ. 2021 жылы 17 млрд 578 млн теңге көлемінде дивидендтер төленді.

БАСҚАРУ ОРГАНДАРЫ

>	АКЦИОНЕРЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ ЖИНАЛЫСЫ	жоғарғы басқару органы
>	ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ	Компанияның стратегиясын әзірлеуге, оның қызметіне жалпы басшылық жасауға және Басқарма қызметін бақылауға жауапты басқару органы
>	БАСҚАРМА	Компанияның ағымдағы қызметін басқаратын және Директорлар кеңесі мен Акционерлердің жалпы жиналысы айқындаған стратегияны жүзеге асыратын алқалы атқарушы орган
>	ІШКІ АУДИТ ҚЫЗМЕТІ	Компанияның қаржылық-шаруашылық қызметіне бақылауды жүзеге асыратын, ішкі бақылаудың және тәуекелдерді басқарудың тиімділігін бағалайтын орган

GRI 2-9

АКЦИОНЕРЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ ЖИНАЛЫСЫ

GRI 2-9

Акционерлердің жалпы жиналысының айрықша құзыретіне мыналар жатады:

- Қоғамның Жарғысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу немесе оны жаңа редакцияда бекіту;
- КБК, сондай-ақ оған өзгерістер мен толықтыруларды бекіту;
- Қоғамды ерікті түрде қайта ұйымдастыру және тарату туралы шешім қабылдау;
- Қоғамның жарияланған акцияларының санын ұлғайту немесе қоғамның орналастырылмаған жарияланған акцияларының түрін өзгерту туралы шешім қабылдау;
- Қоғамның қоғамның бағалы қағаздарын айырбастау шарттары мен тәртібін, сондай-ақ оларды өзгертуді айқындау;
- Қоғамның жай акцияларына айырбасталатын бағалы қағаздарды шығару туралы шешім қабылдау;
- бір түрдегі орналастырылған акцияларды басқа түрдегі акцияларға алмастыру туралы шешім қабылдау, мұндай алмастыру шарттарын, мерзімін және тәртібін айқындау;
- есеп комиссиясының сандық құрамы мен өкілеттік мерзімін айқындау, оның мүшелерін сайлау және олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату;
- Директорлар кеңесінің сандық құрамын, өкілеттік мерзімін айқындау, оның мүшелерін сайлау және олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату, сондай-ақ Директорлар кеңесі мүшелеріне өз міндеттерін атқарғаны үшін сыйақы төлеу және шығыстарды өтеу мөлшері мен шарттарын айқындау;
- Қоғамның аудитін жүзеге асыратын аудиторлық ұйымды айқындау;
- Компанияның жылдық қаржылық есебін бекіту;
- Компанияның есепті қаржы жылындағы таза кірісін бөлу тәртібін бекіту, жай акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы шешімдер қабылдау және Компанияның бір жай акциясына шаққандағы дивиденд мөлшерін бекіту;
- тоқсан, жарты жыл қорытындысы бойынша дивидендтер төлеу туралы, бөлінбеген табысты бөлу туралы шешім қабылдау, Компанияның бір жай акциясына шаққандағы дивидендтер мөлшерін бекіту;
- Компанияның жай акциялары бойынша дивидендтерді төлемеу туралы шешім қабылдау;
- Компания акцияларының ерікті делистингі туралы шешім қабылдау;

- Компанияға тиесілі барлық активтердің 25 (жиырма бес) және одан да көп пайызын құрайтын сомадағы активтердің бір немесе бірнеше бөлігін беру (алу) арқылы Компанияның өзге де заңды тұлғаларды құруға немесе олардың қызметіне қатысуы не өзге де заңды тұлғалардың қатысушылары (акционерлері) құрамынан шығуы туралы шешім қабылдау;
- Акционерлердің жалпы жиналысын шақыру туралы Компанияның акционерлерге хабарлама беру нысанын айқындау;
- Компания акцияларды Заңға сәйкес ұйымдастырылмаған нарықта сатып алған жағдайда олардың құнын белгілеу әдістемесіне өзгерістерді бекіту (егер оны құрылтай жиналысы бекітпесе, әдістемені бекіту);
- Жалпы жиналыстың күн тәртібін бекіту;
- акционерлерге, егер мұндай тәртіп қоғамның жарғысында айқындалмаса, қоғам қызметі туралы ақпарат беру тәртібін айқындау;
- «алтын акцияны» енгізу және оның күшін жою;
- нәтижесінде Қоғам активтері баланстық құнының жалпы мөлшерінің 50 (елу) және одан көп пайызы сатып алынатын немесе иеліктен шығарылатын (сатып алынуы немесе иеліктен шығарылуы мүмкін) мәміле туралы шешімді қабылдау күніне құны оның активтері баланстық құнының жалпы мөлшерінің 50 (елу) және одан көп пайызын құрайтын мүлікті нәтижесінде Қоғам сатып алатын немесе иеліктен шығаратын (сатып алуы немесе иеліктен шығаруы мүмкін) ірі мәмілені Қоғамның жасасуы туралы шешім қабылдауы;
- Компанияның дивидендтік саясатын бекіту;
- олар бойынша шешім қабылдау Заңмен және (немесе) Жарғымен Жалпы жиналыстың айрықша құзыретіне жатқызылған өзге де мәселелер.

Акционерлердің жалпы жиналысын өткізу тәртібі барлық акционерлерге Акционерлердің жалпы жиналысына қатысу құқықтарын жүзеге асыруға тең мүмкіндік береді. Акционерлер жеке өзі немесе қатысуынсыз дауыс бере алады (үшінші тұлғаға берілген сенімхат бойынша). Акционерлердің жалпы жиналысының жұмыс регламенті ақылға қонымды жеткіліктілікке және күн тәртібіндегі мәселелерді кеңінен талқылау және олар бойынша орынды шешімдер қабылдау мүмкіндігіне негізделген.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ

GRI 2-9, 2-10, 2-11, 2-12, 2-16, 2-18, 2-19, 2-20, 202-2, 405-1

Директорлар кеңесі Акционерлердің жалпы жиналысына есеп беретін және Компанияны басқару үшін жалпы жауапкершілікті көтеретін, Компанияға стратегиялық басшылықты және Басқарманың қызметін бақылауды қамтамасыз ететін басқару органы болып табылады.

Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне келесі мәселелер жатады:

1. Қоғам қызметінің (дамуының) басым бағыттарын, стратегиялық мақсаттары мен жобаларын (даму стратегиясын) айқындау, олардың іске асырылуына мониторинг жүргізу, сондай-ақ Қоғамның даму жоспарын бекіту;
2. Мұндай саясаттар немесе өзге де құжаттар Қоғамның басқа органдарының құзыретіне жататын жағдайларды қоспағанда, Компания қызметінің негізгі мәселелері бойынша Қоғамның саясаттарын немесе өзге де ішкі құжаттарды бекіту;
3. Жылдық және кезектен тыс Жалпы жиналысты шақыру туралы шешім қабылдау;
4. Заңның талаптарын сақтай отырып, жарияланған акциялар саны шегінде акцияларды орналастыру (өткізу) туралы, оның ішінде орналастырылатын (өткізілетін) акциялар саны, оларды орналастыру (өткізу) тәсілі мен бағасы туралы шешім қабылдау;
5. Қоғамның орналастырылған акцияларды немесе басқа да бағалы қағаздарды сатып алуы және оларды сатып алу бағасы туралы шешім қабылдау;
6. Қоғамның жылдық қаржылық есептілігін алдын ала бекіту;
7. Қоғамның жылдық есебін бекіту;
8. Директорлар кеңесінің комитеттерін құру және олардың құрамын айқындау, оның мүшелерін сайлау, Директорлар кеңесінің комитеттері туралы ережелерді бекіту;
9. Қоғамның облигациялары мен туынды бағалы қағаздарын шығару шарттарын айқындау, сондай-ақ оларды шығару туралы шешім қабылдау;
10. Қоғамның Басқарма мүшелерінің сандық құрамын, өкілеттік мерзімін айқындау, Басқарма Төрағасы мен мүшелерін сайлау, сондай-ақ олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату;
11. Басқарма Төрағасы мен мүшелерінің лауазымдық жа-лақысын, еңбек ақысын төлеу және сыйлықақы беру мөлшері мен шарттарын айқындау;

12. Қоғам Басқармасы туралы ережені бекіту;
13. Басқарма Төрағасымен және мүшелерімен жасалатын үлгілік еңбек шарттарының нысандарын бекіту;
14. Директорлар кеңесі бекіткен тізбеге сәйкес Қоғамның Басқарма мүшелері мен басқа да қызметкерлері үшін сабақтастықты жоспарлау бағдарламаларын бекіту;
15. Ішкі аудит қызметінің сандық құрамын, өкілеттік мерзімін айқындау, оның басшысы мен мүшелерін тағайындау, сондай-ақ олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату, ішкі аудит қызметінің жұмыс тәртібін, ішкі аудит қызметінің қызметкерлеріне еңбек ақысын төлеу және сыйлықақы беру мөлшері мен шарттарын айқындау, сондай-ақ Ішкі аудит қызметі туралы ережені бекіту;
16. Корпоративтік хатшыны тағайындау, өкілеттік мерзімін айқындау, оның өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату, сондай-ақ корпоративтік хатшының лауазымдық жалақысының мөлшерін және оған сыйлықақы беру шарттарын айқындау, сондай-ақ Корпоративтік хатшы туралы ережені бекіту;
17. Қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудиторлық ұйымның, сондай-ақ қоғамның акцияларын төлеуге берілген немесе ірі мәміленің мәні болып табылатын мүліктің нарықтық құнын бағалау жөніндегі бағалаушының қызметіне ақы төлеу мөлшерін айқындау;
18. Қоғамның ішкі қызметін реттейтін құжаттарды (Қоғамның қызметін ұйымдастыру мақсатында Басқарма қабылдайтын құжаттарды қоспағанда), оның ішінде аукциондарды өткізу және Қоғамның бағалы қағаздарына жазылу шарттары мен тәртібін белгілейтін ішкі құжатты бекіту;
19. Қоғамның филиалдары мен өкілдіктерін құру және жабу туралы шешімдер қабылдау және олар туралы ережелерді бекіту;
20. Қоғамның басқа заңды тұлғалар акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан да көп пайызын сатып алуы (иліктен шығаруы) туралы шешімдер қабылдау;
21. Акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан да көп пайызы Қоғамға тиесілі заңды тұлға акционерлерінің (қатысушыларының) Жалпы жиналысының құзыретіне жататын қызмет түрлері бойынша шешімдер қабылдау;
22. Қоғамның міндеттемелерін оның меншікті капиталының 10 (он) және одан да көп пайызына ұлғайту;

23. Қоғам немесе оның қызметі туралы қызметтік, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын ақпаратты айқындау;
24. Оларды жасау туралы шешімді Жалпы жиналыс Заңға және осы Жарғыға сәйкес қабылдайтын мәмілелерді қоспағанда, Қоғамның ірі мәмілелер жасауы туралы шешім қабылдау;
25. Заңда немесе Қоғамның Жарғысында көзделген жағдайларды қоспағанда, Қоғамның мүддесі бар мәміле жасасуы туралы шешім қабылдау;
26. Қоғамның жылдық бюджетін, сондай-ақ есеп саясатын бекіту;
27. Қоғамның ұйымдық құрылымын бекіту;
28. Қоғам қызметінің негізгі көрсеткіштерін, Басқарма Төрағасы мен мүшелері қызметінің жеке негізгі көрсеткіштерін бекіту;
29. Қоғам атынан кез келген басқа заңды тұлғаның міндеттемелері бойынша кепілдік беру туралы шешім қабылдау;
30. Сыртқы қаржыландыруды тарту туралы шешім қабылдау;
31. Қоғам жарғысының жобаларын, Қоғамның Корпоративтік басқару кодексін, дивидендтік саясатты, оның ішінде оған өзгерістер мен толықтыруларды, сондай-ақ Қоғамның бастамасы бойынша Акционерлердің жалпы жиналысының қарауына шығарылған акцияларды Қоғам ұйымдастырылмаған нарықта сатып алған кездегі құнын анықтау әдістемесіне өзгерістерді алдын ала қарау;
32. Жалпы жиналыстың айрықша құзыретіне жататын мәселелерді қоспағанда, Қазақстан Республикасының заңнамасында және (немесе) Жарғыда көзделген өзге де мәселелер бойынша шешімдер қабылдау;

Директорлар кеңесіне тағайындау қағидаттары

Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшесі лауазымына сайлау үшін үміткерлер осылардың арасынан ұсынылуы мүмкін:

- акционерлер – жеке тұлғалар;
- акционерлердің өкілдері ретінде Директорлар кеңесіне сайлауға ұсынылған тұлғалар;
- акционер болып табылмайтын және Директорлар кеңесіне акционердің өкілі ретінде сайлауға ұсынылмаған (ұсыным берілмеген) жеке тұлғалар.

Директорлар кеңесінің үміткерлері мен мүшелерінің тиісті жұмыс тәжірибесі, білімі, біліктілігі, өз міндеттерін орындау үшін қажетті оң жетістіктері, іскерлік және салалық ортада және акционерлердің және Компанияның мүдделері үшін

33. Комплаенс-бақылау қызметінің сандық құрамын, өкілеттік мерзімін айқындау, оның басшысы мен мүшелерін тағайындау, сондай-ақ олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату, Комплаенс-бақылау қызметінің жұмыс тәртібін, Комплаенс-бақылау қызметінің қызметкерлеріне еңбек ақысын төлеу және сыйлықақы беру мөлшері мен шарттарын айқындау, сондай-ақ Комплаенс-бақылау қызметі туралы ережені бекіту.

Өз функцияларын тиімді орындауға жәрдемдесу үшін Директорлар кеңесі келесі мәселелер бойынша комитеттер құрады:

- стратегиялық жоспарлау;
- кадрлар және сыйақы беру;
- ішкі аудит;
- тұрақты даму;
- Компанияның ішкі құжаттарында көзделген өзге де.

«Кселл» АҚ жұмысты басқару мен ұйымдастыруды кешенді қорғауды қамтамасыз ететін, сондай-ақ Директорлар кеңесіндегі ақпараттық өзара іс-қимылды жақсартуға және оның жұмыс істеу тиімділігін арттыруға көмектесетін арнайы платформаны пайдаланады. Компания Жарғысының ережелеріне сәйкес, Директорлар кеңесінің немесе Директорлар кеңесінің кез келген комитетінің мүшелері, сондай-ақ сарапшылар телефон арқылы конференц-байланыс арқылы немесе отырысқа қатысушылардың барлығы бір-бірін тыңдап, сөйлесуге мүмкіндік беретін басқа да байланыс құралдары арқылы Директорлар кеңесінің немесе осындай комитеттің отырысына қатыса алады.

бүкіл Директорлар кеңесінің тиімді жұмысын ұйымдастыруда мінсіз беделі болуы тиіс. Директорлар кеңесінің мүшелігіне үміткерлерге қойылатын міндетті талабы – олардың өмірбаянында құқық бұзушылық фактілерінің болмауы.

Директорлар кеңесі мүшелерінің жалпы санының кемінде 30%-ы тәуелсіз директорлар болуы тиіс. Үміткерлердің тиісті кәсіби біліктілігі мен іскерлік беделі болған жағдайда Компания Директорлар кеңесінің құрамын қалыптастыру кезінде гендерлік және әлеуметтік-мәдени тепе-теңдікті сақтауға ұмтылады.

Директорлар кеңесінің құрамы

2023 жылдың ішінде Директорлар кеңесінің құрамында келесі өзгерістер болды:

- 2023 жылғы 11 қазанда Директорлар кеңесінің мүшесі Турлов Т.Р., өз бастамасы бойынша өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтатты;
- 2023 жылғы 29 қарашада тәуелсіз директор Рамазанов Е.Т., өз бастамасы бойынша өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтатты;
- 2023 жылғы 29 қарашада Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысының шешімімен Директорлар кеңесінің ағымдағы құрамына мыналар сайланды:

Керейбаев Даурен Жумағалиевич – «Кселл» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, «Кселл» АҚ ірі акционері Есенов Ғалымжан Шахмарданұлының өкілі болып;

Жамалов Санжар Еркебайұлы – «Кселл» АҚ тәуелсіз директоры болып.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Директорлар кеңесінің құрамына 7 мүше кіреді, оның ішінде алты ер адам және бір әйел бар. Директорлар кеңесінің 4 мүшесі тәуелсіз директор болып табылады.

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРАМЫ

Алексей Буянов	Директорлар кеңесінің Төрағасы, тәуелсіз директор
Алия Кишкимбаева	«Қазақтелеком» АҚ өкілі
Александр Лезговко	«Қазақтелеком» АҚ өкілі
Джери Калмис	тәуелсіз директор
Пиетари Кивикко	тәуелсіз директор
Даурен Керейбаев	«Кселл» АҚ ірі акционері Есенов Ғалымжан Шахмарданұлының өкілі
Санжар Жамалов	тәуелсіз директор

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ МҮШЕЛЕРІНІҢ ӨМІРБАЯНДАРЫ

АЛЕКСЕЙ БУЯНОВ

Директорлар кеңесінің Төрағасы, тәуелсіз директор

Туған күні: 1969 жылдың 15 тамызы

Азаматтығы: Люксембургтың резиденті, РФ азаматтығы

Компанияның акцияларын иелену: жоқ

2019 жылдың 25 қаңтарынан бастап Директорлар кеңесінің Төрағасы қызметін атқарады және «Кселл» АҚ тәуелсіз директоры болып табылады.

2022 жылдың 19 мамырында Акционерлердің жылдық жалпы жиналысында «Кселл» АҚ Директорлар кеңесінің Төрағасы болып 3 жылға қайта сайланды.

Буянов мырза сонымен қатар «Қазақтелеком» АҚ тәуелсіз директоры және Bengala Investments компаниясының директоры.

Буянов мырза Мәскеу физика-техникалық институтын (МФТИ) «Қолданбалы физика және математика» мамандығы бойынша бітірген, сондай-ақ Оксфорд университетінің Саид бизнес мектебінің (Said Business School) Oxford Fintech Programme түлегі.

2002–2014 жылдар аралығында ол аға вице-президент және бас қаржы директоры қызметін атқарды, сондай-ақ акциялары Лондон қор биржасында бағаланатын инвестициялық қор – «Система» ААҚ Басқармасының құрамына кірді.

2014 жылдан 2016 жылға дейін Redline Capital Management S.A. инвестициялық комитетінің басқарушы директоры және басшысы болды.

АЛИЯ КИШКИМБАЕВА

«Қазақтелеком» АҚ өкілі

Туған күні: 1975 жылдың 11 тамызы

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Компанияның акцияларын иелену: жоқ

2022 жылдың 19 мамырынан бастап Кишкимбаева ханым «Кселл» Директорлар кеңесінің мүшесі.

2019 жылдан бастап – «Қазақтелеком» АҚ құқықтық мәселелер және тәуекелдер жөніндегі басқарушы директоры.

Кишкимбаева ханым «Әділет» жоғары заң мектебін «Құқықтану» мамандығы бойынша, сондай-ақ Қазақ мемлекеттік әлем тілдері университетінің ағылшын тілі факультетін бітірген.

Кишкимбаева ханымның Телекоммуникация саласында, сондай-ақ мұнай инфрақұрылымы саласында үлкен жұмыс тәжірибесі бар. Бұрын «Кселл» АҚ, ПетроҚазақстан Инк., AralParker» ЖАҚ КАСП-да жұмыс істеген.

АЛЕКСАНДР ЛЕЗГОВКО

«Қазақтелеком» АҚ өкілі

Туған күні: 1961 жылдың 15 қыркүйегі

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Компанияның акцияларын иелену: жоқ

2022 жылдың 19 мамырынан бастап «Кселл» Директорлар кеңесінің мүшесі.

Лезговко мырза Алматы энергетика институтын «Автоматты электр байланысы» мамандығы бойынша бітірген.

Лезговко мырза телекоммуникация саласында 30 жылдан астам жұмыс тәжірибесі бар.

1999 жылдан бастап «Қазақтелеком» АҚ-да жұмыс істеді.

2007–2021 жылдары «Қазақтелеком» АҚ бас техникалық директоры қызметін атқарды.

2005 жылы «Құрметті байланысшы» атағына ие болды.

2012 жылы «Құрмет» орденімен марапатталды.

ДЖЕРИ КАЛМИС

тәуелсіз директор

Туған күні: 1969 жылдың 1 желтоқсаны

Азаматтығы: АҚШ

Компанияның акцияларын иелену: жоқ

2020 жылдың 15 қаңтарынан бастап «Кселл» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі.

2022 жылдың 9 мамырында Акционерлердің жылдық жалпы жиналысында 3 жылға қайта сайланды.

Калмис мырза Бэйтс университетінде (АҚШ, Мэн штаты) саясаттану және экономика бакалавры дәрежесіне ие болған, сонымен қатар Уортон бизнес мектебінің (Wharton School of Business) басшы кадрларды даярлау бағдарламасын аяқтады.

Калмис мырза телекоммуникация және көтерме-бөлшек сауда салаларында 20 жылдан астам жұмыс тәжірибесі бар, әсіресе дамушы нарықтарға назар аударған. Қазіргі уақытта CEO THE ICONIC қызметін атқарады.

2020 жылдың мамырынан 2023 жылдың шілдесіне дейін Lamoda Group компаниясын басқарды.

2016 жылдың желтоқсанынан 2019 жылдың маусымына дейін – Metro Cash & Carry ресейлік бөлімшесінің бас директоры болды.

Бұған дейін телекоммуникация саласында әртүрлі басшылық қызметтерді атқарған, соның ішінде Tele2 бас директорының орынбасары, Tele2 Ресей бас директоры, Wind Telecomunicazioni италиялық ұялы байланыс операторының басқарушы директоры, «VEON» ААҚ мәскеулік кеңсесінің басқарушы вице-президенті және басқарушы директоры, сондай-ақ Orange Egypt ұялы байланыс операторының клиенттермен жұмыс істеу және кредиттік бақылау департаментінің директоры болып жұмыс істеді.

«Датагруп» АҚ украиндық байланыс операторының басқарма құрамына кірген, Fast Lane Ventures басқарушы директоры, сондай-ақ «36.6» ресейлік дәріхана желісінің президенті және аттас желінің басқарушы компаниясының бас директоры болды. Adva Capital инвестициялық қорының кеңесшісі болды.

ПИЕТАРИ КИВИККО

тәуелсіз директор

Туған күні: 1972 жылдың 30 желтоқсаны

Азаматтығы: Финляндия

Компанияның акцияларын иелену: жоқ

2022 жылдың 19 мамырынан бастап «Кселл» Директорлар кеңесінің мүшесі.

Кивикко мырза Финляндияның Турку қаласындағы Экономика және іскерлік әкімшілендіру мектебінде (University of Turku) басқару есебі, коммерциялық құқық және маркетинг магистрі дәрежесіне ие.

Кивикко мырзаның телекоммуникация саласында көп жылдық жұмыс тәжірибесі бар, TeliaSonera және Tele2 компанияларында басшылық қызметтерде жұмыс істеді. Сондай-ақ Ресейдегі Paroc Owens Corning Insulation Materials компаниясының басқарушы директоры қызметін атқарды, Lamoda Group-та жұмыс тәжірибесі бар, қазіргі уақытта басқарушы директор.

ДАУРЕН КЕРЕЙБАЕВ

ірі акционер Есенов Галимжан Шахмардановичтің өкілі

Туған күні: 1971 жылдың 5 қазаны

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Компанияның акцияларын иелену: жоқ

2023 жылдың 29 қарашасында Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысында «Кселл» АҚ Директорлар кеңесінің құрамына сайланды.

Керейбаев мырза Новосібір мемлекеттік университетін «Механика және қолданбалы математика» мамандығы бойынша (1992) және Қазақ мемлекеттік басқару академиясын «Қаржы және несие» мамандығы бойынша (1998) бітірген.

2018 жылы The University of Chicago Booth университетінде (АҚШ) Executive MBA бағдарламасы бойынша іскерлік әкімшілендіру магистрі дәрежесіне ие.

Керейбаев мырзаның ақпараттық технологиялар және телекоммуникациялар, экономикалық талдау және жоспарлау, қаржы сияқты салаларда үлкен жұмыс тәжірибесі бар.

2018–2021 жылдары «Самұрық-Қазына» АҚ цифрландыру және трансформация жөніндегі басқарушы директоры қызметін атқарды.

2021 жылы «Қазақтелеком» АҚ жаңғырту бағдарламасы бойынша басқарушы директоры болып жұмысқа орналасты, содан кейін көмекші функцияларды дамыту жөніндегі директор болып тағайындалды.

«Ерең еңбегі үшін» медалімен және «Еңбек сіңірген қаржы анасы» қоғамдық орденімен марапатталған.

САНЖАР ЖАМАЛОВ

тәуелсіз директор

Туған күні: 1985 жылдың 20 мамыры

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Компанияның акцияларын иелену: жоқ

2023 жылдың 29 қарашасынан бастап «Кселл» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі.

Жамалов мырзаның Қаржы секторында, соның ішінде «Қазкоммерц Секьюритиз» АҚ-да, ING Bank N.V. Лондондағы кеңсесінде және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінде үлкен жұмыс тәжірибесі бар.

Қазіргі уақытта голландиялық ING Bank N.V. Қазақстандағы өкілдігінің басшысы қызметін атқарады.

Кембридж университетінде (Ұлыбритания) Executive MBA дәрежесіне, Ньюкасл университетінде (Ұлыбритания) халықаралық қаржылық талдау магистрі дәрежесіне және Карлов университетінде (Чехия Республикасы) қаржылық математика бакалавр дәрежесіне ие болған.

Беделді CFA қаржылық сертификаты және Institute of Directors (Ұлыбритания) тәуелсіз директор сертификаты (Certificate in Company Direction) бар.

Телекоммуникация саласына 2014 жылы «Қазақтелеком» АҚ жобаларды қаржыландыру департаментінің бас менеджері болып келді, сонымен қатар «KazSatNet» Ұлттық компаниясы» АҚ және «электрондық үкімет» ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымының операторы «Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі болды.

Директорлар кеңесі мүшелерінің қызмет нәтижелерін бағалау

Директорлар кеңесі үш жылда бір рет жүйелі түрде өз қызметіне, оның Комитеттерінің және директорлардың әрқайсысының жұмысына жан-жақты баға беруі тиіс. Бағалау нәтижелері Директорлар кеңесінің отырысында талқыланады. Бағалау нәтижелері бойынша Директорлар кеңесі қызметінің тиімділігін арттыру бойынша ұсынымдар қалыптастырылады.

2022 жылғы 17 ақпанда Директорлар кеңесінің шешімімен «Кселл» АҚ Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің, төрағасының, Директорлар кеңесі мүшелерінің және кор-

поративтік хатшысының қызметін бағалау қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) бекітілді, сондай-ақ Қағидалар негізінде «Кселл» АҚ Директорлар кеңесінің қызметіне өзін-өзі бағалау жүргізу туралы шешім қабылданды. Нәтижелер 2022 жылғы 15 сәуірде «Кселл» АҚ Директорлар кеңесінің отырысында қаралды. Өзін-өзі бағалау нәтижелері бойынша Директорлар кеңесінің жұмысын жақсарту бойынша тиісті ұсынымдар берілді.

2023 жылы Қоғамның Директорлар кеңесінің қызметін бағалау жүргізілген жоқ.

Директорлар кеңесінің есепті жылдағы қызметі

2023 жылы Директорлар кеңесі 14 отырыс өткізді, оның 12-сі бетпе-бет, 2-і сырттай нысанда өткізілді. Өткізілген отырыстар шеңберінде Директорлар кеңесі Компания қызметінің келесі аспектілерін қарап, шешімдер қабылдады:

- Қоғамның даму жоспары бекіту бойынша;
- ірі мәмілелер жасау туралы;
- Басқарма мүшелерін сайлау және өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату бойынша;
- 2023 жылға арналған жылдық қаржылық есептілікті алдын ала мақұлдау туралы;
- 2023 жылы акционерлердің жылдық және кезектен тыс

жалпы жиналыстарын шақыру, сондай-ақ дивидендтер төлеу бойынша ұсынымдарды қалыптастыру туралы;

- мүддесі бар мәмілелер жасау туралы;
- Ішкі аудит және комплаенс-бақылау қызметтерінің қызметкерлерін тағайындау және өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату бойынша;
- Қоғамның ішкі құжаттарын бекіту туралы.

Сонымен қатар, Директорлар кеңесі Компания қызметіне қатысты бірқатар іскерлік, коммерциялық, операциялық және құқықтық мәселелерді қарады.

Директорлар кеңесінің мүшелеріне сыйақы беру

Директорларға сыйақы беруге қатысты мәселелер Акционерлердің жалпы жиналысының шешіміне шығарылады. Сыйақы мөлшері директорларды тарту, сақтау және ынталандыру, олардың тиімді жұмыс істеуі үшін жеткілікті болуы керек. Директорлардың сыйақысының мөлшері олардың жұмысқа бөлетін уақытына және директорлардың өз міндеттерін орындау сапасына сәйкес болуы керек.

Компания директорлардың сыйақысының мөлшері туралы ақпаратты заңнамаға сәйкес ашады. Есепті кезеңдегі директорлардың сыйақысының мөлшері туралы ақпарат жылдық есепте міндетті түрде ашылуы тиіс.

Қолданыстағы Сыйақы саласындағы саясатқа сәйкес Компания Директорлар кеңесінің тәуелсіз мүшелеріне екі бөліктен тұратын сыйақы төлейді: тиянақталған жылдық сыйақы және қосымша жылдық сыйақы. Сондай-ақ Директорлар кеңесі мүшелерінің өз міндеттерін орындау кезінде шеккен шығындарын өтеу қарастырылған.

2019 жылы Акционерлердің жалпы жиналысы тәуелсіз директорларға берілетін салық алдындағы келесі жылдық сыйақы мөлшерін бекітті: Директорлар кеңесінің Төрағасына тиянақталған жылдық сыйақы – 75 000 АҚШ доллары; қосымша жылдық сыйақы – 25 000 АҚШ доллары; Директорлар кеңесінің кез келген комитетінің төрағасына қосымша жылдық сыйақы – 15 000 АҚШ доллары. Директорлар кеңесінің немесе оның комитеттерінің бірінің Төрағасы қызметін атқарғаны үшін тиянақталған жылдық сыйақының және қосымша жылдық сыйақының 50 пайызы тәуелсіз директор қызметіне кіріскеннен кейін алты айдан соң, ал қалған 50 пайызы осыдан кейін бір жылдан соң төленеді.

2023 жылы Директорлар кеңесінің тәуелсіз мүшелеріне төленген сыйақының жиынтық сомасы баламалы түрде 387,4 мың АҚШ долларын немесе 176,6 млн теңгені құрады (салық төлегенге дейін).

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ЖАНЫНДАҒЫ КОМИТЕТТЕР

Директорлар кеңесі жанындағы комитеттердің құрамы

Директорлар кеңесі жанында өз құзыреті шеңберінде Компания қызметінің негізгі мәселелерін қарайтын және осы мәселелер бойынша Директорлар кеңесіне ұсы-

нымдар әзірлейтін 4 комитет құрылып, жұмыс істейді. Директорлар кеңесі жанындағы комитеттердің ағымдағы құрамы кестеде көрсетілген:

Комитеттің атауы	Комитеттің құзыреті	2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша комитет құрамы
Стратегиялық жоспарлау мәселелері жөніндегі комитет	Компанияның стратегиялық дамуы	Алексей Буянов –комитет төрағасы Пиетари Кивикко Александр Лезговко
Кадрлар және сыйақы беру мәселелері жөніндегі комитет	Кадр саясаты; қызметкерлерге сыйақы беру Персоналды оқыту және ынталандыру	Пиетари Кивикко – комитет төрағасы Алексей Буянов Алия Кишкимбаева
Ішкі аудит мәселелері жөніндегі комитет	Қаржылық есептілік мәселелері Ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару Ішкі және сыртқы аудит	Пиетари Кивикко – комитет төрағасы Алексей Буянов Джери Калмис
Тұрақты даму мәселелері жөніндегі комитет	Тұрақты дамуға қатысты стратегиялық мәселелер Компанияның тұрақты даму саласындағы саясатын әзірлеу және іске асыру	Джери Калмис Алия Кишкимбаева

Директорлар кеңесі жанындағы комитеттердің қызметі

СТРАТЕГИЯЛЫҚ ЖОСПАРЛАУ МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТ

2023 жылы Комитет ағымдағы күн тәртібіне сәйкес 9 бет-пе-бет отырыс өткізді. Комитетте 36 мәселе қаралып, Қоғамның Директорлар кеңесіне тиісті ұсынымдар берілді. Есепті кезеңде Комитеттің отырыстарында Комитеттің құзыретіне кіретін барлық қызмет мәселелері қаралды.

Комитет келесі мәселелерді қарап, Директорлар кеңесіне олар бойынша ұсынымдар берді:

- Бюджетті, операциялық жоспарды және күрделі салымдар бюджетін, сондай-ақ инвестициялық қызметтің параметрлерін бекіту;

Комитет мүшелері жыл сайынғы Стратегиялық сессияға қатысты.

КАДРЛАР ЖӘНЕ СЫАҚЫ БЕРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТ

2023 жылы Комитет ағымдағы күн тәртібіне сәйкес 10 бет-пе-бет отырыс өткізді. Комитетте 43 мәселе қаралып, Қоғамның Директорлар кеңесіне тиісті ұсынымдар берілді. Есепті кезеңде Комитеттің отырыстарында Комитеттің құзыретіне кіретін барлық қызмет мәселелері қаралды.

Комитет келесі мәселелерді қарап, Директорлар кеңесіне олар бойынша ұсынымдар берді:

- «Қазақстан Республикасында бесінші буын ұялы байланысын (5G/IMT) енгізу және дамыту» стратегиялық жобасының бизнес-жоспарын қарау;
- «Кселл» АҚ желісін дамыту және жаңарту, сондай-ақ RollOut желісі жоспарын іске асыру бойынша іс-шаралар жоспары;
- Мүддесі бар мәмілелер;
- «KazNet Media (КазНет Медиа)» ЖШС-ін «KazNet Media (КазНет Медиа)» АҚ-на өзгерту.

- Басқарма мүшелерін сайлау;
- Комплаенс-бақылау қызметінің кадрлық мәселелері;
- Ішкі аудит қызметінің кадрлық мәселелері;
- Ұйымдық құрылым;
- Қоғамның басшы қызметкерлерінің негізгі қызмет көрсеткіштерін айқындау;
- «Кселл» АҚ Басқарма Төрағасы мен мүшелерінің және Директорлар кеңесіне есеп беретін қызметкерлердің негізгі қызмет көрсеткіштері (KPI) негізінде 2022 жылғы жұмыс нәтижелерін қарау.

Сонымен қатар, Комитет «Кселл» АҚ Директорлар кеңесінің құрамын үміткерлерді қарастыру бойынша жұмыс жүргізді.

ІШКІ АУДИТ МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТ

2023 жылы Комитет ағымдағы күн тәртібіне сәйкес 8 бет-пе-бет отырыс өткізді. Комитетте 32 мәселе қаралып, Қоғамның Директорлар кеңесіне тиісті ұсынымдар берілді. Есепті кезеңде Комитеттің отырыстарында Комитеттің құзыретіне кіретін барлық қызмет мәселелері қаралды.

Комитет келесі мәселелерді қарап, Директорлар кеңесіне олар бойынша ұсынымдар берді:

- Тәуекелдерді басқару бойынша тоқсан сайынғы есептерді бекіту.
- Тәуекел картасын және тізілімін бекіту, сондай-ақ тәуекел төбетін бекіту.
- Жылдық аудиторлық жоспарлау мәселесін қарау;
- Ішкі аудит қызметінің тоқсан сайынғы есептері;
- Қоғамның операциялық қызметінің нәтижелеріне тоқсан сайынғы шолу;
- Қаржылық есептілікті жасау үшін пайдаланылатын V-және U-шоттарын тексеру шеңберінде атқарылған жұмыстар және қаржылық есептілікті жасауға ішкі бақылауды жақсарту іс-шаралары туралы есепті қарау;

ТҰРАҚТЫ ДАМУ МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТ

2023 жылы Комитет ағымдағы күн тәртібіне сәйкес 4 бет-пе-бет отырыс өткізді.

Комитетте 9 мәселе қаралып, Қоғамның Директорлар кеңесіне тиісті ұсынымдар берілді.

Комитет келесі мәселелерді қарап, Директорлар кеңесіне олар бойынша ұсынымдар берді:

- Қоғамның Комплаенс-бақылау қызметінің есептерін қарау;
- Қоғамның Комплаенс-бақылау қызметінің жұмыс жоспарын қарау;

- «Келісімшарттық телефон» жобасы (девайс бизнесі) бойынша сатылымдар тиімділігі, маржиналдылықты бағалау және Ішкі аудит қызметінің ұсынымдарын орындау туралы ақпаратты қарау.

2023 жылы Комитет сыртқы аудитормен төрт кездесу өткізді:

- Қоғамның 2022 жылғы қаржылық нәтижелері мәселесі бойынша (2023 жылғы 10 наурыз);
- 2023 жылдың 6 айындағы сыртқы аудиторлардың есебін қарау (2023 жылғы 25 шілде және 2023 жылғы 20 қыркүйек);
- 2023 жылғы «Кселл» АҚ сыртқы аудитін жоспарлау мәселесі бойынша (2023 жылғы 22 желтоқсан).

Комитет Төрағасы Пиетари Кивикко Қоғам Басқармасының мүшелерімен, Корпоративтік хатшымен, Ішкі аудит қызметінің басшыларымен, сондай-ақ Қоғамның құрылымдық бөлімшелерінің басшыларымен тұрақты түрде кездесулер өткізіп тұрды.

- Әдеп және тәртіп кодексін, сондай-ақ Комплаенс-бақылау қызметінің басқа да ішкі құжаттарын бекіту.
- «Кселл» АҚ ESG іс-шараларының Жол картасын бекіту.

Комитет мүшелері Қоғамның Басқарма мүшелерімен, Комплаенс-бақылау қызметінің басшысымен, сондай-ақ Қоғамның құрылымдық бөлімшелерінің басшыларымен тұрақты түрде кездесулер өткізіп тұрды.

БАСҚАРМА

GRI 2-9, 202-2, 405-1

«Кселл» АҚ Басқармасы алқалы атқарушы орган болып табылады, оның міндеттеріне Компанияның күнделікті қызметіне басшылық ету кіреді. Сонымен бірге, Компания Басқарма Төрағасы ретінде әрекет етуші бас атқарушы директор өз мойнына алатын басшылық рөлдің қажеттілігін мойындайды.

Басқарма өз қызметінде заңдылық, адалдық, риясыздық, парасаттылық, жүйелілік, кәсібилік және әділдік қағидаттарын басшылыққа алады. Оның мүшелері акционерлердің мүдделерін толығымен сақтайды және Акционерлердің жалпы жиналысы мен Директорлар кеңесіне толық есеп береді.

2023 жылы Басқарманың 88 отырысы өтіп, олардың шеңберінде 343 шешім қабылданды.

Басқарманың құрамы

2023 жылы Басқарма құрамында келесі өзгерістер болды:

- 10 мамырда Директорлар кеңесі 2026 жылдың 11 мамырына дейін жаңа мерзімге Басқарманың келесі мүшелерін сайлау туралы шешім қабылдады:
- 1. Узбеков Асхат Архатович** – бас атқарушы директор, Басқарма төрағасы
- 2. Уйсумбаев Азамат Даулетович** – корпоративтік мәселелер жөніндегі бас директор
- 3. Ибраев Данияр Қадылханович** – қауіпсіздік жөніндегі бас директор
- 4. Страшенко Кирилл Валерьевич** – бас техникалық директор
- 5. Амардинов Малик Алимжанович** – цифрлық даму жөніндегі бас директор

- 2023 жылғы 11 мамырда Аверченко Мария Витальевна еңбек шартының мерзімінің аяқталуына байланысты Қоғам Басқармасының құрамынан шығарылды.
- 2023 жылғы 13 маусымда Компанияның Директорлар кеңесі келесі шешімдерді қабылдады:
 - Муллашев Дамир Шамильевич «Кселл» АҚ бас қаржы директоры, Басқарма мүшесі қызметіне сайлансын. Өкілеттік мерзімі 2023 жылғы 14 маусымнан бастап 2026 жылғы 11 мамырды қоса алғанда белгіленсін.
 - Цой Ольга Вячеславовна «Кселл» АҚ бас коммерциялық директоры, Басқарма мүшесі қызметіне сайлансын. Өкілеттік мерзімі 2023 жылғы 14 маусымнан бастап 2026 жылғы 11 мамырды қоса алғанда белгіленсін.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Басқарма құрамына 7 мүше кіреді, оның ішінде алты ер адам және бір әйел.

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША БАСҚАРМАНЫҢ ҚҰРАМЫ

Узбеков Асхат Архатович	Басқарма Төрағасы, бас атқарушы директор
Цой Ольга Вячеславовна	Басқарма мүшесі, бас коммерциялық директор
Уйсумбаев Азамат Даулетович	Басқарма мүшесі, корпоративтік мәселелер жөніндегі бас директор
Страшенко Кирилл Валерьевич	Басқарма мүшесі, бас техникалық директор
Ибраев Данияр Қадылханович	Басқарма мүшесі, қауіпсіздік жөніндегі бас директор
Муллашев Дамир Шамильевич	Басқарма мүшесі, бас қаржы директоры
Амардинов Малик Алимжанович	Басқарма мүшесі, цифрлық даму жөніндегі бас директор

Басқарма мүшелерінің өмірбаяндары

УЗБЕКОВ АСХАТ АРХАТОВИЧ

Басқарма Төрағасы, бас атқарушы директор

Туған күні: 1980 жылдың 18 маусымы

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Компанияның акцияларын иелену: жоқ

2022 жылдың 11 мамырынан бастап «Кселл» АҚ Басқарма Төрағасы, бас атқарушы директоры лауазымына сайланды.

Асхат Узбеков **2000 жылы** «Халықаралық экономика» мамандығы бойынша «Тұран» университетін аяқтады.

2022 жылы ол London Business School-да Executive MBA дәрежесіне ие болды.

2005 жылға дейін Асхат Узбеков «Эрнст энд Янг Казахстан» ЖШС салық салу және аудит бөлімдерінде жұмыс істеді, одан кейінгі жеті жыл ішінде 2012 жылға дейін «ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» АҚ қазынашылық департаментінде түрлі лауазымдарда, кейін екі жылға жуық, **2014 жылдың желтоқсанына** дейін «KMG EP International» компаниясында (Нидерланд) қаржы директоры болып жұмыс істеді.

«Қазақтелеком» АҚ жүйесіне **2015 жылдың қаңтарында** келді, елдегі ең ірі телекоммуникация операторында қаржы департаментінің директоры қызметінен бастады, 2015 жылдың наурызында «Қазақтелеком» АҚ басқарушы директоры – бас қазынашысы болды.

2016 жылдың қаңтарында оның лауазымдық өкілеттіктеріне «Қазақтелеком» компаниялар тобының қаржылық бақылаушысының міндеттері қосылып, **2016 жылдың қыркүйегінен** бастап компанияның бас қаржы директоры қызметін атқарды. Дәл оның қатысуымен **2018 жылы** «Кселл» АҚ акцияларының 75%-ын сатып алу мәмілесі жүзеге асырылды.

МУЛЛАШЕВ ДАМИР ШАМИЛЬЕВИЧ

Басқарма мүшесі, бас қаржы директоры

Туған күні: 1982 жылдың 5 маусымы

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Компанияның акцияларын иелену: жоқ

2023 жылдың 14 маусымынан бастап Компанияның қаржы директоры және Басқарма мүшесі лауазымына тағайындалды.

2003 жылы Қазақстан менеджмент, экономика және болжау институтын (ҚМЭБИ) бітірген.

Мамандық бойынша жалпы жұмыс өтілі – 20 жыл қаржы саласында, оның 13 жылы басшылық лауазымдарда. Еңбек жолын банк секторында бастады, **2007 жылдан** инвестициялық банкте және **2013 жылдан** тікелей инвестициялар қорында жұмыс істеді.

Телекоммуникация саласында жұмысын 2016 жылы «Қазақтелеком» АҚ Сыртқы активтерді басқару қызметінің басшысы ретінде бастады. М&А мәмілелерін жүзеге асыру, телекоммуникациялық активтерді басқару, қарыздық және үлестік қаржыландыруды тарту тұрғысынан корпоративтік қаржы саласында үлкен тәжірибесі бар.

Дамир Шамильевич **2022 жылдың қыркүйегінде** Kcell-ге бас қаржы директорының орынбасары ретінде қосылды, ал 2022 жылдың желтоқсанынан бастап бас қаржы директорының міндетін атқарды.

ЦОЙ ОЛЬГА ВЯЧЕСЛАВОВНА

Басқарма мүшесі, бас коммерциялық директор

Туған күні: 1982 жылдың 26 қарашасы

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Компанияның акцияларын иелену: жоқ

2023 жылдың 14 маусымынан бастап Цой ханым Компанияның бас коммерциялық директоры және Басқарма мүшесі лауазымына тағайындалды.

Цой Ольга Вячеславовна ҚМЭБИ университетінің жоғары білімі және іскерлік әкімшілендіру магистрі дәрежесіне ие. Жалпы жұмыс өтілі – 17 жыл коммерциялық секторда әртүрлі индустрияларда, оның 13 жылы басқарушылық лауазымдарда: FMCG және retail саласында 3 жыл, телекоммуникация саласында 8 жыл, консалтингтік бизнесте 3 жыл (FinTech және InsuranceTech) және банкте 3 жыл. **2023 жылдан** бастап «Кселл» АҚ Бөлшек бизнес департаментінің директоры лауазымына тағайындалды.

УЙСУМБАЕВ АЗАМАТ ДАУЛЕТОВИЧ

Басқарма мүшесі, корпоративтік мәселелер жөніндегі бас директор

Туған күні: 1974 жылдың 8 шілдесі

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Компанияның акцияларын иелену: жоқ

Уйсумбаев мырза **2022 жылдың 15 сәуірінен** бастап бас корпоративтік директор және Компания Басқармасының мүшесі лауазымына тағайындалды.

Жоғары экономикалық және заңгерлік білімі бар, МРА&МВА магистрі дәрежесі бар, РХШ және МБА, Мәскеу қ.

«Цифрлық трансформация көшбасшылары» қосымша кәсіби білім беру бағдарламасы бойынша «Сколково» Мәскеу басқару мектебінде біліктілікті арттыру курсына сәтті аяқтады.

2023 жылы Nazarbayev University-де Executive MBA дәрежесін алды.

Уйсумбаев Азамат **2012 жылдан** бастап «Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобында әртүрлі лауазымдарда жұмыс істеді, оның ішінде «Қазақтелеком» АҚ басқарушы директоры – қаржылық бақылаушысы және «KT Cloud Lab» ЖШС коммерциялық директоры болды.

Телекоммуникация саласына келгенге дейін Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарында жұмыс істеді.

СТРАШЕНКО КИРИЛЛ ВАЛЕРЬЕВИЧ

Басқарма мүшесі, бас техникалық директор

Туған күні: 1982 жылдың 29 сәуірі

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Компанияның акцияларын иелену: жоқ

Страшенко мырза **2022 жылдың 23 маусымынан** бастап «Кселл» АҚ бас техникалық директоры және Басқарма мүшесі лауазымына тағайындалды.

Страшенко Кирилл Валерьевич **2004 жылы** Алматы энергетика және байланыс институтын (АЭБИ) «Электр байланыс инженері» мамандығы бойынша бітірген.

2004 жылдан 2016 жылға дейін «Кселл» АҚ-да деректерді беру жүйелері инженерінен деректерді беру жүйелері бөлімінің бастығына дейінгі әртүрлі қызметтерді атқарды.

2016 жылдан 2018 жылға дейін – желі және АТ инфрақұрылымы менеджері, сонымен қатар «Кар-Тел» ЖШС-мен біріктірілген LTE желісін салу бойынша жоба басшысы болып тағайындалды.

2018–2021 жылдары техникалық директордың орынбасары қызметін атқарды.

2021 жылдан 2022 жылдың мамырына дейін – желіні дамыту менеджері.

2019 жылы «Құрметті байланысшы» мемлекеттік марапатын алды.

ИБРАЕВ ДАНИЯР КАДЫЛХАНОВИЧ

Басқарма мүшесі, қауіпсіздік жөніндегі бас директор

Туған күні: 1979 жылдың 14 шілдесі

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Компанияның акцияларын иелену: жоқ

Ибраев мырза **2022 жылдың 23 маусымынан** бастап «Кселл» АҚ қауіпсіздік жөніндегі бас директоры және Басқарма мүшесі лауазымына тағайындалды.

2000 жылы ҚР ҰҚК Әскери институтын (қазіргі уақытта – ҰҚК Шекара қызметінің академиясы) «Электр байланыс инженері» мамандығы бойынша бітірген.

2007 жылы Қазақ гуманитарлық заң университетін «Құқықтану бакалавры» біліктілігін алып, бітірген.

2020 жылдан бастап «Кселл» АҚ Стратегиялық даму департаментінің кеңесшісі және Қауіпсіздік департаментінің бас сарапшысы болып жұмыс істейді.

2017 жылдан бастап «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ-да жұмыс істеді, алдыңғы жылдары мемлекеттік органдарда жұмыс істеді.

АМАРДИНОВ МАЛИК АЛИМЖАНОВИЧ

Басқарма мүшесі, цифрлық даму жөніндегі бас директор

Туған күні: 1986 жылдың 27 қазаны

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Компанияның акцияларын иелену: жоқ

Амардинов мырза **2022 жылдың 15 қыркүйегінен** бастап «Кселл» АҚ цифрлық даму жөніндегі бас директоры және Басқарма мүшесі лауазымына тағайындалды.

Амардинов Малик Алимжанович 2 жоғары білімге ие. **2008 жылы** «Алатау» Қазақстан университеті Банк ісі академиясының «Қаржы» факультетін, 2016 жылы Қазақстан инженерлік-технологиялық университетінің ЕТ және БЖ факультетін бітірген.

Жалпы жұмыс өтілі – 16 жыл АТ саласында, оның 12-сі банк секторындағы басшы лауазымдарда.

Соңғы атқарған қызметтері – Fortebank атқарушы директоры және бас АТ сәулетшісі, мұнда ол барлық АТ әзірлемелерді сәтті басқарып, 10-нан астам жобалық топтарды үйлестірді.

СЫЙАҚЫЛАР ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

2022 жылы атқарушы орган мүшелеріне төленген сыйақы-ның жалпы сомасы 702 063 301,59 теңгені (салық төлеген-

ге дейін) құрады. Көрсетілген сома бір жылдағы жұмыс нәтижесі бойынша еңбекақы мен сыйақыны қамтиды.

ЗАҢНАМА ТАЛАПТАРЫН САҚТАУ

GRI 2-27

Есепті кезеңде «Кселл» АҚ-на қатысты екі монополияға қарсы тергеп-тексеру жүргізілді:

1. ҚР Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігінің Алматы қ., бойынша департаментінің 2022 жылғы 15 маусымдағы №42-НҚ бұйрығына сәйкес Қазақстан Республикасы Кәсіпкерлік кодексінің 174-б. 1-бөлігінде қарастырылған құқық бұзушылық белгілері бойынша «Кселл» АҚ-на қатысты тергеп-тексеру басталды. Тергеп-тексеру мәні – «Кселл» АҚ-ның монополиялық жоғары бағаны қолдауда көрсетілген бұзушылықты жасауын растайтын немесе жоққа шығаратын нақты деректерді анықтау.
2. ҚР Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігінің Алматы қ., бойынша департаментінің 2023 жылғы 21 желтоқсандағы №38-НҚ бұйрығына сәйкес 2023 жылдың

мамыр-шілде айларында байланыс қызметтеріне бағаларды белгілеу және қолдау бойынша бәсекелестермен келісілген әрекеттердің ықтимал факті бойынша «Кселл» АҚ-на қатысты тергеп-тексеру басталды.

Аталған бұзушылықтар тергеп-тексеру нәтижесінде анықталған жағдайда, «Кселл» АҚ Қазақстан Республикасы Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінің 159-б. 3-бөлігінде қарастырылған монополистік қызметті жүзеге асыру нәтижесінде алынған монополиялық кіріс тәркілене отырып, монополистік қызметті жүзеге асыру нәтижесінде алынған кірістің 5% мөлшерінде айыппұл түріндегі жауапкершілікке әкеп соғатын әкімшілік жауапкершілікке тартылуы мүмкін.

КОМПЛАЕНС-БАҚЫЛАУ

GRI 2-26

Комплаенс-бақылау қызметінің жұмысы бизнес-тәуекелдердің алдын алуға, проблемалық мәселелерді шешуге, құқықтық және әдептік нормалардың сақталуын бақылауға бағытталған. Дүниежүзілік тәжірибенің аясында комплаенс жүйесінің бар болуы компанияның жауапты және ашық қызметінің көрсеткіші болып табылады.

Есепті кезеңде Компанияда комплаенс-мәдениетін арттыру мақсатында Комплаенс-бақылау қызметі комплаенс функциясын насихаттауға және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша білім деңгейін арттыруға бағытталған 18 оқыту іс-шарасын өткізді. Іс-шараларға Компанияның және оның еншілес ұйымының 1,8 мыңнан астам қызметкері, оның ішінде Басқарманың 7 мүшесі, 714 басқарушы қызметкер және 1 154 маман қатысты.

«Кселл» АҚ акцияларының бақылау пакетінің түпкілікті иесі болып табылатын «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-да жедел желі телефоны жұмыс істейді, ол арқылы кез келген адам ҰӘҚ-да және оның еншілес ұйымдарында орын алған заң бұзушылық фактілері туралы хабарлай алады. Жедел желі телефоны құпиялылық пен жасырындылыққа (жүгінген тұлғаның қалауы бойынша), сондай-ақ барлық өтініштердің кейіннен жауапты тұлғаларға қарауға жіберіліп, тіркелуіне және өңделуіне кепілдік береді. Компанияның ішкі және корпоративтік сайттарында ҰӘҚ-ның және Комплаенс-бақылау қызметінің жедел желі телефонының нөмірлері орналастырылған, олар арқылы кез келген еңбек, сыбайлас жемқорлық және басқа да құқық бұзушылық түрлері туралы хабарлауға болады.

Әдепсіз немесе заңсыз мінез-құлық фактілері туралы хабарламаларды қабылдау және өңдеу рәсімдері «Кселл» АҚ-ның қызметтік бұзушылықтар туралы хабарлау

жөніндегі Нұсқаулығымен реттеледі, оған сәйкес Компания қызметкерлерге, іскер серіктестерге және Компанияның елеулі проблемалары туралы хабарлаған басқа да мүдделі тұлғаларға толық құпиялылыққа, сондай-ақ жүгінген адамдарды қудалаудан және/немесе кемсітуден қорғауға кепілдік береді.

2023 жылы Комплаенс-бақылау қызметімен заңнама мен корпоративтік әдеп нормаларын бұзу туралы 13 хабарлама қаралды. Заңнама нормаларын сақтамаудың әрбір тіркелген фактісі туралы ақпарат Директорлар кеңесінің қарауына жіберілетін тоқсан сайынғы есепте көрсетіледі. Есепті жылы заңнама нормаларын сыни бұзушылықтар тіркелген жоқ.

2023 жылы сыбайлас жемқорлық фактілері анықталған жоқ.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ

GRI 205-1, 205-2, 205-3

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қағидаттары мен рәсімдері Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 27 шілдедегі шешімімен бекітілген «Кселл» АҚ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатында бекітілген. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының мақсаты – атқарайтын қызметіне қарамастан Компанияның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлық қызметке тартылу қаупін барынша азайту. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының мақсаттарына мыналар кіреді:

- Компанияның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері арасында сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне мүлдем төзбеушілік түсінігін қалыптастыру;
- Компанияға және оның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлеріне қолданылуы мүмкін ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының негізгі талаптарын жалпылау және түсіндіру;
- Компанияның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының қағидаттары мен талаптарын білу және сақтау, сондай-ақ сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және болдырмау бойынша барабар рәсімдерді жүзеге асыру міндетін бекіту;
- Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы тұруға, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың салдарын азайтуға және (немесе) жоюға бағытталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шараларды әзірлеу және енгізу.

Компанияда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл келесі негізгі қағидаттарға негізделген:

- Компания қызметінің заңдылығы;
- Компания қызметінің жариялылығы мен ашықтығы;

- қызметкерлер, серіктестер және клиенттер арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы үгіт-насихат жүргізу;
- мемлекеттік органдармен, сондай-ақ Компанияның серіктестерімен және клиенттерімен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында ынтымақтастық;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы және Компанияның ішкі саясатын бұзу фактілері бойынша міндетті түрде қызметтік тексерулер жүргізу.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының ережелеріне сәйкес Компания жыл сайын сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіреді және бағалайды, сондай-ақ оларды азайту бойынша шараларды әзірлейді. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіру мен бағалаудың мақсаты – сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтамау тәуекелдеріне ұшырайтын және Компанияның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің жеке пайда алу мақсатында да, Компанияға пайда алу мақсатында да сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасаудың жоғары ықтималдығы бар Компания қызметі мен бизнес-процестерінің түрлерін анықтау.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіру және бағалау сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау арқылы жүзеге асырылады. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг мыналарды қамтиды:

1. Сыбайлас жемқорлық көріністерінің себептері мен жағдайларын (сыбайлас жемқорлық факторларын) жасауға ықпал ететін ережелердің бар-жоғын анықтау үшін бекітуге ұсынылған Компанияның негізгі ішкі құжаттарына және олардың жобаларына комплаенс-сараптама жүргізу және оларды жою бойынша ұсыныстар әзірлеу;

2. Компанияның ішкі құжаттарын сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың өзгеріп тұратын талаптарына сәйкестікке жедел келтіру мақсатында, ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына, сондай-ақ Компания қызметіне ықпал ететін шет мемлекеттердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына мониторинг жүргізу;
3. Компанияның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері тарапынан сыбайлас жемқорлық фактілері бойынша жеке және заңды тұлғалардан түскен өтініштердің статистикасын зерделеу;
4. Бұқаралық ақпарат құралдарындағы жарияланымдарға мониторинг жүргізу.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау объектісі Компанияның құрылымдық бөлімшелерінің қызметі болып табылады. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау мыналарды қамтиды:

1. іске асыру кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар орын алуы ықтимал бизнес-процестің «сыни нүктелерін» анықтау;
2. мыналарды қамтитын сыбайлас жемқорлық схемаларының сипаттамасы:
 - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасаған кезде Компания немесе оның жекелеген лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері алуы мүмкін пайданың немесе артықшылықтың сипаттамасы;
 - Компанияда сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасау үшін «негізгі» болып табылатын лауазымдар;
 - сыбайлас жемқорлық төлемдерді жүзеге асырудың ықтимал нысандары;
3. ішкі бақылау рәсімдерінің бар болуын немесе жоқтығын анықтау, әрекеттегі бақылау рәсімдерінің тиімділігін бағалау.

2023 жылы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін төмендету мақсатында Компания келесі іс-шараларды жүзеге асырды:

- Құрылымдық бөлімшелер мен еншілес ұйымдар басшыларының сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары, оның ішінде бағынышты тұлғаларының әрекетсіздігі үшін дербес жауапкершілігі институты енгізілді. Басқарушы қызметкерлердің үлгілік лауазымдық нұсқаулықтарына сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін дербес жауапкершілік туралы тармақ қосылды;
- сыбайлас жемқорлық құраушысы бойынша бір көзден сатып алуларға 141 комплаенс-тексеру жүргізілді;
- сыбайлас жемқорлық көріністерінің себептері мен жағдайларын (сыбайлас жемқорлық факторларын) жасауға ықпал ететін ережелердің бар-жоғын анықтау үшін Компанияның негізгі 7 ішкі құжаттарына және бекітуге ұсынылған жобаларына комплаенс-сараптамалар жүргізілді.
- Бос басқарушы қызметкерлер лауазымдарына, сондай-ақ ұйымдастырушылық-өкімдік және (немесе) әкімшілік-шаруашылық функцияларды және/немесе Компания қызметінің ерекшеліктеріне байланысты өзге де функцияларды орындауға қатысты лауазымдарға орналасуға 22 үміткердің үлестестігінің және мүдделер қақтығысының бар/жоқтығына тексеру жүргізілді.
- Қаралған материалдар бойынша, оның ішінде Басқарма мен Директорлар кеңесінің қарауына ұсынылған материалдар бойынша қорытындылар берілді.
- ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына және «Самұрық-Қазына» АҚ Корпоративтік стандарттарына енгізілген өзгерістерге сәйкес ішкі құжаттарды жаңарту бойынша жұмыс жүргізілді.
- Кіріс пен мүлік бойынша салық декларациясын тапсыру шеңберінде консультациялар жүргізілді.

2023 жылы сатып алу, персоналды қабылдау саласында және бизнес-процестерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің болуына қатысты ішкі талдау жүргізілген жоқ, ол 2024 жылға жоспарланған.

МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫН БАСҚАРУ

GRI 2-15

Компаниядағы мүдделер қақтығысын реттеу қағидаттары мен рәсімдері «Кселл» АҚ Директорлар кеңесінің 2022 жылғы 5 тамыздағы шешімімен бекітілген «Кселл» АҚ-да мүдделер қақтығысын реттеу туралы ережеде бекітілген.

Компания мүдделер қақтығысының алдын алу және мүдделер қақтығысын тудыратын немесе тудыруы мүмкін жағдайларды анықтау үшін барлық қажетті шараларды қабылдайды. Компанияның Корпоративтік хатшысы және Комплаенс-бақылау қызметінің басшысы акционерлердің құқықтарының бұзылуына немесе мүдделер қақтығысына әкелетін жағдайға байланысты Директорлар кеңесінің мүшелерінен, Басқарма мүшелерінен және Компания қызметкерлерінен ақпарат пен түсініктемелер сұратуға құқылы.

Құрылымдық бөлімше деңгейінде Мүдделер қақтығысының алдын алу мүмкін болмаған жағдайда бөлімше басшысы бір жұмыс күні ішінде Басқарма Төрағасына және Комплаенс-бақылау қызметінің басшысына мүдделер қақтығысы, оның пайда болу себептері және қабылданған немесе қабылдануы мүмкін шаралар туралы ақпаратты береді.

Желілік бөлімшенің басшысы адам ресурстарын басқару департаментінің жауапты қызметкерімен бірлесіп Компания қызметкерлері арасындағы мүдделер қақтығысын реттеу тәртібін айқындайды.

Қажет болған жағдайда Басқарма Төрағасы мүдделер қақтығысын реттеу үшін жұмыс тобын құруға құқылы. Жұмыс тобының құрамына Комплаенс-бақылау қызметінің, HR қызметінің және заң бөлімшелерінің, сондай-ақ мүдделер қақтығысына қатысы бар тұлға жұмыс істейтін бөлімшенің өкілдері және басқа да тұлғалар кіреді. Жұмыс тобының құрамы жұмыс тобы қабылдайтын шешімдерге әсер етуі мүмкін мүдделер қақтығысының туындау мүмкіндігін болдырмайтындай етіп құрылады.

Мүдделер қақтығысын реттеу туралы ереже мүдделер қақтығысын шешудің келесі тәсілдерін қарастырады:

- Компания қызметкерінің мүдделер қақтығысы әсер етуі мүмкін шешімдер қабылдау процесіне қатысудан бас тартуы;
- мүдделер қақтығысына тартылған қызметкердің нақты ақпаратқа қол жеткізуін шектеу;
- қызметкерді Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен оның келісімімен мүдделер қақтығысын болдырмайтын функцияларды орындауды көздейтін басқа жұмысқа қайта сайлау немесе ауыстыру;
- қызметкердің лауазымдық міндеттері мен функцияларын қайта қарау және өзгерту;
- Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қызметкердің өкілеттіктерін тоқтату;
- қызметкердің жеке мүддесін жоюы;
- Компанияның немесе қызметкердің мүдделер қақтығысының алдын алу және реттеу бойынша басқа да шараларды қабылдауы.

Комплаенс-бақылау қызметінің жұмысы бизнес-тәуекелдердің алдын алуға, проблемалық мәселелерді шешуге, құқықтық және әдептік нормалардың сақталуын бақылауға бағытталған. Дүниежүзілік тәжірибенің аясында комплаенс жүйесінің бар болуы компанияның жауапты және ашық қызметінің көрсеткіші болып табылады.

2023 жылы 685 қызметкер мүдделер қақтығысын мағлұмдау нысанын толтырды. 37 қызметкер ықтимал мүдделер қақтығысының бар болуы туралы нысанды толтырды: 35 өтінім бойынша мүдделер қақтығысы анықталған жоқ. Екі өтінім бойынша нақты мүдделер қақтығысы анықталды. Басқарма анықталған мүдделер қақтығысының фактілерін реттеу және олармен байланысты тәуекелдерді жою бойынша шаралар қабылдады.

ланысты тараптармен операциялары кеңес беру қызметтерін, техникалық және операциялық қолдауды, байланыс арналарын жалға беруді, роуминг және өзара трафикті өткізу қызметтерін қамтыды.

«КСЕЛЛ» АҚ-НЫҢ 2023 ЖЫЛЫ БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕРІ, млн теңге

	Тауарлар мен қызметтерді сату	Тауарлар мен қызметтерді сатып алу
«Самұрық-Қазына» тобының ұйымдары	396	588
«Қазақтелеком» тобының ұйымдары	12 333	28 340
Мемлекеттік органдар	558	84
Барлығы	13 287	29 012

ІШКІ АУДИТ

Ішкі аудит қызметі (ІАҚ) Компанияда ішкі аудитті ұйымдастыру мен жүзеге асыруды қамтамасыз ететін «Кселл» АҚ органы болып табылады. ІАҚ тікелей Директорлар кеңесіне бағынады және оған Директорлар кеңесінің Ішкі аудит жөніндегі комитеті жеткшілік етеді. ІАҚ қызметі Ішкі аудит қызметі туралы ережеге және Компанияның Директорлар кеңесі бекіткен Жылдық аудит жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

ІАҚ миссиясы – Директорлар кеңесі мен Басқармаға «Кселл» АҚ-ның стратегиялық мақсаттарына жету бойынша өз міндеттерін орындауда қажетті көмек көрсету. Қызмет өз жұмысында Әдеп кодексінде және Ішкі аудиторлар институтының Халықаралық кәсіби ішкі аудит стандарттарында айқындалған адалдық, әділдік, құпиялылық және кәсіби құзыреттілік қағидаттарын басшылыққа алады.

ІАҚ негізгі мақсаты – Директорлар кеңесіне Компаниядағы тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару жүйелерін жақсартуға бағытталған тәуелсіз және әділ кепілдіктер мен кеңестер беру.

СЫРТҚЫ АУДИТ

ХҚЕС-қа сәйкес жасалған қаржылық есептіліктің сенімділігін тәуелсіз бағалау мақсатында Компания жыл сайын Акционерлердің жалпы жиналысымен бекітілетін сыртқы аудиторды тартады. Аудиторды таңдау рәсімі Аудиторлық ұйымды таңдау қағидаларына сәйкес «Самұрық-Қазына» АҚ және дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) 50 және одан да көп пайызы меншік немесе сенімгерлік басқару құқығымен тікелей немесе жанама түрде «Самұрық-Қазына» АҚ-на тиесілі ұйымдар үшін жүзеге асырылады.

Аудиторды таңдау кезінде Қоғам келесі негізгі қағидаттарды басшылыққа алады:

ІАҚ міндеттеріне мыналар кіреді:

- Компаниядағы ішкі бақылау жүйесінің сенімділігі мен тиімділігін бағалау;
- корпоративтік басқару үдерісін жетілдіруді бағалау;
- Компанияның ресурстарын пайдаланудың ұтымдылығы мен тиімділігін және мүліктің сақталуын қамтамасыз ету үшін қолданылатын әдістерді (тәсілдерді) бағалау;
- бухгалтерлік есеп жүйесінің шынайылығын, толықтығын, әділдігін және қаржылық есептіліктің сенімділігін бағалау;
- Компанияның ҚР заңнамасының талаптарын сақтауын бағалау және осы талаптарға сәйкестігін қамтамасыз ету үшін құрылған және қолданылатын жүйелер мен рәсімдердің сәйкестігін бағалау;
- алаяқтық жасау тәуекелін және алаяқтық тәуекелін басқару тиімділігін бағалау.

Жүргізілген тексерулердің нәтижелері бойынша ІАҚ тиісті ұсынымдарды, оның ішінде қолданыстағы ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйелерін, процестер мен жұмыс қағидаттарын жетілдіру бойынша ұсыныстарды әзірлейді, сондай-ақ ІАҚ құзыретіне кіретін кез келген мәселелер бойынша түсініктемелер береді.

- аудиторды таңдау рәсімінің тәуелсіздігі мен ашықтығы;
- мүдделер қақтығысының жоқтығы;
- ұсынылатын аудиторлық қызметтердің сапасы.

2022 жылғы 13 желтоқсанда өткен Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысының шешімімен Компанияның 2022–2024 жылдарға арналған қаржылық есептілігінің аудитін жүзеге асыратын аудиторлық ұйым болып «Эрнст энд Янг» ЖШС айқындалды. Аудиторлық қызметтер құны 2023 жылы 114 491 800 теңгені құрады.

06

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

Тәуекелдерді басқару жүйесі
Тәуекелдер картасы

70
71

«Кселл» АҚ негізгі тәуекелдерінің сипаттамасы

71

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ

Корпоративтік тәуекелдерді басқару жүйесі (КТБЖ) «Кселл» АҚ қызметінің біріктірілген құрамдас бөлігі болып табылады, ол барлық маңызды тәуекелдерді сәйкестендіруге, бағалауға және бақылауға, сондай-ақ олардың деңгейін төмендету бойынша шаралар қабылдауға бағытталған. «Кселл» АҚ тәуекелдерді басқару үлгісі COSO ERM және ISO 31000 тәуекел-менеджмент жүйесінің халықаралық стандарттарына сәйкес құрастырылған.

Компаниядағы тәуекелдерді басқаруды реттейтін негізгі ішкі құжат – «Кселл» АҚ тәуекелдерді басқару саясаты, онда корпоративтік тәуекелдерді басқару жүйесінің мақсаттары, міндеттері және пайымы бекітілген, тәуекелдерді басқару процесінің негізгі қағидаттары, тәуекелдерді басқару құрылымы, тәуекелдерді басқару жүйесінің негізгі құрамдас бөліктері айқындалған.

КТБЖ мақсаттары:

- стратегиялық мақсаттар;
- операциялық мақсаттар;
- сенімді есептілікті дайындау мақсаттары;
- қолданыстағы заңнама мен ішкі талаптарды сақтау мақсаттары.

КТБЖ тиімді жұмыс істеуі үшін Компания өз қызметінің барлық деңгейлерінде бизнестің өмірлік цикліне сәйкес келетін келесі өзара байланысты компоненттерді басшылыққа алады:

- басқару және мәдениет;
- стратегия мен мақсаттар қою;
- қызмет тиімділігі;

- өзгерістерді бақылау және енгізу;
- ақпарат, байланыс және есептілік.

КТБЖ ұйымдық құрылымы көп деңгейлі және тәуекелдерді басқару процесінің келесі қатысушыларын қамтиды:

- Директорлар кеңесі;
- Директорлар кеңесінің Ішкі аудит мәселелері жөніндегі комитеті;
- Ішкі аудит қызметі;
- Басқарма;
- Тәуекелдерді басқару жөніндегі комитет;
- Тәуекел-менеджмент бөлімшесі;
- Құрылымдық бөлімшелер, тәуекелді үйлестірушілер және қызметкерлер.

2023 жылы тәуекелдерді анықтаудың, бағалаудың, тәуекелдерге ден қоюдың негізгі әдістерін және тәуекел мониторингін жүргізудің негізгі тәсілдерін ашатын Тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау қағидалары бекітілді. Сондай-ақ КТБЖ бойынша оқу құралы әзірленді және тәуекелді үйлестірушілерді оқыту өткізілді, ол алдағы уақытта тұрақты негізде өткізілетін болады.

КТБЖ одан әрі дамыту жоспары Компанияға тәуекелдерді тезірек анықтауға, бағалауға және бақылауға, сондай-ақ барлық бизнес-процестерге тән тәуекелдерді барынша азайту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бағалауға мүмкіндік беретін ERM (Enterprise Risk Management) автоматтандырылған жүйесін енгізуді көздейді.

ТӘУЕКЕЛДЕР КАРТАСЫ

Компания жыл сайын тәуекелдерді сәйкестендіруді жүзеге асырады, оның нәтижелері Директорлар кеңесі бекітетін Тәуекелдер тізілімінде және Тәуекелдер картасында көрсетіледі. Тәуекелдер тізілімі ұзақ мерзімді стратегиялық мақсаттарға және Даму жоспарының негізгі қызмет көрсеткіштеріне қол жеткізуге әсер етуі мүмкін тәуекелдерді

қамтиды. 2023 жылы операциялық және стратегиялық тәуекелдер бойынша тәуекел оқиғаларының тізбесі кеңейтілді. Тәуекелдер тізіліміне және Тәуекелдер картасына сәйкес 2023 жылдың соңында Компанияда 31 тәуекел анықталды.

«Кселл» АҚ-ның 2023 жылғы тәуекелдер картасы

ӨСЕРІ	Апатты	1	4	1		
	Маңызды/сыни	1				
	Орташа/үлкен		1			
	Төмен/көрінетін		7		1	
	Шамалы	1	7	3	4	
		Өте сирек	Сирек	Анда-санда	Жиі	Өте жиі
ЫҚТИМАЛДЫҒЫ						

«КСЕЛЛ» АҚ НЕГІЗГІ ТӘУЕКЕЛДЕРІНІҢ СИПАТТАМАСЫ

Тәуекелдерді басқару бөлімшесі негізгі тәуекелдердің динамикасына тұрақты мониторинг жүргізеді және тәуекелдер деңгейін төмендетуге бағытталған шаралардың орындалуын бақылайды. Мониторинг нәтижелері тоқсан сайын Компанияның Директорлар кеңесіне тәуекелдерді басқару туралы есептілік түрінде жіберіледі.

2023 жылғы тәуекелдер мониторингінің нәтижелері бойынша келесілер Компания үшін ең маңызды тәуекелдер деп танылды:

I. Реттеушілік тәуекел – Компания жұмыс істейтін реттеушілік ортаның өзгеруіне, заңнаманың және табиғи монополияларды реттеу шарттарының өзгеруіне, сондай-ақ мемлекеттің шектеу шараларын енгізуіне (санкциялар, демпингке қарсы реттеу, салықтық реттеу және т.б.) байланысты. Реттеушілік тәуекелді басқару ықтимал теріс салдарды азайту үшін бірқатар қадамдар мен іс-шараларды қамтиды: реттеушілік талаптарды анықтау және талдау, тәуекелдерді азайту бойынша шараларды әзірлеу және енгізу, рәсімдерді жаңарту, заңнамадағы өзгерістерге жедел ден қою. Реттеушілік тәуекелді басқару жағдайды тұрақты бақы-

лауды және талдауды, заңнамадағы және реттеушілік талаптардағы өзгерістерге икемділік пен жедел ден қоюды, сондай-ақ тәуекелдерді тиімді басқаруды және барлық нормативтер мен стандарттарды сақтауды қамтамасыз ету үшін Компанияның барлық деңгейлерімен және акционерлермен белсенді ынтымақтас-тықты қамтиды.

II. Стратегиялық тәуекел – Компанияның бизнес-стратегиясын және дамуын белгілеу мен іске асырудағы өзгерістер немесе қателіктер, саяси немесе өңірлік жағдайдағы өзгерістер және нарықтағы немесе тұтынушылардың мінез-құлқындағы ауытқулар нәтижесінде туындайтын ықтимал шығын ретінде жіктеледі. Тәуекел факторларына сонымен қатар басқа ұялы байланыс операторларының әрекеттерінен немесе жаңа заңнамадан туындаған баға бәсекелестігінің күшеюі жатады. Компания жоғары қатысуы бар өңірлердегі өзінің көшбасшылығын қорғай отырып және Қазақстан нарығындағы үлесін арттыру үшін бәсекеге қабілетті тарифтер мен өнімдерді іске қоса отырып, осы тәуекелдерді азайтуға тырысады.

III. Екінші реттік санкциялар тәуекелдері. Тауарлар мен қызметтердің шетелдік жеткізушілерімен ұзақ мерзімді серіктестік екінші реттік санкциялар тәуекелінің ықтимал көзі болып табылады. Сыртқы саяси жағдайдағы күтпеген өзгерістер санкцияларға және бұрыннан бар қарым-қатынастардың өзгеруіне әкелуі мүмкін, жаңа жағдайларға жылдам ден қою мен бейімделуді талап етеді. Компания жеткізушілерді мұқият тексереді, шетелдік жеткізушілермен мәмілелерне мониторинг пен бақылау жүргізеді, екінші реттік санкциялар тәуекелін азайту және тауарлар мен қызметтерді жеткізудің тұрақтылығы мен сенімділігін қамтамасыз ету құралы ретінде жергілікті нарықта балама жеткізушілерді іздеу бойынша шаралар қабылдайды.

IV. Қаржылық тәуекелдер. Компания ұшырауы мүмкін қаржылық тұрақсыздық әртүрлі көздерден туындайды. Тәуекелдерді басқару жүйесі қаржы нарықтарындағы ауытқулардан, сондай-ақ басқа да макро- және микроэкономикалық факторлардан туындайтын Компания қызметі үшін ықтимал теріс салдарды барынша азайтуға бағытталған.

Кредиттік тәуекел. Компанияның кредиттік тәуекелді басқару саясаты өнімдер мен қызметтердің тек тиісті кредиттік тарихы бар клиенттер мен дистрибьюторларға сатылуын қамтамасыз етеді. Корпоративтік клиенттердің тәуелсіз кредиттік рейтингтері болса, олар қолданылады. Өйтпесе, әлеуетті клиенттің ағымдағы қаржылық жағдайын, кредиттік тарихын және басқа факторларды ескере отырып, оның кредиттік қабілетіне қатысты тәуекелге қадағалаушы бағалау жүргізіледі. Компания басшылығы өтелмеген сауда дебиторлық берешекті және мерзімі өткен қалдықтарды талдайды және қадағалайды, ал егер клиенттер өз міндеттемелерін орындай алмаса, ұялы телефон қызметтері ажыратылады. Компанияда көптеген жеке және заңды тұлғаларды қамтитын жоғары әртараптандырылған клиенттік портфельдің арқасында кредиттік тәуекелдің айтарлықтай шоғырлануы жоқ. Табысқа экономикалық факторлар әсер етуі мүмкін болса да, басшылық айтарлықтай ысыраптар тәуекелін күтпейді. Компания дефолт қаупі ең аз деп саналатын бірнеше банктермен серіктестік қатынастарды орнатты. Қазақстан Республикасы дамушы нарықтарға жатады және өзіне тән белгілі бір тәуекелдерді көтереді. Бұл тәуекелдер Компания ақша қаражатын, оның баламаларын және мерзімді депозиттерді орналастыратын банктерге де бірдей қолданылады. Осыған байланысты Kcell тек жоғары кредиттік рейтингі бар қаржы құралдарына инвестициялау қағидаттары бойынша жұмыс істейді.

Валюталық тәуекел. Компанияның валюталық тәуекелінің басым бөлігі теңгенің АҚШ долларына шаққандағы айырбас бағамының өзгеруімен байланысты, дегенмен бірқатар қызметтерді, атап айтқанда роумингті сатудан түсетін кіріс АҚШ долларымен есептелетініне және жабдықты, қондырғылар мен тауарлық-материалдық қорларды сатып алу да негізінен осы валютада жүзеге асырылатынына қарамастан, пайданың осы факторға сезімталдығы төмен. Компания Қазақстандағы қаржы құралдары нарығының дамымағанын ескере отырып, валюталық тәуекелді хеджирлеу үшін туынды қаржы құралдарын пайдаланбайды. Компанияда шетел валютасында есепке алынған активтер мен пассивтерді келісу қағидалары қолданылады, егер бұл іс жүзінде мүмкін және орындалатын болса.

Өтімділік тәуекелі – Компания өзінің қаржылық міндеттемелері бойынша ағымдағы міндеттемелерді өтеу үшін жеткілікті қаражатқа қол жеткізуді жедел қамтамасыз ете алмайтын жағдайдың туындау мүмкіндігі. Өтімділік тәуекелі өтімді активтердің жетіспеушілігінен, активтерді тиімді шарттармен сата алмаудан немесе қосымша қаражатты тез арада тарту мүмкіндігінің болмауынан орын алуы мүмкін. Өтімділік тәуекелін барынша азайту мақсатында Компания (а) қажетті қаражатқа жылдам қол жеткізудің стратегиялары мен тетіктерін айқындайтын өтімділікті басқару жоспарларын әзірлейді және үнемі жаңартып отырады; (б) қаржыландыру көздерін әртараптандырады; (в) айналым қаражаттың айналым циклін қысқарту үшін дебиторлық берешекті және кредиторлық міндеттемелерді белсенді түрде басқарады.

V. Салықтық тәуекелдер – салық заңнамасындағы және Қазақстан мен басқа мемлекеттер арасында жасалған қосарланған салық салу туралы конвенциялардағы сәйкессіздіктер нәтижесінде туындайды. Компания Қазақстан Республикасының экономикасын жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның жұмыс тобының қызметіне белсенді түрде қатысып, ҚР Салық кодексіне түзетулер енгізуге бастамашылық етеді.

VI. Операциялық тәуекел – ұйымның ішкі процестеріндегі, жеткізу тізбегіндегі, персонал қабылдауындағы, мәдениетіндегі және қағидаларындағы жетіспеушіліктер немесе қателіктер салдарынан залал ықтималдығы ретінде айқындалады. Олардың көбісі төмен тәуекел рейтингіне ие және тәуекелдерді басқарудың күнделікті рәсімдерінің аясында оларды азайту шаралары қазірдің өзінде қабылданған. Ерекшелік – бұл Компания жоғары тәуекел санатына жатқызатын ақпараттық жүйелер мен технологиялар. Клиенттердің құпиялылығын қорғау және деректерді басқару Компания ұсынатын қызметтердің өмірлік маңызы бар бөлігі болып табылады. Деректердің жайылып кетуі қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді келешекте бизнеске зиянды әсер етуі мүмкін. Осыған байланысты Компания желілері кибершабуыл қаупін азайту үшін барлық шаралар мен процестерді қамтамасыз ететін ең жаңа ақпараттық қауіпсіздік жүйелерімен қамтамасыз етілген.

07

ПЕРСОНАЛДЫ БАСҚАРУ

Кадр саясаты және еңбек қатынастары тәжірибесі
Персоналдың құрамы
Персоналдың еңбегіне ақы төлеу,
оны бағалау және ынталандыру

76
77
78

Қызметкерлерді әлеуметтік қорғау
Персоналды дамыту
Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау

79
80
82

КАДР САЯСАТЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕК ҚАТЫНАСТАРЫ ТӘЖІРИБЕСІ

GRI 401-1, 402-1

«Кселл» АҚ кадр саясаты тиімді әрі табысты кәсіпқойлар командасын құруға және дамытуға бағытталған. «Кселл» АҚ ең ірі қазақстандық телекоммуникация компанияларының

бірі ғана емес, сонымен қатар жас және тәжірибелі жұмыс іздеушілер үшін тартымды жұмыс беруші болып табылады.

«Кселл» АҚ кадр саясатының қағидаттары

Қағидаты	Қағидаттың сипаттамасы
 МЕРИТОКРАТИЯ ҚАҒИДАТЫ	Компанияда жұмыс істеу барысында өзін үздік деп танытқан және нәтижелерге жету қабілетін дәлелдеген қызметкерлердің мансаптық өсуі
 ЖҰМЫСҚА ТИІМДІ ҚАБЫЛДАУ ҚАҒИДАТЫ	Жұмысқа қабылдау кезінде ең қабілетті үміткерлерді іріктеу кешенді тестілеу, үміткердің тәжірибесін толық зерделеу және кәсіби құзыреттілігін бағалаудың басқа әдістері арқылы жүзеге асырылады
 HUMAN RESOURCES САЛАСЫНДАҒЫ СТРАТЕГИЯЛЫҚ ЖОСПАРЛАУ	Кадр саясаты бизнестің ағымдағы және күтілетін қажеттіліктерін, сондай-ақ еңбек нарығында қалыптасатын жағдаятты ескереді
 ПЕРСОНАЛДЫҢ КӘСІБИ ДАМУЫНА НАЗАР АУДАРУ	Персоналды оқыту «70:20:10» қағидатын ескере отырып жүзеге асырылады: қызметкерлер дамудың 70%-ын жұмыс процесіндегі нақты тәжірибеден, 20%-ын басқа адамдармен қарым-қатынастан және тек 10%-ын білім беру іс-шараларынан алады
 КАДРЛАР ҚЫЗМЕТІНІҢ ЖӘНЕ БАСҚА БӨЛІМЩЕЛЕРДІҢ БИЗНЕС-ПРОЦЕСТЕРІН БІРІКТІРУ	HR бөлімшесі нақты уақыт режимінде Компанияның бейінді бөлімшелерінің білікті қызметкерлерді қабылдау және қазір бар қызметкерлердің біліктілік деңгейін арттыру қажеттілігін ескереді

Компания қызметкерлермен қарым-қатынасын қазақстандық еңбек заңнамасының нормаларына қатаң сәйкестікте құрастырады. Компанияда қызметкерлерді жынысы, жасы, әлеуметтік мәртебесі және басқа да критерийлер бойынша кемсітуге жол берілмейді. Компания балалар еңбегін және мәжбүрлі еңбекті пайдалануға жол бермейді.

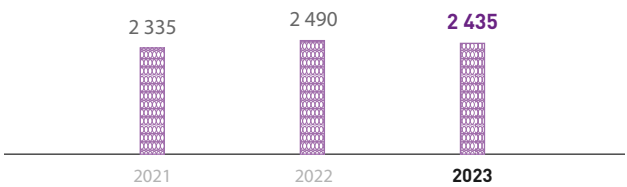
Компания өз бастамасы бойынша еңбек қатынастарын өзгерту туралы жұмыскерлерге ҚР заңнамасында белгіленген мерзімдерде хабарлайды:

- Жұмыскерді және уәкілетті органы алдағы қысқарту туралы – 1 ай бұрын;
- Еңбек шартының мерзімі аяқталы туралы – соңғы жұмыс күнінде;
- Жұмыскердің сынақ мерзімінен өтпегені туралы – сынақ мерзімінен өту кезеңінде;
- Еңбек жағдайларының өзгеруі туралы – күнтізбелік 15 күн бұрын.

ПЕРСОНАЛДЫҢ ҚҰРАМЫ

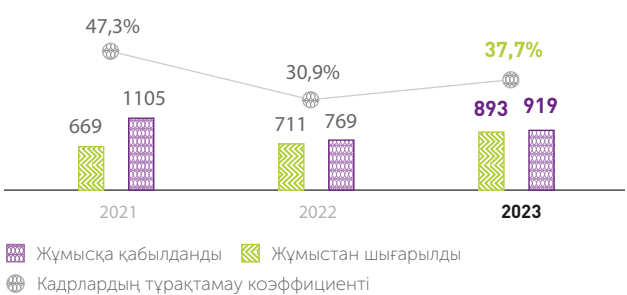
GRI 2-7, 401-1

ЖЫЛДЫҢ СОҢЫНДАҒЫ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ТІЗІМДІК САНЫ

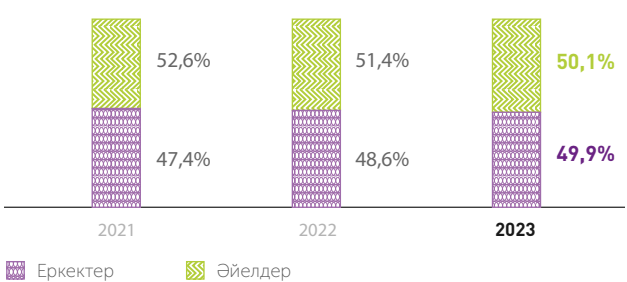
2023 жылдың соңындағы жағдай бойынша Компанияда 2 435 штаттық қызметкер, соның ішінде 2 275 тұрақты және 160 уақытша (яғни декреттік демалыс кезінде басқа қызметкерлерді ауыстыратын және т.б.) қызметкер жұмыс істеді.

КАДРЛАРДЫҢ ТҰРАҚТАМАУЫ

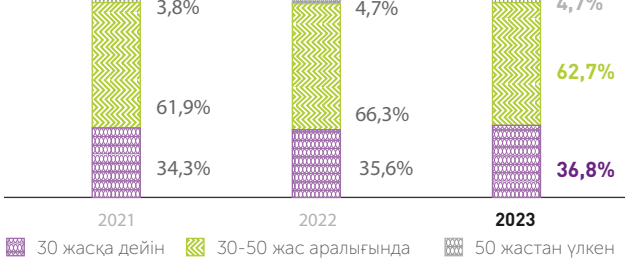
2023 жылы 919 қызметкермен еңбек шарты бұзылды; 893 қызметкер жұмысқа қайта қабылданды. Кадрлардың тұрақтамау коэффициенті 37,7%-ды құрады.

ЖЫНЫС БОЙЫНША ПЕРСОНАЛДЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

Компания қызметкерлерді қабылдау кезінде гендерлік теңестірікті сақтауға тырысады. 2023 жылдың соңында персоналдағы әйелдердің үлесі 50,1%, ерлердің үлесі 49,9%-ды құрады.

ЖАС ШАМАСЫ БОЙЫНША ПЕРСОНАЛДЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

2023 жылдың соңындағы жағдай бойынша Компанияда 30 жастан кіші 860 қызметкер, 30 мен 50 жас аралығындағы 1 465 қызметкер және 50 жастан үлкен 110 қызметкер жұмыс істеді. Бұл ретте егде жас тобындағы қызметкерлердің саны жыл бойы өзгеріссіз қалып тұрды.

ПЕРСОНАЛДЫҢ ЕҢБЕГІНЕ АҚЫ ТӨЛЕУ, ОНЫ БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ЫНТАЛАНДЫРУ

GRI 202-1, 401-1, 405-2

Компанияның жылдық еңбекақы қоры (оның ішінде сый-лықақылар мен бонустар) 2023 жылы 19,7 млрд теңгені құрады (2022 жылы – 16,7 млрд, 2021 жылы – 13,8 млрд).

Ерлердің орташа айлық еңбекақысы 2023 жылы 868,9 мың теңгені, әйелдердікі – 658,1 мың теңгені құрады. Ерлердің еңбекақысының жоғары болуы олардың әдетте көп еңбек-

ті көп қажет ететін және күрделі, соның ішінде техникалық жұмыс түрлерін орындауына байланысты.

Атқарушы орган басшысының (Басқарма Төрағасының) орташа еңбекақысының қызметкерлердің орташа еңбекақысына қатынасы 41%-ды құрады.

ЕРЛЕРДІҢ ЖӘНЕ ӘЙЕЛДЕРДІҢ ОРТАША АЙЛЫҚ ЕҢБЕКАҚЫСЫ, мың теңге/ай

	2021	2022	2023
Әйелдердің орташа айлық еңбекақысы	510,9	556,0	658,1
Ерлердің орташа айлық еңбекақысы	631,8	719,7	868,9

Компания жұмыскерлеріне еңбекақы төлеу және сый-лықақы беру жүйесі келесі қағидаттарға негізделеді:

- Ішкі әділеттілік (еңбекақы лауазымның дәрежесіне байланысты белгіленеді) және сыртқы бәсекеге қабілеттілік (еңбек ақысын төлеу деңгейі референттік еңбекақы нарығына қатысты бәсекеге қабілетті болуы тиіс);
- Ашықтық;
- Сыйақының жалпы Компанияның және жекелеген жұмыскерлердің мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізуіне, сондай-ақ Компанияның қаржылық-экономикалық мүмкіндіктеріне тәуелділігі;
- Сыйақы мөлшерін белгілеу кезінде инклюзивтілікті қамтамасыз ету, жыныс, нәсіл, ұлт, дін, жас, саяси немесе басқа белгілер бойынша кемсітуге жол берілмейді.

Компанияда сыйлықақы берудің келесі түрлері бар:

- Жылдық сыйлықақы беру
- Функционалдық ынталандырушы бонус
- Жобалық сыйлықақы беру
- Біржолғы сыйлықақы беру
- «Түсім» және EBITDA Margin жоспарлық көрсеткіштерін асыра орындағаны үшін жұмыскерлерге қосымша сыйлықақы беру
- Жұмыскерлерге сыйлықақы/сыйақы берудің негізгі көрсеткіштері
- Компанияның корпоративтік қаржылық мақсаттарын орындау

- жұмыскердің алдына қойылған мақсаттар мен міндеттерді орындау;
- жұмыскерлердің еңбек тәртібін сақтауы.

Жылдық сыйлықақы беру, функционалдық ынталандырушы бонус, жобалық сыйлықақы беру, «Түсім» және EBITDA Margin жоспарлық көрсеткіштерін асыра орындағаны үшін жұмыскерлерге қосымша сыйлықақы беру Компанияның жекелеген ішкі құжаттарымен реттеледі. Біржолғы сыйлықақы беру Компания Басқармасымен келісу бойынша жүргізіледі.

2023 жылдың нәтижелері бойынша қызметкерлердің адалдық индекcін (eNPS) арттыру және еңбек жағдайларын жақсарту мақсатында Компанияда тиімділігін арттыру бойынша іс-шаралар жоспары KPI Happy Job енгізілді, ол келесі іс-шараларды қамтиды:

- Футболмен айналысуды ұйымдастыру;
- Samsung компаниясымен серіктестікте қызметкерлердің техника сатып алуы жобасын бастау;
- Қызметтерді қоса атқару үшін ынталандыру бағдарламасын жетілдіру;
- «Еркін жұмалар» және шығармашылық күндер тәжірибесін енгізу;
- «Корпоративтік университет» оқыту жүйесін қайта іске қосу.

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ ӘЛЕУМЕТТІК ҚОРҒАУ

GRI 401-2, 401-3

Компания өз қызметкерлеріне тұрақты негізде көрсетілетін көмек түрлері мен жеңілдіктерді, қолайсыз жағдайлар туындаған кезде материалдық көмекті қамтитын кең әлеуметтік пакетпен қамтамасыз етеді. Көрсетілетін көмектің негізгі түрлері:

- жұмыскердің немесе оның жақын туысының қайтыс болуына байланысты біржолғы материалдық көмек;
- мүгедек балаларды тәрбиелеп отырған жұмыскерлерге біржолғы материалдық көмек;

- мүгедектігі бар жұмыскерлерге біржолғы материалдық көмек;
- Компанияның қайтыс болған жұмыскерлерінің көмекке толмаған балаларына материалдық көмек;
- Компанияда 3 жылдан астам жұмыс істеген әйел жұмыскерлерге жүктілігі және босануы бойынша демалысқа шығуына байланысты мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақыларды шегере отырып, материалдық көмек төлеу қарастырылған.

«Кселл» АҚ қызметкерлерінің әлеуметтік пакетінің құрамы

Көмек түрі	Көмек көрсетілетін жағдайлар	Алу шарттары
Материалдық көмек	Қайтыс болған жұмыскерлердің көмекке толмаған балаларына	
	Жақын туыстары қайтыс болған жағдайда	
	Жұмыскер қайтыс болған жағдайда	
	Мүгедек жұмыскерлерге	
	Мүгедек балаларды тәрбиелеп отырған қызметкерлерге	
Еңбекке жарамсыздық парағы	Жылына 10 жұмыс күні жалақының 80% мөлшерінде төленеді	
Тасымалдау	Сағат 23:00-ден 6:00-ге дейін ауысыммен жұмыс істейтін жұмыскерлерді тасымалдау	
	Қала сыртында жұмыс істейтін жұмыскерлерді тасымалдау	
Медициналық сақтандыру	Жылына 220 000 теңгеден астам емес	Сынақ мерзімінен өткеннен кейін
Ұялы байланыс	Лауазымға және жобаларға қатысуға байланысты корпоративтік тарифтік жоспар немесе ұялы байланыс үшін өтемақы	
Бензин	Жеке көлігін жұмыс мақсатында пайдаланатын және жұмысы жүріп-тұру сипаттағы жұмыскерлер үшін бензин картасы	
Такси	Жеке көлігі жоқ және жұмысы жүріп-тұру сипаттағы жұмыскерлер үшін таксиге қосымша ақы	

2023 жылы материалдық көмек төлемдерінің жиынтық сомасы 151 820 мың теңгені құрады, Компанияның 145 қызметкері материалдық көмек алды.

2023 ЖЫЛҒЫ МАТЕРИАЛДЫҚ КӨМЕК ТӨЛЕМДЕРІ

	Сомасы, мың теңге	Көмек алған жұмыскерлер саны
Жақын туысының қайтыс болуына байланысты материалдық көмек	25 650	57
Жұмыскердің қайтыс болуына байланысты материалдық көмек	2 040	1
Мүгедектігі бар жұмыскерлерге материалдық көмек	28 350	21
Мүгедек балаларды тәрбиелеп отырған жұмыскерлерге материалдық көмек	48 600	36
Емделуге байланысты материалдық көмек	20 000	1
Медициналық мекемеде емделуге және/немесе ота жасауға материалдық көмек	16 780	12
Қайтыс болған жұмыскерлердің балаларына материалдық көмек	10 400	17
Барлығы	151 820	145

Ана мен баланы қорғау мақсатында Компания ҚР міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы заңнамасына сәйкес, Компанияда 3 жылдан астам жұмыс істеген жұмыскерлерге декреттік төлемдер бойынша айырмасын төлейді (жүктілігіне және босануына, жаңа туған баланы (балаларды) асырап алуына байланысты табысынан айырылған жағдайда, әлеуметтік төлемнің сомасын шегеріп, орташа еңбекақысын сақтау).

2023 жылы 206 жұмыскерге, оның ішінде 203 әйелге және 3 ер адамға, ана/әке болуына байланысты демалыс беріл-

ді. Жүктілігіне және босануына байланысты төлемдердің жиынтық сомасы 2023 жылы 15,8 млн теңгені құрады (2022 жылы – 13,1 млн, 2021 жылы – 3,2 млн).

Компанияда мүмкіндігі шектеулі 25 қызметкер және мүмкіндігі шектеулі балаларды тәрбиелеп отырған 37 қызметкер жұмыс істейді. Жыл сайын аталған санаттардағы әрбір қызметкерге материалдық көмек көрсетіледі, оның мөлшері 2023 жылы 1 350 мың теңгені құрады (салық және басқа да міндетті төлемдерді қосқанда).

ПЕРСОНАЛДЫ ДАМУ

GRI 404-1, 404-2

Қызметкерлердің біліктілігін үнемі арттыру және олардың кәсіби өсуі – бизнесті дамытудың маңызды шарттары. Компания қызметкерлерді ішкі және сырттай оқытуды ұйымдастырады. 2023 жылы қызметкерлерді сырттай оқытуға жұмсалған жиынтық шығындар 147 428 701 теңгені құрады. Компанияның 1 887 қызметкері сырттай оқуды аяқтады, оқудың жиынтық уақыты 15 025 сағатты құрады, бір қызметкерге орташа оқу уақыты 8 сағатты құрады.

Ішкі оқыту Kcell Корпоративтік университетінің базасында жүргізіледі. 2023 жылы барлығы 189 ішкі тренинг өткізілді, оларға 2500-ден астам қызметкер қатысты. Қатысушылардың тренингтерге қанағаттануының жоғары деңгейін атап өткен жөн: қатысушылардың 90%-дан астамы тренингтерге оң баға берді.

Kcell Корпоративтік университетінің базасында ішкі оқыту туралы ақпарат

Мектеп	Курстың қысқаша мазмұны	Өткізілген тренингтер саны	Оқытылған қызметкерлер саны	Қанағаттанудың орташа %
Онбординг бағдарламасы	Компанияға барлық жаңадан келгендер үшін міндетті оқыту. Өткізілетін тренингтер: «Welcome to Kcell» «Ішкі бақылау жүйесі» «Жауапты бизнес. «Kcell» АҚ компаниясының әдептік нормалары» «Ұялы байланыс негіздері»	67	1843	98%
Тиімділік мектебі	Қызметкерлердің жеке тиімділігін дамыту. Өткізілетін тренингтер: «Презентация шебері (+ дизайн бойынша вебинар)» «Эмоциялық интеллект» «Стресске қарсы тұру дағдылары» «Уақытты басқару дағдылары. Прокрастинация» «Әдемі сөйле» вебинары	61	784	98%
Басшылар мектебі	Негізгі менеджерлік дағдыларды дамыту (менеджментке жаңадан келгендер үшін) Өткізілетін міндетті тренингтер: «Басқарушылық қызметтің негіздері» «Менеджмент циклі. Жоспарлау, ұйымдастыру және бақылау» «Қызметкерлерді ынталандыру» «Қызметкерлерді оқыту және дамыту» «Кәсіби іс-әрекеттегі стресс пен жанжалды басқару» «Қарым-қатынас дағдылары» «Персоналды қабылдау және іріктеу» Өзара әрекеттесуді үйлестіру	56	125	98%
Көшбасшылар мектебі	Жетілдірілген менеджерлерді дамыту. Өткізілетін міндетті тренингтер: «Өзіңді басқар» «Эмоциялық интеллект» «Стрессті басқару» «Команданы басқару» «Уәждемені басқару» «Процестерді басқар»	5	20	95%

ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ

GRI 403-1, 403-2, 403-3, 403-4, 403-5, 403-6, 403-7, 403-8, 403-9, 403-10

Компания еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау мәселелеріне көп көңіл бөледі. Біздің алдымызда жазатайым оқиғалардың алдын алу, тәуекелдерді азайту және жұмыскерлердің қауіпсіз кәсіби қызметін қамтамасыз ету бойынша маңызды міндеттер тұр.

Kcell-де еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғаларды тіркеу және тергеп-тексеру іс-шаралары Компанияның ішкі ережесіне және ҚР Еңбек кодексіне сәйкес жүргізіледі. Компаниядағы еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғаларды тіркеу және тергеп-тексеру іс-шаралары қолданыстағы заңнамаға, ҚР Еңбек кодексінің 20-тарауына, сондай-ақ келесі ішкі ережелерге сәйкес жүргізіледі: а) Оқиғаларды тергеп-тексеру туралы ереже, ә) Оқиғалар жайлы хабарлау туралы ереже.

Компания нысандарында келесі өрт қауіпсіздігі шаралары қабылданған:

- 85 үй-жайда автоматты газды өрт сөндіру жүйесі бар;
- 2 нысанда сумен сөндіру, түгін шығару және ауаны қысу жүйесі бар;
- 38 нысанда автоматты өрт дабылдамасы бар;
- 67 базалық ұялы байланыс станцияларында газды өрт сөндіру жүйелері бар;
- 32 дизельдік генератор қондырғыларында автоматты өрт дабылдамасы бар;
- Барлық үй-жайлар мен ғимараттар бастапқы өрт сөндіру құралдарымен қамтамасыз етілген.

Бас кеңсенің және өңірлердің техникалық жұмыскерлері қауіпсіз жұмыс істеу үшін арнайы киіммен және жеке қорғану құралдарымен (жазғы және қысқы киім мен аяқ киім, респираторлар, қолғаптар, қорғаныш көзілдіріктер) қамтамасыз етілген. 2023 жылы Компания жұмыскерлерінің еңбек қызметі барысында олардың өмірі мен ден-

саулығының қауіпсіздігін қамтамасыз ету және еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау мәдениетін одан әрі арттыру мақсатында «Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау картасы» енгізілді. Сонымен қатар есепті жылы құралымдар командаларымен Азаматтық қорғау және Төтенше жағдайлар бойынша оқу-жаттығулар тоқсан сайын өткізілді.

Басшылар мен жұмыскерлерді еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өнеркәсіптік альпинизм әдісімен биіктікте жұмыс істеу, электр қауіпсіздігі курстары, өрт-техникалық минимум бойынша оқыту жүргізіліп, растау құжаттары берілді.

Апаттардың және басқа да төтенше жағдайлардың теріс әсерін азайту мақсатында Компанияда Төтенше жағдайларды (дағдарыстарды) басқару жоспары, Қызметтің үздіксіздігін қамтамасыз ету және ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымның аса маңызды элементтерін қалпына келтіру жоспарлары және Төтенше жағдайларды жою бойынша әрекеттердің жоспары бекітіліп, қолдануда.

2023 жылы еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар шеңберінде келесі тақырыптар бойынша оқыту іс-шаралары өткізілді:

- Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау (179 қызметкер қатысты);
- Өрт-техникалық минимум (166 қызметкер қатысты);
- Өнеркәсіптік қауіпсіздік (293 қызметкер қатысты);
- Электр қауіпсіздігі (161 қызметкер қатысты).

2023 жылы Компанияда жазатаймы оқиғалар тіркелген жоқ.

08

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІК

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы саясат
Суды тұтыну
Ресурстарды тұтыну

86
86
86

Атмосфераға ластаушы заттардың шығарындылары
Қалдықтарды басқару

87
87

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ САЛАСЫНДАҒЫ САЯСАТ

GRI 307-1

Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) индустриясының бір бөлігі ретінде Компания тұтынушыларға қоршаған ортаға теріс әсерін барынша азайтуға, олардың қызметінің тиімділігін арттыруға және шығындарды азайтуға мүмкіндік беретін қызметтерді көрсету арқылы тұрақты қоғамның дамуына үлес қосады. Біз қоршаған ортаға әсер ету көрсеткіштерін жақсартуға ұмтылып, ресурстарды тиімді пайдалануды және шығындарды азайтуды қамтамасыз етіп, клиенттеріміз бен қоғам үшін құндылық жасаймыз. Біздің қызметіміздің негізгі экологиялық аспектілері: энергияны пайдалану, атмосфераға парниктік газдардың шығарындыларын және қалдықтарды азайтуға ұмтылу.

Қоршаған ортаны қорғау саласында Компания келесі қағидаттарды басшылыққа алады:

- Біз қоршаған ортаға әсер етуді басқару және ресурстарды тиімді пайдалану мәселелеріне, соның ішінде тәуекелдерді бағалауға дәйекті және құрылымдалған тәсілді қолданамыз.
- Біз барлық бөлімшелерімізде және өндірістік-өткізу тізбегінің барлық кезеңдерінде қоршаған ортаға әсерімізді басқару мәселелеріне жауапкершілікпен қарауға ұмтыламыз.
- Біз барлық бөлімшелерімізде және өндірістік-өткізу тізбегінің барлық кезеңдерінде экологиялық таза тех-

нологиялар мен қызметтерді дамытуға, пайдалануға және жылжытуға ұмтыламыз.

- Біз өз қызметіміздің экологиялық көрсеткіштерін үнемі өлшеп, бақылап отырамыз және тиісті ақпаратты ашық, сенімді және уақтылы түрде береміз.

Компания Қазақстан Республикасы заңнамасының барлық көзделген талаптарын орындайды. Біз қоршаған ортаға келетін зиянды азайту және табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану арқылы тұрақты дамуға қол жеткізуге ұмтыламыз. Қоршаған ортаға теріс әсерді барынша азайту мақсатында Компания автономды жүйелерді жаңғыртуға инвестиция салады және оларды отынның неғұрлым экологиялық таза түрлеріне (электр энергиясы) ауыстырады, базалық станциялар мен жабдықтарды орнату кезінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын сақтайды, жөндеу жұмыстарын жүргізген кезде қоршаған ортаға қауіпсіз материалдар мен технологияларды пайдалануға тырысады. Біз сонымен қатар еркін, ерікті табиғатты қорғау акциялары мен іс-шаралары ұйымдастырамыз. Компанияда ISO 14001 халықаралық стандартының талаптарына сәйкес экологиялық менеджмент жүйесі енгізілген. Орта мерзімді кезеңде Компания өз қызметіне жүйелі түрде экологиялық аудит жүргізу тәжірибесін енгізуді жоспарлап отыр.

СУДЫ ТҰТЫНУ

GRI 303-1, 303-5

Компанияның қызметі су алуға айтарлықтай әсер етпейді, дегенмен біз суды ұтымды пайдалануға тырысамыз. Есепті кезеңде Компания пайдаланған суық судың жалпы көлемі 47 796 м³ (2022 жылы – 47 568 м³), ыстық судың жалпы көлемі – 156 м³ құрады.

Компанияның бөлімшелері телекоммуникация қызметтерін көрсетудің өндірістік процесінде суды қайта пайдаланбайды. Компания суды тек санитарлық-тұрмыстық және шаруашылық қажеттіліктерге пайдаланады. Тұтынылатын суды есепке алу аспаптары орнатылған, олар жақсы техникалық жағдайда ұсталады.

РЕСУРСТАРДЫ ТҰТЫНУ

GRI 301-1, 302-1, 302-4

2023 жылға Компания энергия үнемдеу әлеуетін анықтау үшін энергия аудитін жүргізуді жоспарлап отыр, оның нәтижесінде іске асыру жоспары әзірленіп, бекітілу ке-

рек. Энергия аудитінің нәтижелері келесі есепті кезеңде беріледі.

2023 ЖЫЛҒЫ ЭНЕРГИЯ ТҰТЫНУ КӨРСЕТКІШТЕРІ ТӨМЕНДЕГІ КЕСТЕДЕ БЕРІЛГЕН.

Энергия ресурсының атауы	Өлшем бірлігі	Меншікті көздерден алынған емес энергия ресурстарын тұтыну
Электр энергиясы (базалық станцияларды жабдықтау)	кВт*сағ	248 255 928,0
Электр энергиясы (кеңселер мен үй-жайларды жабдықтау)	кВт*сағ	16 245 887,0
Жылу энергиясы	Гкал	12 002,0
Мотор бензині	литр	469 274,1
Дизель отыны	литр	166 895,4
Табиғи газ	м³	22 987,0

АТМОСФЕРАҒА ЛАСТАУШЫ ЗАТТАРДЫҢ ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫ

GRI 305-6, 305-7

Компанияда атмосфераға ластаушы шығарындыларды жасайтын 2 стационарлық көз бар. 2023 жылы парниктік газдар шығарындыларының жиынтық көлемі 0,02069

тоннаны құрады, белгіленген шекті рұқсат етілген мәні 4,08579 тонна. Есепті кезеңдегі шығарындылар көлемі туралы толық ақпарат төмендегі кестеде берілген.

Ластаушы зат	Ластаушы заттар шығарындыларының көлемі (тоннамен)	Есепті кезеңдегі ерекше ластаушы заттардың белгіленген шекті рұқсат етілген шығарындылары (тоннамен)
Азот тотықтары (NO2 болып қайта есептелген)	0,0671	5,4569
Азот диоксиді	0,0671	5,4569
Азот оксиді	0,011	0,8867
Көміртек (күйе, қара көміртек)	0,0042	0,3411
Күкірт диоксиді	0,0105	0,8526
Күкіртсутек	0,00000878	0,0000158
Көміртек оксиді	0,0546	4,4337
Бензопирен	0,000000117	0,000009
Формальдегид	0,0012	0,0853
Қаныққан көмірсутектер (алкандар C12-19)	0,02862922	2,05195060
Барлығы	0,177238117	14,1082754

ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУ

GRI 306-1, 306-2, 306-3, 306-4

Компанияның қызметі барысында негізінен есептен шығарылған жабдықтар түріндегі қалдықтар мен тұрмыстық қалдықтар пайда болады. Қалдықтарды шығаруға және көмуге лицензиясы бар мамандандырылған ұйым коммуналдық қалдықтарды шығарады. Телекоммуникация құралдарын және ұйымдастыру техникасын кәдеге жарату мен қайта өңдеу үшін есептен шығару мен беру ұйымның «Есептен шығарылған телекоммуникация құралдарын бөлшектеу және кәдеге жарату ережелері» стандарты бойынша жүзеге асырылады. Есептен шығарылған жабдықтар, кабельдер мен ұйымдастыру техникасы түсті және қара металдарды жинауға, сақтауға және жоюға лицензиясы бар мамандандырылған ұйымға беріледі. Пайдалану қызметі кейбір жабдықтарды қосалқы бөлшектер ретінде одан әрі пайдалану туралы шешім қабылдайды.

Компанияда кеңсе аумағында қалдықтарды бөлек жинау жүйесі енгізілген. Бұл экологиялық таза және жауапты іс-әрекетке жасалған қадам.

Арнайы төрт секциялы экожәшіктерді пайдалана отырып, біз пайдалы қайталама шикізатты жалпы қалдықтардан бөлу арқылы Жер ресурстарын сақтауға көмектесеміз. Жиналған шикізат қоқыс полигонында сақталудың орнына жаңа тауарлар өндіруге жіберіледі. Қалдықтарды бөлек жинау жүйесі енгізілгеннен бері қайта өңделуге 292,2 кг қайталама шикізат берілді.

09

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК ЖАУАПКЕРШІЛІК

Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл
Ақпаратты ашу
Ақпараттық қауіпсіздік және клиенттердің құпия
деректерін қорғау

90
91
91

Клиенттерді алаяқтықтан қорғау
Әлеуметтік жауапкершілік және қайырымдылық

92
92

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ

GRI 2-26, 2-29

«Кселл» АҚ барлық мүдделі тараптардың мүдделері мен үміттерінің маңыздылығын мойындайды және олармен өзара іс-қимыл тиімділігін арттыруға ұмтылады. Компанияның мүдделі тараптармен қарым-қатынастары ашықтық, сенім және өзара құрмет қағидаттарына негізделген. Компания мүдделі тараптардың сұрауларына жауап беру және жедел режимде кері байланысты қамта-

масыз ету арқылы олардың мүдделерін қорғайды. Өзара іс-қимылдың негізгі арналары – корпоративтік есептілік, хат алмасу, Компанияның веб-сайты, форумдар мен әлеуметтік желілер, БАҚ-тағы жарияланымдар, Kcell/activ мобильді қосымшасы, «Самұрық-Қазына» ҰӨҚ» АҚ жедел желі телефоны.

Мүдделі тараптар	Үміттер	Өзара іс-қимыл процесі
Клиенттер	Қолайлы бағамен сапалы қызмет көрсету, дербес деректерді қорғау	Маркетингтік зерттеулер жүргізу, кері байланыстың алуан түрлері
Жеткізушілер	Ұзақ мерзімді серіктестік қатынастарды сақтау, іскерлік әдепті ұстану	Сатып алуды ашық режимде жүргізу, іскерлік кездесулер мен кеңестер беру
Мемлекеттік органдар	Заңнаманы сақтау, бюджетке төленетін төлемдердің ұлғаюы, мемлекеттік даму бағдарламалары аясындағы тиімді іс-әрекет	Өтініштер, қадағалау органдарының тексерулері, кездесулер өткізу
Акционерлер мен инвесторлар	Компанияны дамыту, корпоративтік басқаруды дамыту, алға қойылған міндеттерді тиімді жүзеге асыру, табыстылық пен қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз ету	Есептілікті дайындау және жариялау, кездесулер, бірлескен талқылаулар өткізу
Ұжым	Жақсы еңбек жағдайларын қамтамасыз ету, еңбекақыны уақтылы төлеу, әлеуметтік пакет, мансаптық өсу мүмкіндіктері	Ішкі корпоративтік өзара іс-қимыл, жұмыскерлердің құқықтары мен мүдделерін қамтамасыз ету, еңбек жағдайларын жақсарту
БАҚ, жұртшылық	Ақпаратты ашу, айқындық	БАҚ сауалдарына жауап беру, PR және маркетингтік іс-шараларды өткізу

АҚПАРАТТЫ АШУ

GRI 2-29

Компанияның ақпаратты ашу тәжірибесі келесі тәсілдерге негізделген:

- Ақпаратты ашу Қоғамның қолайлы имиджін құруды қамтамасыз етуге арналған, бұл капиталды тартуға, акционерлер мен инвесторлардың сенімін сақтауға, сондай-ақ өндірістік және қаржылық нәтижелерді ұлғайтуға көмектесуі тиіс;
- Ақпаратты ашу жүйесі ішкі құпия ақпаратты толық қорғау шартымен Компания туралы ақпараттың қолжетімділігі қағидаттарын қанағаттандыруы тиіс;

- Ақпаратты ашу Компания туралы жалпыға қолжетімді ақпаратқа еркін және оңай қол жеткізу мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс;
- Қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсында және қор биржаларының интернет-ресурстарында ақпаратты ашу заңнамада және биржалардың Листингтік қағидаларында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады;
- Компанияның корпоративтік оқиғалары туралы ақпаратты ашу оның корпоративтік веб-сайтында (www.investors.kcell.kz) қосымша жүзеге асырылады.

АҚПАРАТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ КЛИЕНТТЕРДІҢ ҚҰПИЯ ДЕРЕКТЕРІН ҚОРҒАУ

GRI 418-1

Абоненттердің дербес деректерін қорғау біздің Компания қызметінің маңызды саласы болып табылады, өйткені цифрлық дәуірде жеке ақпарат қаскүнем адамдар тарапынан көбірек сұранысқа ие болуда. Абоненттер туралы ақпараттың жайылып кетуі өте қауіпті және алаяқтық пен киберқылмыстың басқа түрлеріне әкелуі мүмкін.

Біз қауіпсіздік шараларын жүйелі түрде қолданамыз және тиімділігіне сенімді болу үшін оларды жаңартып тұрамыз. Компания өз қызметкерлеріне ақпаратқа қол жеткізудің ең төменгі деңгейін қамтамасыз етуге тырысады, сонымен қатар дербес деректерді қорғау үшін әртүрлі технологияларды, соның ішінде қауіпсіз желілік хаттамаларды және ақпараттың жайылып кетуінен қорғау бағдарламаларын пайдаланады, аудиттер мен қызметкерлерді оқытуды жүргізеді.

Компания ақпараттық қауіпсіздікті дамытуға үлкен көңіл бөледі және штатында киберқауіпсіздік сертификаттары (CEH, CHFI, GIAG Reverse Engineering Malware, OSCP, OSWE) бар білікті қызметкерлерді ұстайды. Мұның бәрі дербес деректерді қорғаудың сенімді деңгейін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді, сонымен қатар күрделі кибершабуылдарды тойтару үшін жағдай жасайды.

Біліктілік пен дағдыларды үнемі арттыру «Кселл» АҚ ақпараттық қауіпсіздік командасына Орталық Азиядағы киберқауіпсіздік бойынша жетекші KazHackStan. TURAN-2023 конференциясы аясындағы CyberKumbez жарысында бірінші орынды иеленуге мүмкіндік берді.

Компанияда Ақпараттық қауіпсіздік жедел орталығы құрылып, мемлекеттік реттеушімен осы саладағы қызметті жүзеге асыруға арналған лицензия берілді.

Өзекті қауіптер мен кибершабуыл белгілерін анықтау үшін инфрақұрылымдағы ақпараттық қауіпсіздік оқиғаларына тәулік бойы мониторинг жүргізіледі, оқыс оқиғаларға ден қою және олардың алдын алу, сондай-ақ осы бағытты одан әрі жетілдіру бойынша белсенді шаралар қабылданады.

Компанияның веб-ресурстарында анықталған немесе болжалды осалдықтар туралы ақпаратты алу және дер кезінде ден қою үшін осы ресурстарды Bugbounty ақпараттық қауіпсіздік зерттеушілерімен өзара әрекеттесудің сыртқы бағдарламасына қосу қызметі сатып алынды.

КЛИЕНТТЕРДІ АЛАЯҚТЫҚТАН ҚОРҒАУ

GRI 418-1

Компания алаяқтықты анықтау және алдын алу шараларына үлкен көңіл бөледі, осы мақсаттарда алаяқтық нөмірлер мен операцияларды бұғаттауға мүмкіндік беретін бірқатар өнеркәсіптік және меншікті жүйелер жұмыс істейді. Күн сайын мереке және демалыс күндеріне үзіліссіз мониторинг жүргізіледі және анықталған фрод фактілеріне жеделден жүзеге асырылады, қолда бар құралдарды оңтайландыру және жаңа тәуекел аймақтарын қамту бойынша тұрақты жұмыс жүргізіледі.

2023 жылы SMSFW жабдығын баптау және басқаруға қабылдау бойынша ірі жоба жүзеге асырылды, бұл Компаниядағы бүкіл A2P CMC трафигін өз бақылауна алуға және заңсыз бағдарларды, қосылымдарды және жөнелтілімдерді бұғаттау үшін барлық қажетті құралдарды баптауға мүмкіндік берді.

Нөмірлерді ауыстырып қоңырау шалуларды бұғаттау бойынша жұмыс жалғасуда, ағымдағы жылы Кселл желісінің абоненттеріне 10 миллионнан астам алаяқтық қоңыраулар бұғатталды, қорғау алгоритмдерін жетілдіру бойынша іс-шаралар одан әрі жүргізілуде.

Сондай-ақ 2023 жылы Fraud Management System жаңа жүйесіне көшу жобасы басталды, ол 2024 жылы аяқталады. Бұл шешім жұмысты жылдамдатуға, күдікті алаяқтық операцияларды анықтау және Компания үшін ықтимал шығындарды болдырмау үшін неғұрлым жетілдірілген және тиімді технологияларды қолдануға мүмкіндік береді.

ӘЛЕУМЕТТІК ЖАУАПКЕРШІЛІК ЖӘНЕ ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ

GRI 203-2

«Кселл» АҚ дауыс беретін акцияларының 51%-ына ие «Қазақтелеком» АҚ «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ (ҰӨҚ) тобына кіреді. ҰӨҚ және оның еншілес ұйымдары «Samruk-KazynaTrust» корпоративтік қоры арқылы қайырымдылық көмек көрсетудің бірыңғай саясатын жүзеге асырады.

Samruk-Kazyna Trust – Қазақстан Республикасында қайырымдылық, әлеуметтік маңызы бар бағдарламалар мен жобаларды жүзеге асыратын ҰӨҚ компаниялар тобы жанындағы әлеуметтік жобаларды дамыту қоры. Samruk-Kazyna Trust ҚР Үкіметімен тығыз ынтымақтастықта келесі бағыттар бойынша қайырымдылық жобаларын жүзеге асырады:

- Әлеуметтік және медициналық секторда адамдарға, қоғамдастықтарға көмектесу;
- Медиа, мәдени қоғамдастықты және адами әлеуетті дамыту;

- Еңбек және ұлтаралық қатынастарды нығайту, қоғамның тұрақты дамуына инвестиция салу;
- Өңірлік және бизнес-бастамаларды қолдау.

ҰӨҚ тобы әлеуметтік жауапкершілік қағидаттарын бұлжытпай ұстанады, олар: жаңа жұмыс орындарын жасау, қызметкерлерге арналған әлеуметтік бағдарламаларды жүзеге асыру, демеушілік және қайырымдылық, экологиялық және білім беру акцияларын өткізу.

«Самұрық-Қазына» АҚ-ның демеушілік және қайырымдылық қызметі рухани және ұлттық құндылықтарды жаңғыртуға, мәдениетті, ғылым мен білімді қолдауға, ғылыми-техникалық прогреске жәрдемдесуге, салауатты өмір салтын насихаттауға, халықтың әлеуметтік қорғалмаған топтарына, аз қамтылған азаматтарға көмек көрсетуге, спортты қолдауға бағытталған.

10

ҚОСЫМШАЛАР

1-қосымша. Есеп туралы	96	Глоссарий	116
2-қосымша. GRI сәйкестік индексі	98	Байланыс ақпараты	
3-қосымша. 2023 жылға арналған шоғырландырылған қаржылық есептілік, тәуелсіз аудитордың қорытындысымен	106		

1-ҚОСЫМША. ЕСЕП ТУРАЛЫ

GRI 2-3, 2-4, 3-1, 3-2

«Кселл» АҚ 2023 жылға арналған жылдық есебі 2023 жылдың 1 қаңтары мен 31 желтоқсаны аралығындағы кезеңдегі Компанияның қаржылық-шаруашылық және операциялық қызметі туралы ақпаратты, сондай-ақ кейбір ретроспективті және болжамды көрсеткіштерді қамтиды. Есеп Жаһандық есеп беру бастамасының стандарттарына (GRI Standards) және GRI-1 стандартында (2021) бекітілген келесі есептілік қағидаттарына сәйкес дайындалған:

- **Дәлдік (accuracy)** – Есепті дайындау кезінде дұрыс және толық деректер пайдаланылды;
- **Теңгерімділік (balance)** – Есептегі ақпарат орын алған оң және теріс үрдістерді нақты сипаттайтындай етіп берілген;
- **Айқындық (clarity)** – ақпарат қолжетімді және түсінікті түрде ұсынылған;
- **Салыстырмалылық (comparability)** – ақпарат есепті және өткен кезеңдердің нәтижелерін бір-бірімен, сондай-ақ басқа ұйымдардың нәтижелерімен салыстыруға мүмкіндік беретіндей түрде ұсынылған;
- **Толықтық (completeness)** – ақпарат көлемі тиісті кезеңдегі қызмет нәтижелерін бағалау үшін жеткілікті;
- **Тұрақты даму мәнмәтіні (sustainability context)** – осы Есеп шеңберіндегі ақпарат тұрақты дамудың кең мәнмәтінінде ұсынылған;
- **Уақыттылық (timeliness)** – Компания Есеп оқырмандарына уақтылы шешім қабылдауға мүмкіндік беру үшін ақпаратты тұрақты түрде беруге ұмтылады;
- **Верификациялау мүмкіндігі (verifiability)** – Есеп барлық мүдделі тараптарға ондағы ақпараттың сенімділігін бағалауға мүмкіндік беретіндей етіп құрастырылған.

Осы Есепті дайындау кезінде Қазақстан қор биржасының жылдық есептерді дайындауға қойылатын талаптары, сондай-ақ Халықаралық біріктірілген есептілік кеңесінің Біріктірілген есептілік тұжырымдамасының (IRC) және AA1000SES мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл стандартының ережелері ескерілді.

Есепті дайындау барысында ҰСБ және ITU қалыптастыратын және жариялайтын статистикалық ақпарат пайдаланылды. «Кселл» АҚ 2022 және 2023 жылдарға арналған Жылдық есептерінде берілген сандық статистикалық деректердегі сәйкессіздіктер «Кселл» АҚ 2022 жылға арналған жылдық есебі жарияланғаннан кейін ҰСБ және ITU қалыптастыратын статистикалық ақпаратты нақтылаумен түсіндіріледі.

Есепті сырттай растау жүргізілген жоқ. Дегенмен, Компания тұрақты даму саласындағы ақпаратты сырттай растаудың маңыздылығын мойындайды және болашақта қаржылық емес ақпаратты растау мүмкіндігін қарастыруда.

Осы Есептің мазмұнын анықтау мақсатында акционерлер, инвесторлар, менеджмент, персонал, клиенттер, мемлекеттік органдар қызметкерлері арасынан мүдделі тараптарға сауалнама жүргізілді. Сауалнама нәтижелері бойынша Есепте ашу үшін ең маңызды тақырыптар айқындалды. Компания өкілдері мен мүдделі тараптардан ең жоғары бағалар алған тақырыптар маңызды деп танылды, олар төменде берілген матрицада көк түспен белгіленген.

Экономикалық тақырыптар		Әлеуметтік тақырыптар	
Экономикалық нәтижелер	1	Қызметкерлерді қабылдау	15
Нарықта болу	2	Еңбек қатынастары тәжірибесі	16
Жанама экономикалық әсер	3	Жұмыс орнындағы денсаулық және қауіпсіздік	17
Сатып алу тәжірибесі	4	Оқыту және білім беру	18
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	5	Әртүрлілік және тең мүмкіндіктер	19
Бәсекелі мінез-құлық	6	Кемсітуге қарсы іс-қимыл	20
Салық салу	7	Қауымдасу және ұжымдық келіссөздер жүргізу еркіндігі	21
		Балалар еңбегі	22
Экологиялық тақырыптар		Мәжбүрлі немесе міндетті еңбек	23
Материалдар	8	Қауіпсіздікті қамтамасыз ету тәжірибесі	24
Энергия	9	Жергілікті қоғамдастықтардың құқықтары	25
Су	10	Жеткізушілердің әлеуметтік әсерін бағалау	26
Биоәртүрлілік	11	Мемлекеттік (жария) саясат	27
Шығарындылар	12	Тұтынушының денсаулығы Өнімдер мен қызметтерді таңбалаумен қауіпсіздігі	28
Қалдықтар	13	Өнімдер мен қызметтерді таңбалау	29
Жеткізушілерді экологиялық бағалау	14	Тұтынушының жеке өміріне қол сұқпаушылық	30

2-ҚОСЫМША. GRI СӘЙКЕСТІК ИНДЕКСІ

GRI 1

Индикаторы	Ашылуы	Есептің бөлімі/Түсініктемесі	Беті
GRI 1: Негіздер (2021)			
GRI 2: Жалпы ақпарат (2021)			
2-1	Ұйым туралы мәліметтер	Жалпы ақпарат Компанияның тарихы Қызмет географиясы	
2-2	Ұйымның тұрақты даму есептілігіне кіретін субъектілер	Жалпы ақпарат	
2-3	Есепті кезең, мерзімділік және байланыстар	1-қосымша. Есеп туралы	
2-4	Ақпаратты қайта қарау	1-қосымша. Есеп туралы	
2-5	Сырттай растау	Есепті сырттай растау жүргізілген жоқ.	
2-6	Компанияның қызметі, құнды жасау тізбегі және басқа да іскерлік қатынастар	Миссия және саладағы орынға көзқарас Компанияның даму келешегін бағалау (SWOT-талдау) Стратегиялық мақсаттар мен міндеттер 5G желілерін дамыту Телекоммуникация саласының жағдайы Компанияның операциялық қызметі	
2-7	Қызметкерлер	Персоналдың құрамы	
2-8	Штаттан тыс қызметкерлер	Компания штаттан тыс қызметкерлер еңбегін пайдаланбайды.	
2-9	Басқару органдарының құрылымы мен құрамы	Басқару органдары Акционерлердің жалпы жиналысы Директорлар кеңесі Басқарма	
2-10	Жоғары басқару органын тағайындау және таңдау	Директорлар кеңесі	
2-11	Жоғары басқару органының Төрағасы	Директорлар кеңесі	
2-12	Әсер етуді басқаруды қадағалаудағы жоғары басқару органының рөлі	Директорлар кеңесі Компанияның ағымдағы ESG-бейіні	
2-13	Әсер етуді басқару үшін жауапкершілікті табыстау	Компанияның ағымдағы ESG-бейіні	
2-14	Жоғары басқару органының тұрақты даму туралы есептіліктегі рөлі	Компанияның ағымдағы ESG-бейіні Компанияның тұрақты даму саласындағы стратегиялық басымдықтары	
2-15	Мүдделер қақтығысы	Мүдделер қақтығысын басқару	
2-16	Жоғары басшылықты маңызды мәселелер туралы хабардар ету	Компанияның ағымдағы ESG-бейіні	
2-17	Жоғары басқару органының ұжымдық білімі	Директорлар кеңесі	

Индикаторы	Ашылуы	Есептің бөлімі/Түсініктемесі	Беті
2-18	Жоғары басқару органының қызметін бағалау	Директорлар кеңесі	
2-19	Сыйақы беру саясаты	Директорлар кеңесі	
2-20	Сыйақыны белгілеу процесі	Директорлар кеңесі	
2-21	Жалпы жылдық сыйақы коэффициенті	Директорлар кеңесі	
2-22	Тұрақты даму стратегиясы туралы мәлімдеме	Директорлар кеңесі Төрағасының үндеуі Басқарма Төрағасының үндеуі	
2-23	Саясаттарды ұстаушылық	Компанияның тұрақты даму саласындағы стратегиялық басымдықтары	
2-24	Өз мойнына алған міндеттемелерді орындау	Компанияның ағымдағы ESG-бейіні Компанияның тұрақты даму саласындағы стратегиялық басымдықтары	
2-25	Теріс әсерді жою	Компанияның ағымдағы ESG-бейіні Компанияның тұрақты даму саласындағы стратегиялық басымдықтары	
2-26	Кеңестер алу және алаңдаушылық білдіру тетіктері	Комплаенс-бақылау Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл	
2-27	Заңнаманы сақтау	Заңнама талаптарын сақтау	
2-28	Қауымдастықтарға мүшелік	Компания салалық қауымдастықтардың мүшесі емес	
2-29	Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл тәсілі	Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл Ақпаратты ашу	
2-30	Ұжымдық шарттар	Компанияның барлық қызметкерлері еңбек шартымен қамтылған	
GRI 3: Маңызды тақырыптар (2021)			
3-1	Маңызды тақырыптарды айқындау процесі	1-қосымша. Есеп туралы	
3-2	Маңызды тақырыптар тізімі	1-қосымша. Есеп туралы	
GRI 201: Экономикалық көрсеткіштер (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Компанияның операциялық қызметі Қаржылық нәтижелер	
201-1	Жасалған және бөлінген тікелей экономикалық құн	Компанияның операциялық қызметі Қаржылық нәтижелер	
201-2	Климаттың өзгеруіне байланысты қаржылық әсер және басқа да тәуекелдер мен мүмкіндіктер	Климаттың өзгеруінің Компанияға әсерін бағалау жүргізілген жоқ	
201-3	Белгіленген төлемдері бар жоспарлар және басқа зейнетақы жоспарлары бойынша міндеттемелер	Компанияның барлық қызметкерлері заңнама талаптарына сәйкес жинақтаушы зейнетақы жүйесінің қатысушылары болып табылады	
201-4	Үкіметтен алынған қаржылай көмек	Қаржылық нәтижелер	
GRI 202: Нарықта болу (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Персоналдың еңбегіне ақы төлеу, оны бағалау және ынталандыру Директорлар кеңесі Басқарма	

Индикаторы	Ашылуы	Есептің бөлімі/Түсініктемесі	Беті
202-1	Әртүрлі жыныстағы жұмыскерлердің бастапқы деңгейдегі стандартты еңбекақысының ұйым жұмыс істейтін өңірлердегі белгіленген ең төменгі еңбекақыға қатынасы	Персоналдың еңбегіне ақы төлеу, оны бағалау және ынталандыру	
202-2	Жергілікті қоғамдастықтан жұмысқа қабылданған маңызды қызмет орындарындағы жоғары басшылық құрамының пайыздық үлесі	Директорлар кеңесі Басқарма	
GRI 203: Жанама экономикалық әсер ету (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	5G желілерін дамыту Компанияның операциялық қызметі Әлеуметтік жауапкершілік және қайырымдылық	
203-1	Инфрақұрылымға және қызметтерге инвестицияларды қолдау	5G желілерін дамыту Компанияның операциялық қызметі	
203-2	Маңызды тікелей емес экономикалық әсер ету	Компанияның операциялық қызметі Әлеуметтік жауапкершілік және қайырымдылық	
GRI 205: Сыбайлас жемқорлықпен күресу (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	
205-1	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне бағаланған операциялар	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	
205-2	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат пен рәсімдер мәселелері бойынша хабардар ету және оқыту	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	
205-3	Расталған сыбайлас жемқорлық оқиғалары және қабылданған шаралар	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	
GRI 207: Салықтар (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Салық салу	
207-1	Салық стратегиясына көзқарас	Салық салу	
207-2	Салықтарды басқару, бақылау және олармен байланысты тәуекелдер	Салық салу	
207-3	Мүдделі тараптарды тарту және салық салуға қатысты мәселелерді басқару	Салық салу	
GRI 301: Материалдар (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Ресурстарды тұтыну	
301-1	Салмағы немесе көлемі бойынша қолданылатын материалдар	Ресурстарды тұтыну	
301-2	Қайта өңделген материалдарды пайдалану	Қайта өңделген материалдарды есепке алу жүргізілмейді	
301-3	Қалпына келтірілген өнімдер мен қаптау материалдары	Компанияның қызметіне қолданылмайды	
GRI 302: Энергия (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Ресурстарды тұтыну	
302-1	Ұйым ішінде энергияны тұтыну	Ресурстарды тұтыну	
302-2	Ұйымнан тыс жерлерде энергияны тұтыну	Бағалау жүргізілген жоқ	
302-3	Энергия сыйымдылығы	Бағалау жүргізілген жоқ	

Индикаторы	Ашылуы	Есептің бөлімі/Түсініктемесі	Беті
302-4	Энергияны тұтынуды азайту	Ресурстарды тұтыну	
302-5	Өнімдер мен қызметтердің энергия қажеттілігін азайту	Бағалау жүргізілген жоқ	
GRI 303: Су және ағынды сулар (2018)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Суды тұтыну	
303-1	Жалпы ресурс ретінде сумен өзара әрекеттесу	Суды тұтыну	
303-2	Су төгіндісімен байланысты әсерлерді басқару	Компанияның қызметі су төгіндісімен байланысты емес	
303-3	Су алу	Компания суды табиғи көздерден алумен айналыспайды	
303-4	Су төгіндісі	Компанияның қызметі су төгіндісімен байланысты емес	
303-5	Суды тұтыну	Суды тұтыну	
GRI 304: Биоәртүрлілік (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Компанияның қызметі биоәртүрлілікке айтарлықтай әсер етпейді	
304-1	Ұйымның меншігіндегі, жалға алынған немесе басқаруындағы және қорғалатын табиғи аумақтар мен шегарасынан тыс биоәртүрлілік құндылығы жоғары аумақтарда орналасқан немесе осындай аумақтардың маңайындағы өндірістік алаңшалар		
304-2	Іс-әрекеттің, өнімдер мен қызметтердің елеулі әсерлерінің сипаттамасы		
GRI 305: Шығарындылар (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Атмосфераға ластаушы заттардың шығарындылары	
305-1	Тікелей парниктік газдар шығарындылары (1-қамту аймағы)	Парниктік газдар шығарындыларының көлемін бағалау жүргізілген жоқ.	
305-2	Жанама парниктік газдар шығарындылары (2-қамту аймағы)		
305-3	Басқа жанама парниктік газдар шығарындылары (3-қамту аймағы)		
305-4	Парниктік газдар шығарындыларының қарқындылығы		
305-5	Парниктік газдар шығарындыларын азайту		
305-6	Атмосфераға озонды бұзатын заттардың шығарындылары	Атмосфераға ластаушы заттардың шығарындылары	
305-7	Атмосфераға азот тотығы (NOx), күкірт оксиді (SOx) және басқа да маңызды ластаушы заттардың шығарындылары	Атмосфераға ластаушы заттардың шығарындылары	
GRI 306: Қалдықтар (2020)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Қалдықтарды басқару	
306-1	Қалдықтардың пайда болуы және қалдықтармен байланысты елеулі әсерлер	Қалдықтарды басқару	
306-2	Қалдықтармен байланысты елеулі әсерлерді басқару	Қалдықтарды басқару	

Индикаторы	Ашылуы	Есептің бөлімі/Түсініктемесі	Беті
306-3	Пайда болған қалдықтар	Қалдықтарды басқару	
306-4	Кәдеге жаратылмаған қалдықтар	Қалдықтарды басқару	
GRI 307: Экологиялық заңнама талаптарына сәйкестік (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Қоршаған ортаны қорғау саласындағы саясат	
307-1	Экологиялық заңнама мен нормаларды сақтамау	Қоршаған ортаны қорғау саласындағы саясат	
GRI 308: Жеткізішулерді экологиялық бағалау (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Компания жеткізушілер мен мердігерлерді экологиялық бағалауды жүргізбейді	
308-1	Экологиялық критерийлер бойынша бағаланған жаңа жеткізушілер		
308-2	Жеткізу тізбегіндегі қоршаған ортаға теріс әсер ету және қабылданатын шаралар		
GRI 401: Жұмысқа орналастыру (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Кадр саясаты және еңбек қатынастары тәжірибесі Персоналдың құрамы Қызметкерлерді әлеуметтік қорғау	
401-1	Жаңа қызметкерлерді қабылдау және кадрлардың тұрақтамауы	Кадр саясаты және еңбек қатынастары тәжірибесі Персоналдың құрамы	
401-2	Толық жұмыс күні істейтін жұмыскерлерге берілетін және уақытша жұмыскерлерге немесе толық емес жұмыс күні істейтін жұмыскерлерге берілмейтін жеңілдіктер	Қызметкерлерді әлеуметтік қорғау	
401-3	Бала күтіміне байланысты демалыс (декреттік демалыс)	Қызметкерлерді әлеуметтік қорғау	
GRI 402: Еңбек қатынастары/басқарушылық қатынастар (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Кадр саясаты және еңбек қатынастары тәжірибесі	
402-1	Еңбек жағдайларындағы өзгерістер туралы ескертудің ең аз мерзімдері	Кадр саясаты және еңбек қатынастары тәжірибесі	
GRI 403: Жұмыс орнындағы денсаулық және қауіпсіздік (2018)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	
403-1	Еңбекті қорғау мен өнеркәсіптік қауіпсіздікті басқару жүйесі	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	
403-2	Қауіпті жағдайларды анықтау, тәуекелдерді бағалау және туындайтын оқиғаларды тергеп-тексеру	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	
403-3	Еңбекті қорғау қызметтері	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	
403-4	Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы мәселелері бойынша жұмыскерлердің қатысуы, кеңес беру және ақпараттандыру	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	
403-5	Жұмыскерлерді еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы мәселелері бойынша оқыту	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	
403-6	Жұмыскерлердің денсаулығын нығайту	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	

Индикаторы	Ашылуы	Есептің бөлімі/Түсініктемесі	Беті
403-7	Іскерлік қатынастарға тікелей байланысты қауіпсіздік пен еңбекті қорғауға қатысты әсер етудің алдын алу және оны азайту	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	
403-8	Еңбекті қорғау мен өнеркәсіптік қауіпсіздікті басқару жүйесімен қамтылған жұмыскерлер	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	
403-9	Өндірістік қызметке байланысты жарақаттар	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	
403-10	Өндірістік қызметке байланысты нашар денсаулық жайы	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	
GRI 404: Оқыту және білім беру 2016			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Персоналды дамыту	
404-1	Бір қызметкерге шаққандағы оқу сағатының орташа саны	Персоналды дамыту	
404-2	Қызметкерлердің біліктілігін арттыру және өтпелі кезеңде көмек көрсету бағдарламалары	Персоналды дамыту	
GRI 405: Әртүрлілік және тең мүмкіндіктер (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Директорлар кеңесі Басқарма Персоналдың еңбегіне ақы төлеу, оны бағалау және ынталандыру	
405-1	Басшы органдар мен қызметкерлердің әртүрлілігі	Директорлар кеңесі Басқарма	
405-2	Әйелдер мен ерлердің негізгі еңбекақысының ара қатынасы	Персоналдың еңбегіне ақы төлеу, оны бағалау және ынталандыру	
GRI 406: Кемсітпеу (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Кадр саясаты және еңбек қатынастары тәжірибесі	
406-1	Кемсітушілік оқиғалары және жағдайды түзету бойынша қабылданған шаралар	Кадр саясаты және еңбек қатынастары тәжірибесі	
GRI 407: Бірлесу және ұжымдық шарт еркіндігі (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Бірлесу еркіндігін шектеу тәуекелінің деңгейі бойынша жеткізушілерді бағалау жүргізілмейді	
407-1	Бірлесу еркіндігін шектеу тәуекелі жоғары операциялар мен жеткізушілер		
GRI 408: Балалар еңбегі (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Балалар еңбегін пайдалану тәуекелінің деңгейі бойынша жеткізушілерді бағалау жүргізілмейді	
408-1	Балалар еңбегін пайдалану тәуекелінің деңгейі жоғары операциялар мен жеткізушілер		
GRI 409: Мәжбүрлі еңбек (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Мәжбүрлі еңбекті пайдалану тәуекелінің деңгейі бойынша жеткізушілерді бағалау жүргізілмейді	
409-1	Мәжбүрлі еңбекті пайдалану тәуекелінің деңгейі жоғары операциялар мен жеткізушілер		

Индикаторы	Ашылуы	Есептің бөлімі/Түсініктемесі	Беті
GRI 410: Қауіпсіздік тәжірибелері (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Персонал адам құқықтары бойынша оқытылған жоқ	
410-1	Адам құқықтары бойынша оқуды аяқтаған қауіпсіздік қызметінің персоналы		
GRI 411: Жергілікті халықтың құқықтары (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Есепті кезеңде жергілікті халықтың құқықтарын бұзу оқиғалары тіркелген жоқ	
411-1	Жергілікті халықтың құқықтарын бұзу оқиғалары		
GRI 413: Жергілікті қоғамдастықтар (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Компанияның операциялық қызметі	
413-1	Жергілікті қоғамдастықтар тартылған операциялар, әсерін бағалау және даму бағдарламалары	Компанияның операциялық қызметі	
413-2	Жергілікті қоғамдастықтарға нақты немесе ықтимал теріс әсері бар операциялар	Есепті кезеңде жергілікті қоғамдастықтарға теріс әсер ету оқиғалары тіркелген жоқ	
GRI 414: Жеткізушілерді әлеуметтік бағалау (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Жеткізушілерді әлеуметтік критерийлер бойынша бағалау жүргізілмейді	
308-1	Әлеуметтік критерийлер бойынша бағаланған жаңа жеткізушілер		
308-2	Жеткізу тізбегіндегі әлеуметтік ортаға теріс әсер ету және қабылданатын шаралар		
GRI 415: Саяси үлес қосу (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Компанияның операциялық қызметі Сатып алулар	

Индикаторы	Ашылуы	Есептің бөлімі/Түсініктемесі	Беті
415-1	Саяси үлес қосу	Компанияның операциялық қызметі Сатып алулар	
GRI 416: Тұтынушылардың денсаулығы мен қауіпсіздігі (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Бағалау жүргізілген жоқ	
416-1	Өнімдер мен қызметтердің тұтынушылардың денсаулығы мен қауіпсіздігіне әсерін бағалау		
416-2	Өнімдер мен қызметтердің тұтынушылардың денсаулығы мен қауіпсіздігіне теріс әсер ету оқиғалары	Есепті кезеңде жергілікті қоғамдастықтарға теріс әсер ету оқиғалары тіркелген жоқ	
GRI 417: Маркетинг және таңбалау (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Өнімді таңбалауға қатысты реттеушілік талаптар жоқ	
417-1	Тауарлар мен қызметтерді таңбалауға қойылатын талаптар		
417-2	Тауарлар мен қызметтерді таңбалау талаптарына сәйкессіздік жағдайлары		
417-3	Маркетингтік коммуникациялар талаптарын бұзу жағдайлары		
GRI 418: Тұтынушылардың дербес деректерінің сақталуы (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Ақпараттық қауіпсіздік және клиенттердің құпия деректерін қорғау Клиенттерді алаяқтықтан қорғау	
418-1	Тұтынушылардың дербес деректерінің қауіпсіздігін бұзу туралы шағымдар	Ақпараттық қауіпсіздік және клиенттердің құпия деректерін қорғау Клиенттерді алаяқтықтан қорғау	

3-ҚОСЫМША. 2023 ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК, ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫМЕН

«Эрнст энд Янг» ЖШС
Әл-Фараби даңғылы, 77/7
«Есентай Тауэр» ғимараты
Алматы қ., 050060
Қазақстан Республикасы
Тел.: +7 727 258 59 60
Факс: +7 727 258 59 61
www.ey.com

ТОО «Эрнст энд Янг»
по. Ал-Фараби, д. 77/7
здние «Есентай Тауэр»
г. Алматы, 050060
Республика Казахстан
Тел.: +7 727 258 59 60
Факс: +7 727 258 59 61
www.ey.com

Ernst & Young LLP
Al-Farabi ave., 77/7
Esentai Tower
Almaty, 050060
Republic of Kazakhstan
Tel.: +7 727 258 59 60
Fax: +7 727 258 59 61
www.ey.com

Аудиторский отчет независимого аудитора

Аktionерам, Совету директоров и Руководству АО «Кселл»

Мнение

Мы провели аудит консолидированной финансовой отчетности АО «Кселл» и его дочерней организации (далее - «Группа»), состоящей из консолидированного отчета о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2023 года, консолидированного отчета о совокупном доходе, консолидированного отчета об изменениях в собственном капитале и консолидированного отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, а также примечаний к консолидированной финансовой отчетности, включая информацию о существенных положениях учетной политики.

По нашему мнению, прилагаемая консолидированная финансовая отчетность отражает достоверно во всех существенных отношениях консолидированное финансовое положение Группы по состоянию на 31 декабря 2023 года, а также ее консолидированные финансовые результаты и консолидированное движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (МСФО).

Основание для выражения мнения

Мы провели аудит в соответствии с Международными стандартами аудита (МСА). Наши обязанности в соответствии с этими стандартами описаны далее в разделе «Ответственность аудитора за аудит консолидированной финансовой отчетности» нашего отчета.

Мы независимы по отношению к Группе в соответствии с принятым Советом по международным стандартам этики для бухгалтеров (СМСЭБ) Международным кодексом этики профессиональных бухгалтеров (включая международные стандарты независимости) (Кодекс СМСЭБ) и этическими требованиями, применимыми к нашему аудиту консолидированной финансовой отчетности в Республике Казахстан, и нами выполнены прочие этические обязанности в соответствии с этими требованиями и Кодексом СМСЭБ. Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения.

Ключевые вопросы аудита

Ключевые вопросы аудита – это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являлись наиболее значимыми для нашего аудита консолидированной финансовой отчетности за текущий период. Эти вопросы были рассмотрены в контексте нашего аудита консолидированной финансовой отчетности в целом и при формировании нашего мнения об этой отчетности, и мы не выражаем отдельного мнения по этим вопросам. В отношении каждого из указанных ниже вопросов наше описание того, как соответствующий вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита, приводится в этом контексте.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Ответственность аудитора за аудит консолидированной финансовой отчетности» нашего отчета, в том числе по отношению к этим вопросам. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения консолидированной финансовой отчетности. Результаты наших аудиторских процедур, в том числе процедур, выполненных в ходе рассмотрения указанных ниже вопросов, служат основанием для выражения нашего аудиторского мнения о прилагаемой консолидированной финансовой отчетности.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Ключевой вопрос аудита

Как соответствующий ключевой вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита

Признание выручки от предоставления телекоммуникационных услуг

Признание и оценка выручки от предоставления телекоммуникационных услуг является одним из наиболее значимых вопросов нашего аудита ввиду того, что существует значительный риск искажения выручки, так как биллинговые системы, используемые Группой, представляют собой сложные и автоматизированные процессы. А также влияние порядка учета изменяющихся тарифных схем и многокомпонентных услуг на выручку может быть значительным.

Выбор и применение политик по признанию выручки, включая применение положений МСФО (IFRS) 15 «Выручка по договорам с покупателями», предполагают использование руководством ряда ключевых суждений и оценок, и, следовательно, выручка может быть искажена вследствие недобросовестных действий или ошибок, включая несвоевременное признание.

Раскрытие информации Группой в отношении учетной политики по признанию выручки включено в Примечание 3 к консолидированной финансовой отчетности, а подробное раскрытие информации о выручке включено в Примечание 23 к консолидированной финансовой отчетности.

Капитализация затрат

Группа капитализирует значительные внутренние затраты на оплату труда и внешние расходы в отношении крупных капитальных проектов, включая модернизацию мобильной сети. В отношении оценки и распределения активов существует риск того, что затраты, которые не соответствуют критериям капитализации в соответствии с МСФО (IAS) 16 «Основные средства» и МСФО (IAS) 38 «Нематериальные активы», будут капитализированы, или что активы, более не отвечающие соответствующим критериям капитализации, продолжают учитываться в составе долгосрочных активов.

Ввиду значимости баланса основных средств и нематериальных активов, связанных с

Мы рассмотрели соответствующие системы ИТ и дизайн средств внутреннего контроля и протестировали операционную эффективность средств внутреннего контроля за сбором данных в биллинговых системах по операциям учета выручки, авторизацией изменений и порядка учета тарифных ставок, введенных в биллинговые системы, и расчетом по тарифам сумм, выставленных клиентам.

Мы выполнили аналитические процедуры, включая помесечный анализ выручки и анализ изменений в ключевых показателях выручки, сравнили финансовые и нефинансовые данные. Мы также проанализировали момент признания выручки.

Мы проанализировали ключевые суждения и оценки руководства и положения учетной политики на соответствие требованиям МСФО (IFRS) 15. Мы рассмотрели раскрытие информации по выручке с точки зрения требований МСФО (IFRS) 15.

Мы получили понимание процесса по учету основных средств и нематериальных активов. Мы рассмотрели дизайн и проверили эффективность работы соответствующих контролей.

Мы проанализировали положения учетной политики Группы в отношении капитализации затрат.

В рамках проведения аудиторских процедур в отношении каждого элемента капитализированных затрат, мы протестировали подтверждающие документы на выборочной основе и получили понимание характера капитализированных затрат. Мы проанализировали своевременность

A member firm of Ernst & Young Global Limited

мобильной сетью, для консолидированного отчета о финансовом положении и области суждения в отношении применения критериев капитализации, мы считаем данный вопрос одним из наиболее значимых вопросов для аудита.

Политика Группы в отношении капитализации активов раскрыта в Примечании 3 к консолидированной финансовой отчетности, а подробные раскрытия в отношении основных средств и нематериальных активов включены в Примечание 7 и Примечание 8, соответственно, к консолидированной финансовой отчетности.

перевода активов из незавершенного строительства в состав основных средств и нематериальных активов. Кроме того, мы проанализировали активы, признанные в составе долгосрочных активов, на соответствие критериям капитализации.

Мы также рассмотрели соответствующие раскрытия в консолидированной финансовой отчетности Группы.

Прочая информация, включенная в Годовой отчет Группы за 2023 год

Прочая информация включает информацию, содержащуюся в годовом отчете Группы за 2023 год, но не включает консолидированную финансовую отчетность и наш аудиторский отчет о ней. Ответственность за прочую информацию несет руководство. Годовой отчет Группы за 2023 год, предположительно, будет нам предоставлен после даты настоящего аудиторского отчета

Наше мнение о консолидированной финансовой отчетности не распространяется на прочую информацию, мы не будем предоставлять вывода, выражающего уверенность в какой-либо форме в отношении данной информации.

В связи с проведением нами аудита консолидированной финансовой отчетности наша обязанность заключается в ознакомлении с указанной выше прочей информацией, когда она будет нам предоставлена, и рассмотрении при этом вопроса, имеются ли существенные несоответствия между прочей информацией и консолидированной финансовой отчетностью или нашими знаниями, полученными в ходе аудита, и не содержит ли прочая информация иных существенных искажений.

Ответственность руководства и комитета по аудиту совета директоров за консолидированную финансовую отчетность

Руководство несет ответственность за подготовку и достоверное представление указанной консолидированной финансовой отчетности в соответствии с МСФО и за систему внутреннего контроля, которую руководство считает необходимой для подготовки консолидированной финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок.

При подготовке консолидированной финансовой отчетности руководство несет ответственность за оценку способности Группы продолжать непрерывно свою деятельность, за раскрытие в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности, и за составление отчетности на основе допущения о непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать Группу, прекратить ее деятельность или когда у руководства нет реальной альтернативы таким действиям.

Комитет по аудиту совета директоров несет ответственность за надзор за процессом подготовки финансовой отчетности Группы.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Ответственность аудитора за аудит консолидированной финансовой отчетности

Наши цели заключаются в получении разумной уверенности в том, что консолидированная финансовая отчетность в целом не содержит существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок, и в выпуске аудиторского отчета, содержащего наше мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с Международными стандартами аудита, всегда выявит существенное искажение при его наличии. Искажения могут быть результатом недобросовестных действий или ошибок и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что по отдельности или в совокупности они могли бы повлиять на экономические решения пользователей, принимаемые на основе этой консолидированной финансовой отчетности.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с Международными стандартами аудита, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита. Кроме того, мы выполняем следующее:

- ▶ выявляем и оцениваем риски существенного искажения консолидированной финансовой отчетности вследствие недобросовестных действий или ошибок; разрабатываем и проводим аудиторские процедуры в ответ на эти риски; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения. Риск необнаружения существенного искажения в результате недобросовестных действий выше, чем риск необнаружения существенного искажения в результате ошибок, так как недобросовестные действия могут включать сговор, подлог, умышленный пропуск, искаженное представление информации или действия в обход системы внутреннего контроля;
- ▶ получаем понимание системы внутреннего контроля, имеющей значение для аудита, с целью разработки аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам, но не с целью выражения мнения об эффективности системы внутреннего контроля Группы;
- ▶ оцениваем надлежащий характер применяемой учетной политики и обоснованность оценочных значений, рассчитанных руководством, и раскрытия соответствующей информации; делаем вывод о правомерности применения руководством допущения о непрерывности деятельности, и, на основании полученных аудиторских доказательств, вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, которые могут вызвать значительные сомнения в способности Группы продолжать непрерывно свою деятельность. Если мы приходим к выводу о наличии существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в нашем аудиторском отчете к соответствующему раскрытию информации в консолидированной финансовой отчетности или, если такое раскрытие информации является ненадлежащим, модифицировать наше мнение. Наши выводы основаны на аудиторских доказательствах, полученных до даты нашего аудиторского отчета. Однако будущие события или условия могут привести к тому, что Группа утратит способность продолжать непрерывно свою деятельность;
- ▶ проводим оценку представления консолидированной финансовой отчетности в целом, ее структуры и содержания, включая раскрытие информации, а также того, представляет ли консолидированная финансовая отчетность лежащие в ее основе операции и события так, чтобы было обеспечено их достоверное представление;

A member firm of Ernst & Young Global Limited

- получаем достаточные надлежащие аудиторские доказательства в отношении финансовой информации организаций и хозяйственной деятельности внутри Группы, чтобы выразить мнение о консолидированной финансовой отчетности. Мы отвечаем за общее руководство, контроль и проведение аудита Группы. Мы являемся единолично ответственными за наше аудиторское мнение.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с комитетом по аудиту совета директоров, доводя до его сведения, помимо прочего, информацию о запланированном объеме и сроках аудита, а также о существенных замечаниях по результатам аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля, если мы выявляем таковые в процессе аудита.

Мы также предоставляем комитету по аудиту совета директоров, заявление о том, что мы соблюдали все соответствующие этические требования в отношении независимости и информировали его обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать оказывающими влияние на независимость аудитора, а в необходимых случаях – о действиях, осуществленных для устранения угроз, или принятых мерах предосторожности.

Из тех вопросов, которые мы довели до сведения комитета по аудиту совета директоров, мы определяем вопросы, которые были наиболее значимыми для аудита консолидированной финансовой отчетности за текущий период и которые, следовательно, являются ключевыми вопросами аудита. Мы описываем эти вопросы в нашем аудиторском отчете, кроме случаев, когда публичное раскрытие информации об этих вопросах запрещено законом или нормативным актом, или когда в крайне редких случаях мы приходим к выводу о том, что информация о каком-либо вопросе не должна быть сообщена в нашем отчете, так как можно обоснованно предположить, что отрицательные последствия сообщения такой информации превысят общественно значимую пользу от ее сообщения.

Руководитель, ответственный за проведение аудита, по результатам которого выпущен настоящий аудиторский отчет независимого аудитора, – Адиль Сыздыков.

ҚОО «Эрнст энд Янг»

Адиль Сыздыков
Аудитор

Квалификационное свидетельство аудитора
№ МФ - 0000172 от 23 декабря 2013 года

050060, Республика Казахстан, г. Алматы
пр. Аль-Фараби, 77/7, здание «Есентай Тауэр»

15 февраля 2024 года

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Рустамжан Саттаров
Генеральный директор
ТОО «Эрнст энд Янг»

Государственная лицензия на занятие
аудиторской деятельностью на территории
Республики Казахстан серии МФЮ-2,
№0000003, выданная Министерством
финансов Республики Казахстан
15 июля 2005 года

АО «Kcell»

Консолидированная финансовая отчетность

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ

На 31 декабря 2023 г.

В миллионах тенге	Прим.	31 декабря 2023 года	31 декабря 2022 года
Активы			
Внеоборотные активы			
Основные средства	7	155.113	97.724
Нематериальные активы	8	123.824	43.482
Инвестиционная недвижимость	7	339	2.210
Авансы, выданные за внеоборотные активы	7	176	4.104
Активы в форме права пользования	16	41.162	15.094
Долгосрочная торговая дебиторская задолженность	9	1.523	4.345
Затраты на заключение договоров		674	558
Отложенные налоговые активы	29	4.148	1.598
Итого внеоборотные активы		327.959	169.105
Оборотные активы			
Товарно-материальные запасы	10	9.009	7.980
Торговая дебиторская задолженность	9	32.723	26.523
Прочие оборотные нефинансовые активы	11	7.826	6.897
Прочие оборотные финансовые активы	12	2.167	800
Предоплата по подоходному налогу		545	30
Финансовые активы, учитываемые по амортизированной стоимости	13	–	14.833
Денежные средства и их эквиваленты	14	11.031	46.248
Итого оборотные активы		63.301	103.311
Итого активы		391.260	272.416
Капитал и обязательства			
Капитал			
Акционерный капитал	6	33.890	33.800
Дополнительный оплаченный капитал	15	1.260	1.260
Нераспределенная прибыль		136.458	103.561
Итого капитал		171.518	138.621
Обязательства			
Долгосрочные обязательства			
Займы: долгосрочная часть	15	77.514	41.646
Долгосрочные обязательства по аренде	16	38.261	12.514
Государственные субсидии: долгосрочная часть	22	14.391	8.179
Долгосрочная торговая кредиторская задолженность	17	7.339	–
Обязательство по ликвидации активов	20	3.676	3.806
Итого долгосрочные обязательства		141.161	66.147
Краткосрочные обязательства			
Займы: краткосрочная часть	15	7.363	5.597
Краткосрочные обязательства по аренде	16	5.296	5.323
Государственные субсидии: краткосрочная часть	22	3.746	3.089
Краткосрочная торговая кредиторская задолженность	17	40.996	34.749
Обязательство по договорам финансовых гарантий	18	44	155
Обязательства по договорам	19	9.861	5.645
Оценочные обязательства	21	2.062	3.085
Обязательства перед сотрудниками		5.952	5.708
Налоги к уплате, помимо подоходного налога		3.251	1.611
Подоходный налог к уплате		–	2.086
Итого краткосрочные обязательства		76.561	67.046
Итого обязательства		219.742	133.795
Итого капитал и обязательства		391.260	272.416

Председатель правления и главный исполнительный директор

Финансовый директор

Учетная политика и примечания на страницах с 6 по 69 являются неотъемлемой частью
данной консолидированной финансовой отчетности.

1

АО «Кселл»		Консолидированная финансовая отчетность	
КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ			
За год, закончившийся 31 декабря 2023 года			
В миллионах тенге	Прим.	2023 год	2022 год (пересчитано)*
Выручка по договорам с покупателями	23	223.747	219.002
Доход по государственным субсидиям	22	3.746	2.230
Себестоимость реализации	24	(156.008)	(138.585)
Валовая прибыль		71.485	81.647
Общие и административные расходы	25	(8.611)	(12.944)
Расходы на реализацию	26	(5.401)	(2.714)
Обесценение финансовых активов	9	(5.702)	(6.264)
Прочие операционные доходы	28	1.910	1.186
Прочие операционные расходы	28	(2.533)	(737)
Операционная прибыль		50.948	60.174
Финансовые расходы	27	(12.889)	(9.270)
Финансовые доходы	27	5.339	4.350
Чистый убыток от курсовой разницы		(1.346)	(33)
Прибыль до налогообложения		42.052	55.221
Расходы по подоходному налогу	29	(9.155)	(14.871)
Прибыль за год		32.897	40.350
Прочий совокупный доход		-	-
Итого совокупный доход за год, за вычетом налогов		32.897	40.350
Прибыль на акцию			
Базовая и разведенная, в тенге	6	164,49	201,75

* Некоторые цифры, приведенные здесь, не соответствуют данным консолидированного отчета о совокупном доходе за год, закончившийся 31 декабря 2022 года, и отражают внесенные корректировки, см. Примечание 24.

Председатель правления и главный исполнительный директор
Асхат Узбеков

Финансовый директор
Дамир Муллашев

АО «Кселл»		Консолидированная финансовая отчетность		
КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ В КАПИТАЛЕ				
За год, закончившийся 31 декабря 2023 года				
В миллионах тенге	Акционерный капитал	Дополнительный оплаченный капитал	Нераспределенная прибыль	Итого капитал
На 1 января 2022 года	33.800	1.260	63.211	98.271
Чистая прибыль за год	-	-	40.350	40.350
Прочий совокупный доход	-	-	-	-
Итого совокупный доход	-	-	40.350	40.350
На 31 декабря 2022 года	33.800	1.260	103.561	138.621
На 1 января 2023 года	33.800	1.260	103.561	138.621
Чистая прибыль за год	-	-	32.897	32.897
Прочий совокупный доход	-	-	-	-
Итого совокупный доход	-	-	32.897	32.897
На 31 декабря 2023 года	33.800	1.260	136.458	171.518

Председатель правления и главный исполнительный директор
Асхат Узбеков

Финансовый директор
Дамир Муллашев

АО «Кселл»

Консолидированная финансовая отчетность

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ

За год, закончившийся 31 декабря 2023 года

В миллионах тенге	Прим.	2023 год	2022 год
Движение денежных средств от операционной деятельности			
Прибыль до налогообложения		42.052	55.221
Корректировки на:			
Обесценение финансовых активов	9	5.702	6.264
Восстановление резерва на судебные иски по договорным обязательствам	21, 32	(721)	–
Начисление резерва	21	1.861	–
Финансовые расходы	27	12.889	9.270
Износ основных средств, инвестиционной недвижимости и активов в форме права пользования	7, 16	22.130	18.993
Амортизация нематериальных активов	8	22.344	11.461
Списание товарно-материальных запасов до чистой стоимости реализации	10, 25	600	396
Обесценение нефинансовых активов	28	–	553
Доход от списания кредиторской задолженности	28	(1.049)	(482)
Финансовые доходы	27	(5.339)	(4.350)
Убыток от выбытия основных средств и нематериальных активов	28	558	25
Доход по государственным субсидиям	22	(3.746)	(2.230)
Чистый убыток от курсовой разницы		391	33
Движение денежных средств от операционной деятельности до изменений в оборотном капитале		97.672	95.154
Изменение в товарно-материальных запасах		(2.389)	(2.350)
Изменение в торговой дебиторской задолженности		(6.449)	(14.709)
Изменение в прочих краткосрочных нефинансовых активах		(929)	2.364
Изменение в прочих краткосрочных финансовых активах		(1.367)	(262)
Изменение в затратах на заключение договоров		(116)	(86)
Изменение в торговой кредиторской задолженности		51	(4.584)
Изменение в прочих краткосрочных финансовых обязательствах и резервах		–	(487)
Изменение в задолженности сотрудникам		244	–
Изменение в обязательствах по договорам		4.216	2.368
Изменение в кредиторской задолженности по налогам, помимо подоходного налога		11.801	6.505
Денежные потоки от операционной деятельности		102.734	83.913
Уплаченный подоходный налог		(13.852)	(12.902)
Проценты полученные		2.669	3.569
Проценты уплаченные	31	(11.314)	(8.652)
Чистые денежные потоки от операционной деятельности		80.237	65.928
Движение денежных средств от инвестиционной деятельности			
Приобретение основных средств		(69.393)	(23.421)
Приобретение нематериальных активов		(90.701)	(14.254)
Поступления от выбытия основных средств		130	25
Поступления от погашения финансовых активов, учитываемых по амортизированной стоимости	13	49.358	69.350
Приобретение финансовых активов, учитываемых по амортизированной стоимости	13	(34.545)	(84.163)
Чистые денежные потоки, использованные в инвестиционной деятельности		(145.151)	(52.463)

АО «Кселл»

Консолидированная финансовая отчетность

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ В КАПИТАЛЕ

За год, закончившийся 31 декабря 2023 года

В миллионах тенге	Акционерный капитал	Дополнительный оплаченный капитал	Нераспределенная прибыль	Итого капитал
На 1 января 2022 года	33.800	1.260	63.211	98.271
Чистая прибыль за год	–	–	40.350	40.350
Прочий совокупный доход	–	–	–	–
Итого совокупный доход	–	–	40.350	40.350
На 31 декабря 2022 года	33.800	1.260	103.561	138.621
На 1 января 2023 года	33.800	1.260	103.561	138.621
Чистая прибыль за год	–	–	32.897	32.897
Прочий совокупный доход	–	–	–	–
Итого совокупный доход	–	–	32.897	32.897
На 31 декабря 2023 года	33.800	1.260	136.458	171.518

Председатель правления и главный исполнительный директор

Асхат Узбеков

Финансовый директор

Павел Александров

Қаржылық есептіліктің толық нұсқасы сайтта қол жетімді

https://static.kcell.kz/files/new_investors/RPC114_Kcell%20JSC_conso_FS_2023_rus.pdf

ГЛОССАРИЙ

Ұйымдардың, Компанияның бөлімшелерінің және ішкі нормативтік құжаттарының атаулары

«Кселл» АҚ, Кселл, Kcell, Компания, Қоғам – «Кселл» акционерлік қоғамы

«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ – «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы

«GSM Қазақстан» ЖШС – «Қазақтелеком» ААҚ GSM (Джи Эс Эм) Қазақстан» ЖШС жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

HR, HR қызметі (ағылш. Human Resources) – персоналмен жұмыс істеу бөлімшесі

ITU (ағылш. International Telecommunication Union) – Халықаралық электр байланысы одағы

Nexign Converged BSS, Nexign – Nexign Converged Business Support System бірыңғай биллинг жүйесі

ҰСБ, ҚР СЖ және РА ҰСБ – Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы

КБК – Корпоративтік басқару кодексі

ТБКЖ – Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесі

ҚР ҰБ – Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

ҚР – Қазақстан Республикасы

ІАҚ – Ішкі аудит қызметі

ТМД – Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы

АҚШ – Америка Құрама Штаттары

АҚ (ұйымның атауында) – акционерлік қоғам

ЖШС (ұйымның атауында) – жауапкершілігі шектеулі серіктестік

Техникалық терминдер мен қысқартулар

AI (ағылш. Artificial Intelligence) – жасанды интеллект

3G, 3G желілері (ағылш. 3rd Generation) – үшінші буын мобильді желілері

4G, 4G желілері (ағылш. 4th Generation) – төртінші буын мобильді желілері

4G+, LTE advanced – LTE негізгі стандартымен салыстырғанда жоғарырақ деректерді беру жылдамдығы бар жоғары жылдамдықты сымсыз деректерді беру стандарты

5G, 5G желілері (ағылш. 5th Generation) – бесінші буын мобильді желілері

DevOps (ағылш. Development & Operations) – бағдарламалық жасақтаманы әзірлеу мен енгізудің технологиялық процестерін автоматтандыру әдістемесі,

әртүрлі салалардағы мамандардың белсенді өзара әрекеттесуі және технологиялық процестерді терең біріктіру

eSIM (ағылш. electronic SIM) – смартфонға кіріктірілген цифрлық сим-карта

GSM (фр. Groupe spécial mobile – стандартты әзірлеушінің аты) – арналар уақыт пен жиілік бойынша бөлінген цифрлық мобильді ұялы байланыстың жаһандық стандарты

GSM-1800 – 1 800 МГц жиілігінде жұмыс істейтін GSM желісі

GPRS (ағылш. General Packet Radio Service, сөзбе-сөз «жалпы пайдалынатын пакеттік радиобайланыс») – мобильді желілер арқылы деректерді пакеттік беру технологиясы

FWA (ағылш. Fixed Wireless Access) – интернетке тіркелген сымсыз қосылу

IMT-2020 (ағылш. International Mobile Telecommunications – 2020) – Халықаралық электр байланысы одағының сипаттамасы шеңберінде 5G стандартын белгілеу

IoT (ағылш. Internet of Things) – «заттар интернеті», бір-бірімен немесе сыртқы ортамен әрекеттесу үшін құрылғылар арасында деректерді беру тұжырымдамасы

LTE, 4G LTE (ағылш. Long-Term Evolution, сөзбе-сөз – «ұзақ мерзімді даму») – 4G мобильді желілеріне негізделген деректерді берудің сымсыз жоғары жылдамдықты стандарты

MMS, MMX (ағылш. Multimedia Message Service) – мультимедиялық мобильді хабарламалар

mMTC (ағылш. Massive Machine-Type Communications, сөзбе-сөз «жаппай машинааралық байланыс») – көптеген құрылғыларды (бергіштер, есептегіштер және т.б.) ақпараттық желілерге қосу технологиялары

OTT (ағылш. Over the Top, сөзбе-сөз «төбе үстінен») – байланыс операторы желісімен тікелей байланыстың болуын қажет етпейтін интернет арқылы бейне қызметтерді көрсету әдісі

рLTE (ағылш. Private LTE) – бөлінген жеке мобильді желілер

SIM-карта, сим-карта (ағылш. Subscriber Identification Module) – ұялы байланыста қолданылатын абоненттің электрондық сәйкестендіру модулі

SMS, CMC (ағылш. Short Message Service) – қысқа мәтіндік хабарлама

КЖҚ – интернетке кеңжолақты қолжетімділік

Маркетингтік, қаржылық және экономикалық терминдер мен қысқартулар

ARPU (ағылш. Average Revenue per User) – бір пайдаланушыға шаққандағы орташа табыс

CAPEX (ағылш. Capital Expenses) – күрделі салымдар

CFF (ағылш. Cash Flow from Financing Activities) – қаржылық қызметтен түсетін ақша ағыны

CFI (ағылш. Cash Flow from Investing Activities) – инвестициялық қызметтен түсетін ақша ағыны

CFO (ағылш. Cash flow from operating activities) – операциялық қызметтен түсетін ақша ағыны

CPA (ағылш. Cost per Action, сөзбе-сөз «әрекетке ақы төлеу») – жарнама берушінің сайтындағы пайдаланушылардың белгілі бір әрекеттері ғана төленетін онлайн-жарнамаға төлем үлгісі

CVM (ағылш. Customer Value Management) – клиенттік базаның табыстылығын басқару

EBITDA (ағылш. Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization) – пайыздарды, салықтарды, өтемпұлды шегергенге дейінгі пайда

cNPS (ағылш. consumer Net Promoter Score) – тұтынушылардың адалдық индексі

eNPS (ағылш. employee Net Promoter Score) – қызметкерлердің адалдық индексі

KPI (ағылш. Key Performance Indicators) – негізгі қызмет көрсеткіштері

M2M (ағылш. Machine-to-Machine, сөзбе-сөз «машинаға машина») – желідегі құрылғылар арасында тікелей ақпарат алмасу технологиясы

Өлшем бірліктері

бір. – бірлік

Гкал – гигакалория (жылу энергиясының бірлігі, 109 калорияға тең)

кВт*сағ – киловатт*сағат (электр энергиясын тұтыну бірлігі)

м3 – текше метр

Мбит – мегабит (ақпарат мөлшерінің бірлігі, 106 битке тең)

MAU (ағылш. Monthly Active Users) – белсенді пайдаланушылардың айлық саны

MOU (ағылш. Minutes of Use, сөзбе-сөз «пайдалану минуттары») – бір абонентке арналған дауыстық деректер беру минуттарының саны

NCF (ағылш. Net Cash Flow) – таза ақша ағыны

ROA (ағылш. Return on Assets) – активтердің табыстылығы

ROE (ағылш. Return on Equity) – капиталдың табыстылығы

VAS (ағылш. Value-Added Services) – қосымша ақылы қызметтер

ROS (ағылш. Return on Sales) – сатылымдардың табыстылығы

ЖІӨ – жалпы ішкі өнім

долл. – АҚШ доллары

ТБИ – тұтынушылық бағалар индексі

ФКИ – физикалық көлем индексі

КТС – корпоративтік табыс салығы

МҚЖ – мобильді қаржы жүйесі

ҚР ЭҚЖЖ – Қазақстан Республикасының экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші

МГц – мегагерц (жиіліктің (радиожиіліктің) өлшем бірлігі, 1 млн герцке тең)

млн – миллион

млрд – миллиард

Пбайт – петабайт (ақпарат мөлшерінің бірлігі, 1015 байтқа тең)

п. т. – пайыздық тармақ

Kcell

БАЙЛАНЫС АҚПАРАТЫ

Сайт: <https://investors.kcell.kz>

E-mail: Investor_Relations@kcell.kz